八十卷本：第七十三卷至第七十六卷

大方广佛华严经

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说 明

本简体注音版《大方广佛华严经》电子书，是根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0084 部，唐于阗国三藏沙门实叉难陀译《大方广佛华严经》（80 卷）影印本校正注音的。读诵仪轨取自福建莆田广化寺《大方广佛华严经》印本，华严字母根据柏林禅寺《华严字母》印本校正，标点符号及注音仅供参考。

为了便于读诵，本电子书按顺序每四卷合为一册，共二十册。若每天读一册，可二十天读完。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二二年六月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

Email：renhuicaotang@163.com

南無本師釋迦牟尼佛

目 录

起诵仪 ..... - 1 -
香赞 ..... - 1 -
开经偈 ..... - 1 -
大方广佛华严经卷第七十三 ..... - 2 -
入法界品第三十九之十四 ..... - 2 -
补阙真言 ..... - 29 -
举赞 ..... - 29 -
举字母赞 ..... - 29 -
华严字母 ..... - 30 -
回向偈 ..... - 31 -
大方广佛华严经卷第七十四 ..... - 32 -
入法界品第三十九之十五 ..... - 32 -
补阙真言 ..... - 51 -
举赞 ..... - 51 -
举字母赞 ..... - 51 -
华严字母 ..... - 52 -
回向偈 ..... - 54 -
大方广佛华严经卷第七十五 ..... - 55 -
入法界品第三十九之十六 ..... - 55 -
补阙真言 ..... - 94 -
举赞 ..... - 94 -
举字母赞 ..... - 94 -
华严字母 ..... - 95 -
回向偈 ..... - 96 -
大方广佛华严经卷第七十六 ..... - 97 -
入法界品第三十九之十七 ..... - 97 -
补阙真言 ..... - 128 -
举赞 ..... - 128 -
举字母赞 ..... - 128 -
华严字母 ..... - 129 -
回向偈 ..... - 130 -

● 起诵仪

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò　fǎ jiè méngxūn　zhū fó hǎi huì xī yáowén　suí chù
炉香乍爇. 法界蒙薰. 诸佛海会悉遥闻. 随处
jié xiángyún　chéng yì fāng yīn　zhū fó xiànquánshēn
结祥云. 诚意方殷. 诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì

开经偈

（一遍）

wú shàngshènshēnwēimiào fǎ　bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法　百千万劫难遭遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí　yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持　愿解如来真实义

ná mó dà fāngguǎng fó huāyánjīng
南无大方 广 佛华严经（合掌三称）

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì qī shí sān

大方广佛华严经卷第七十三

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[1]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī shí sì

入法界品第三十九之十四

ěr shí shàn cái tóng zǐ wǎng dà yuàn jīng jìn lì jiù hù yī qiè

尔时，善财童子往大愿精进力救护一切

zhòngshēng yè shénsuǒ jiàn bǐ yè shén zài dà zhòngzhōng zuò pǔ xiàn

众生夜神所，见彼夜神在大众中，坐普现

yī qiè gōngdiàn mó ní wángzàng shī zǐ zhī zuò pǔ xiàn fǎ jiè guó tǔ

一切宫殿摩尼王藏师子之座，普现法界国土

mó ní bǎowǎng mí fù qí shàng xiàn rì yuè xīng xiù yǐngxiàngshēn

摩尼宝网弥覆其上，现日、月、星宿影像身，

xiàn suí zhòngshēng xīn pǔ lìng dé jiànshēn xiànděng yī qiè zhòngshēngxíng

现随众生心普令得见身，现等一切众生形

xiàngshēn xiàn wú biānguǎng dà sè xiàng hǎi shēn xiàn pǔ xiàn yī qiè wēi

相身，现无边广大色相海身，现普现一切威

yí shēn xiàn pǔ yú shí fāng shì xiànshēn xiàn pǔ tiáo yī qiè zhòngshēng

仪身，现普于十方示现身，现普调一切众生

shēn xiànguǎngyùn sù jí shéntōngshēn xiàn lì yì zhòngshēng bù jué

身，现广运速疾神通身，现利益众生不绝

shēn xiànchángyóu xū kōng lì yì shēn xiàn yī qiè fó suǒdǐng lǐ shēn

身，现常游虚空利益身，现一切佛所顶礼身，

xiàn xiū xí yī qiè shàngēnshēn xiànshòu chí fó fǎ bú wàngshēn xiàn

现修习一切善根身，现受持佛法不忘身，现

chéngmǎn pú sà dà yuànshēn xiànguāngmíngchōngmǎn shí fāngshēn

成满菩萨大愿身，现光明充满十方身，

xiàn fǎ dēng pǔ miè shì àn shēn xiànliǎo fǎ rú huànjìng zhì shēn xiàn

现法灯普灭世暗身，现了法如幻净智身，现

yuǎn lí chén àn fǎ xìngshēn xiàn pǔ zhì zhào fǎ míngliǎoshēn xiàn jiū

远离尘暗法性身，现普智照法明了身，现究

---

[1] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

jìng wú huàn wú rè shēn xiàn bù kě jǔ huàijiān gù shēn xiàn wú suǒ zhù
竟无患无热身，现不可沮坏坚固身，现无所住

fó lì shēn xiàn wú fēn bié lí rǎn shēn xiànběnqīngjìng fǎ xìngshēn
佛力身，现无分别离染身，现本清净法性身。

shí shàn cái tóng zǐ jiàn rú shì děng fó chàwēi chén shù chā bié
时，善财童子见如是等佛刹微尘数差别

shēn yī xīn dǐng lǐ jǔ tǐ tóu dì liáng jiǔ nǎi qǐ hé zhǎngzhān
身，一心顶礼，举体投地，良久乃起，合掌瞻

yǎng yú shàn zhī shí shēng shí zhǒng xīn hé děngwéi shí suǒ wèi
仰，于善知识生十种心。何等为十？所谓：

yú shàn zhī shí shēngtóng jǐ xīn lìng wǒ jīng qín bàn yī qiè zhì zhù
“于善知识生同己心，令我精勤办[2]一切智助

dào fǎ gù yú shàn zhī shí shēngqīngjìng zì yè guǒ xīn qīn jìn gòngyǎng
道法故；于善知识生清净自业果心，亲近供养

shēngshàngēn gù yú shàn zhī shí shēngzhuāngyán pú sà xíng xīn lìng wǒ
生善根故；于善知识生庄严菩萨行心，令我

sù néngzhuāngyán yī qiè pú sà xíng gù yú shàn zhī shí shēngchéng jiù
速能庄严一切菩萨行故；于善知识生成就

yī qiè fó fǎ xīn yòu huì yú wǒ lìng xiū dào gù yú shàn zhī shí shēng
一切佛法心，诱诲于我令修道故；于善知识生

néngshēng xīn néngshēng yú wǒ wú shàng fǎ gù yú shàn zhī shí shēng
能生心，能生于我无上法故；于善知识生

chū lí xīn lìng wǒ xiū xíng pǔ xián pú sà suǒyǒuhèngyuàn ér chū lí gù
出离心，令我修行普贤菩萨所有行愿而出离故；

yú shàn zhī shí shēng jù yī qiè fú zhì hǎi xīn lìng wǒ jī jí zhū bái fǎ
于善知识生具一切福智海心，令我积集诸白法

gù yú shàn zhī shí shēngzēngzhǎng xīn lìng wǒ zēngzhǎng yī qiè zhì gù
故；于善知识生增长心，令我增长一切智故；

yú shàn zhī shí shēng jù yī qiè shàngēn xīn lìng wǒ zhì yuàn dé yuánmǎn
于善知识生具一切善根心，令我志愿得圆满

gù yú shàn zhī shí shēngnéngchéngbàn dà lì yì xīn lìng wǒ zì zài
故；于善知识生能成办[3]大利益心，令我自在

ān zhù yī qiè pú sà fǎ gù chéng yī qiè zhì dào gù dé yī qiè fó
安住一切菩萨法故，成一切智道故，得一切佛

fǎ gù shì wéi shí
法故。”是为十。

[2] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辦
[3] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辦

fā shì xīn yǐ dé bǐ yè shén yǔ zhū pú sà fó chà wēi chén shù
发是心已，得彼夜神与诸菩萨佛刹微尘数

tóngxíng suǒ wèi tóngniàn xīn cháng yì niàn shí fāng sān shì yī qiè fó gù
同行。所谓同念，心常忆念十方三世一切佛故；

tóng huì fēn bié jué liǎo yī qiè fǎ hǎi chā bié mén gù tóng qù néng
同慧，分别决了一切法海差别门故；同趣，能

zhuàn yī qiè zhū fó rú lái miào fǎ lún gù tóng jué yǐ děng kōng zhì
转一切诸佛如来妙法轮故；同觉，以等空智

pǔ rù yī qiè sān shì jiān gù tónggēn chéng jiù pú sà qīng jìng guāng
普入一切三世间故；同根，成就菩萨清净光

míng zhì huì gēn gù tóng xīn shànnéng xiū xí wú ài gōng dé zhuāng
明智慧根故；同心，善能修习无碍功德，庄

yán yī qiè pú sà dào gù tóng jìng pǔ zhào zhū fó suǒ xíng jìng gù tóng
严一切菩萨道故；同境，普照诸佛所行境故；同

zhèng dé yī qiè zhì zhào shí xiàng hǎi jìng guāng míng gù tóng yì néng
证，得一切智照实相海净光明故；同义，能

yǐ zhì huì liǎo yī qiè fǎ zhēn shí xìng gù tóngyǒngměng nénghuài yī
以智慧了一切法真实性故；同勇猛，能坏一

qiè zhàng ài shān gù tóng sè shēn suí zhòngshēng xīn shì xiànshēn gù
切障碍山故；同色身，随众生心示现身故；

tóng lì qiú yī qiè zhì bú tuì zhuǎn gù tóng wú wèi qí xīn qīng jìng
同力，求一切智不退转故；同无畏，其心清净

rú xū kōng gù tóng jīng jìn yú wú liàng jié xíng pú sà xíng wú xiè juàn
如虚空故；同精进，于无量劫行菩萨行无懈倦

gù tóngbiàn cái dé fǎ wú ài zhì guāngmíng gù tóng wú děng
故；同辩才，得法无碍智光明故；同无等，

shēnxiàngqīng jìng chāo shì jiān gù tóng ài yǔ lìng yī qiè zhòngshēng jiē
身相清净超世间故；同爱语，令一切众生皆

huān xǐ gù tóngmiào yīn pǔ yǎn yī qiè fǎ mén hǎi gù tóngmǎn yīn
欢喜故；同妙音，普演一切法门海故；同满音，

yī qiè zhòngshēng suí lèi jiě gù tóng jìng dé xiū xí rú lái jìng gōng dé
一切众生随类解故；同净德，修习如来净功德

gù tóng zhì dì yī qiè fó suǒ shòu fǎ lún gù tóng fàn hèng ān
故；同智地，一切佛所受法轮故；同梵行，安

zhù yī qiè fó jìng jiè gù tóng dà cí niànniàn pǔ fù yī qiè guó tǔ
住一切佛境界故；同大慈，念念普覆一切国土

zhòngshēng hǎi gù tóng dà bēi pǔ yù fǎ yǔ rùn zé yī qiè zhū zhòng
众生海故；同大悲，普雨法雨润泽一切诸众

shēng gù tóngshēn yè yǐ fāngbiànxíngjiàohuà yī qiè zhū zhòngshēng gù
生故；同身业，以方便行教化一切诸众生故；

tóng yǔ yè yǐ suí lèi yīn yǎnshuō yī qiè zhū fǎ mén gù tóng yì yè
同语业，以随类音演说一切诸法门故；同意业，

pǔ shè zhòngshēng zhì yī qiè zhì jìng jiè zhōng gù tóngzhuāngyán yán
普摄众生置一切智境界中故；同庄严，严

jìng yī qiè zhū fó chà gù tóng qīn jìn yǒu fó chū shì jiē qīn jìn gù
净一切诸佛刹故；同亲近，有佛出世皆亲近故；

tóngquànqǐng qǐng yī qiè fó zhuàn fǎ lún gù tónggòngyǎng cháng
同劝请，请一切佛转法轮故；同供养，常

yàogòngyǎng yī qiè fó gù tóngjiàohuà tiáo fú yī qiè zhū zhòngshēng
乐供养一切佛故；同教化，调伏一切诸众生

gù tóngguāngmíng zhàoliǎo yī qiè zhū fǎ mén gù tóngsān mèi
故；同光明，照了一切诸法门故；同三昧，

pǔ zhī yī qiè zhòngshēng xīn gù tóngchōngbiàn yǐ zì zài lì chōng
普知一切众生心故；同充遍，以自在力充

mǎn yī qiè zhū fó chà hǎi xiū zhū xíng gù tóngzhù chù zhù zhū pú sà dà
满一切诸佛刹海修诸行故；同住处，住诸菩萨大

shéntōng gù tóngjuànshǔ yī qiè pú sà gòng zhǐ zhù gù tóng rù chù
神通故；同眷属，一切菩萨共止住故；同入处，

pǔ rù shì jiè wēi xì chù gù tóng xīn lǜ pǔ zhī yī qiè zhū fó chà gù
普入世界微细处故；同心虑，普知一切诸佛刹故；

tóngwǎng yì pǔ rù yī qiè fó chà hǎi gù tóngfāngbiàn xī xiàn yī
同往诣，普入一切佛刹海故；同方便，悉现一

qiè zhū fó chà gù tóngchāoshèng yú zhū fó chà jiē wú bǐ gù tóng
切诸佛刹故；同超胜，于诸佛刹皆无比故；同

bú tuì pǔ rù shí fāng wú zhàng ài gù tóng pò àn dé yī qiè fó
不退，普入十方无障碍故；同破暗，得一切佛

chéng pú tí zhì dà guāngmíng gù tóng wú shēngrěn rù yī qiè fó
成菩提智大光明故；同无生忍，入一切佛

zhòng huì hǎi gù tóngbiàn yī qiè zhū fó chàwǎng gōng jìng gòngyǎng bù
众会海故；同遍一切诸佛刹网，恭敬供养不

kě shuō chà zhū rú lái gù tóng zhì zhèng liǎo zhī bǐ bǐ fǎ mén hǎi gù
可说刹诸如来故；同智证，了知彼彼法门海故；

tóng xiū xíng shùnxíng yī qiè zhū fǎ mén gù tóng xī qiú yú qīng jìng
同修行，顺行一切诸法门故；同希求，于清净

fǎ shēnyào yù gù tóngqīng jìng jí fó gōng dé ér yǐ zhuāngyánshēn
法深乐欲故；同清净，集佛功德而以庄严身、

kǒu yì gù tóngmiào yì yú yī qiè fǎ zhì míngliǎo gù tóngjīng
口、意故；同妙意，于一切法智明了故；同精
jìn pǔ jí yī qiè zhūshàngēn gù tóngjìngxíng chéngmǎn yī qiè pú
进，普集一切诸善根故；同净行，成满一切菩
sà xíng gù tóng wú ài liǎo yī qiè fǎ jiē wú xiàng gù tóngshànqiǎo
萨行故；同无碍，了一切法皆无相故；同善巧，
yú zhū fǎ zhōng zhì zì zài gù tóng suí yào suí zhòngshēng xīn xiànjìng
于诸法中智自在故；同随乐，随众生心现境
jiè gù tóngfāngbiàn shàn xí yī qiè suǒyīng xí gù tóng hù niàn
界故；同方便，善习一切所应习故；同护念，
dé yī qiè fó suǒ hù niàn gù tóng rù dì dé rù yī qiè pú sà dì gù
得一切佛所护念故；同入地，得入一切菩萨地故；
tóngsuǒzhù ān zhù yī qiè pú sà wèi gù tóng jì bié yī qiè zhū fó
同所住，安住一切菩萨位故；同记别，一切诸佛
shòu qí jì gù tóngsānmèi yī chà nà zhōng pǔ rù yī qiè sānmèimén
授其记故；同三昧，一刹那中普入一切三昧门
gù tóngjiàn lì shì xiànzhǒngzhǒngzhū fó shì gù tóngzhèngniàn
故；同建立，示现种种诸佛事故；同正念，
zhèngniàn yī qiè jìng jiè mén gù tóng xiū xíng jìn wèi lái jié xiū xíng yī
正念一切境界门故；同修行，尽未来劫修行一
qiè pú sà xíng gù tóngjìng xìn yú zhū rú lái wú liàng zhì huì jí xīn yào
切菩萨行故；同净信，于诸如来无量智慧极欣乐
gù tóngshě lí miè chú yī qiè zhūzhàng ài gù tóng bú tuì zhì
故；同舍离，灭除一切诸障碍故；同不退智，
yǔ zhū rú lái zhì huì děng gù tóngshòushēng yìngxiànchéngshú zhū
与诸如来智慧等故；同受生，应现成熟诸
zhòngshēng gù tóngsuǒzhù zhù yī qiè zhì fāngbiànmén gù tóngjìng
众生故；同所住，住一切智方便门故；同境
jiè yú fǎ jiè jìng dé zì zài gù tóng wú yī yǒngduàn yī qiè suǒ
界，于法界境得自在故；同无依，永断一切所
yī xīn gù tóngshuō fǎ yǐ rù zhū fǎ píngděng zhì gù tóng qín xiū
依心故；同说法，已入诸法平等智故；同勤修，
chángméngzhū fó suǒ hù niàn gù tóngshéntōng kāi wù zhòngshēng lìng
常蒙诸佛所护念故；同神通，开悟众生令
xiū yī qiè pú sà xíng gù tóngshén lì néng rù shí fāng shì jiè hǎi gù
修一切菩萨行故；同神力，能入十方世界海故；
tóngtuó luó ní pǔ zhào yī qiè zǒng chí hǎi gù tóng mì mì fǎ liǎo
同陀罗尼，普照一切总持海故；同秘密法，了

zhī yī qiè xiū duō luó zhōngmiào fǎ mén gù tóngshènshēn fǎ jiě yī
知一切修多罗中妙法门故；同甚深法，解一

qiè fǎ rú xū kōng gù tóngguāngmíng pǔ zhào yī qiè zhū shì jiè gù
切法如虚空故；同光明，普照一切诸世界故；

tóng xīn yào suí zhòngshēng xīn ér wèi kāi shì lìng huān xǐ gù tóngzhèn
同欣乐，随众生心而为开示令欢喜故；同震

dòng wèi zhū zhòngshēng xiànshén tōng lì pǔ dòng shí fāng yī qiè chà gù
动，为诸众生现神通力普动十方一切刹故；

tóng bù xū jiànwén yì niàn jiē xī lìng qí xīn tiáo fú gù tóngchū lí
同不虚，见闻忆念皆悉令其心调伏故；同出离，

mǎn zú yī qiè zhū dà yuàn hǎi chéng jiù rú lái shí lì zhì gù
满足一切诸大愿海，成就如来十力智故。

shí shàn cái tóng zǐ guānchá dà yuàn jīng jìn lì jiù hù yī qiè
时，善财童子观察大愿精进力救护一切

zhòngshēng yè shén qǐ shí zhǒngqīng jìng xīn huò rú shì děng fó chàwēi
众生夜神，起十种清净心，获如是等佛刹微

chén shù tóng pú sà xíng jì huò cǐ yǐ xīn zhuǎnqīng jìng piān tǎn yòu
尘数同菩萨行；既获此已，心转清净，偏袒右

jiān dǐng lǐ qí zú yī xīn hé zhǎng yǐ jì zànyuē
肩，顶礼其足，一心合掌，以偈赞曰：

wǒ fā jiān gù yì zhì qiú wú shàng jué
我发坚固意　志求无上觉

jīn yú shàn zhī shí ér qǐ zì jǐ xīn
今于善知识　而起自己心

yǐ jiàn shàn zhī shí jí wú jìn bái fǎ
以见善知识　集无尽白法

miè chú zhòng zuì gòu chéng jiù pú tí guǒ
灭除众罪垢　成就菩提果

wǒ jiàn shàn zhī shí gōng dé zhuāngyán xīn
我见善知识　功德庄严心

jìn wèi lái chà jié qín xiū suǒ xíng dào
尽未来刹劫　勤修所行道

wǒ niàn shàn zhī shí shè shòu ráo yì wǒ
我念善知识　摄受饶益我

wèi wǒ xī shì xiàn zhèng jiào zhēn shí fǎ
为我悉示现　正教真实法

guān bì zhū è qù xiǎn shì rén tiān lù
关闭诸恶趣　显示人天路

yì shì zhū rú lái　　chéng yī qiè zhì dào
亦示诸如来　成一切智道

wǒ niàn shàn zhī shí　　shì fó gōng dé zàng
我念善知识　是佛功德藏

niànniànnéngchūshēng　　xū kōng gōng dé hǎi
念念能出生　虚空功德海

yǔ wǒ bō luó mì　　zēng wǒ nán sī fú
与我波罗蜜　增我难思福

zhǎng wǒ jìng gōng dé　　lìng wǒ guàn fó zēng
长我净功德　令我冠佛缯

wǒ niàn shàn zhī shí　　néng mǎn fó zhì dào
我念善知识　能满佛智道

shì yuàn cháng yī zhǐ　　yuán mǎn bái jìng fǎ
誓愿常依止　圆满白净法

wǒ yǐ cǐ děng gù　　gōng dé xī jù zú
我以此等故　功德悉具足

pǔ wèi zhū zhòngshēng　　shuō yī qiè zhì dào
普为诸众生　说一切智道

shèng zhě wéi wǒ shī　　yǔ wǒ wú shàng fǎ
圣者为我师　与我无上法

wú liàng wú shù jié　　bù néng bào qí ēn
无量无数劫　不能报其恩

ěr shí　shàn cái shuō cǐ jì yǐ　bó yán　dà shèng　yuàn
尔时，善财说此偈已，白言：“大圣！愿

wèi wǒ shuō　cǐ jiě tuō ménmíngwéi hé děng　fā xīn yǐ lái wéi jǐ shí
为我说，此解脱门名为何等？发心已来为几时

yé　jiǔ rú dāng dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
耶？久如当得阿耨多罗三藐三菩提？”

yè shéngàoyán　shànnán zǐ　cǐ jiě tuō mén　míngjiàohuà
夜神告言：“善男子！此解脱门，名教化

zhòngshēng lìngshēngshàngēn　wǒ yǐ chéng jiù cǐ jiě tuō gù　wù yī qiè
众生令生善根。我以成就此解脱故，悟一切

fǎ zì xìngpíngděng　rù yú zhū fǎ zhēn shí zhī xìng　zhèng wú yī fǎ
法自性平等，入于诸法真实之性，证无依法，

shě lí shì jiān　xī zhī zhū fǎ sè xiàngchā bié　yì néngliǎo dá qīng
舍离世间，悉知诸法色相差别，亦能了达青、

huáng chì bái　xìng jiē bù shí　wú yǒuchā bié　ér héng shì xiàn
黄、赤、白，性皆不实，无有差别，而恒示现

wú liàng sè shēn suǒ wèizhǒngzhǒng sè shēn fēi yī sè shēn wú biān
无量色身。所谓种 种色身、非一色身、无边

sè shēn qīngjìng sè shēn yī qiè zhuāngyán sè shēn pǔ jiàn sè shēn
色身、清净色身、一切 庄 严色身、普见色身、

děng yī qiè zhòngshēng sè shēn pǔ xiàn yī qiè zhòngshēngqián sè shēn
等一切 众 生 色身、普现一切 众 生 前色身、

guāngmíng pǔ zhào sè shēn jiàn wú yàn zú sè shēn xiànghǎoqīngjìng sè
光 明普照色身、见无厌足色身、相好清净色

shēn lí zhòng è guāngmíng sè shēn shì xiàn dà yǒngměng sè shēn
身、离 众 恶 光 明色身、示现大勇 猛色身、

shènnán dé sè shēn yī qiè shì jiān wú néngyìng bì sè shēn yī qiè shì
甚难得色身、一切世间无能映蔽色身、一切世

jiāngòngchēngtàn wú jìn sè shēn niànniànchángguānchá sè shēn shì
间共 称 叹无尽色身、念念 常 观察色身、示

xiànzhǒngzhǒngyún sè shēn zhǒngzhǒngxíngxiǎn sè sè shēn xiàn wú liàng
现 种 种 云色身、 种 种 形显色色身、现无量

zì zài lì sè shēn miàoguāngmíng sè shēn yī qiè jìngmiàozhuāngyán
自在力色身、妙 光 明色身、一切净妙 庄 严

sè shēn suí shùnchéngshú yī qiè zhòngshēng sè shēn suí qí xīn yàoxiàn
色身、随顺 成 熟一切 众 生 色身、随其心乐现

qiántiáo fú sè shēn wú zhàng ài pǔ guāngmíng sè shēn qīngjìng wú zhuó
前调伏色身、无 障 碍普 光 明色身、清净无浊

huì sè shēn jù zú zhuāngyán bù kě huài sè shēn bù sī yì fǎ fāng
秽色身、具足 庄 严不可坏色身、不思议法方

biànguāngmíng sè shēn wú néngyìng duó yī qiè sè shēn wú zhū àn pò
便 光 明色身、无能映[4]夺一切色身、无诸暗破

yī qiè àn sè shēn jí yī qiè bái jìng fǎ sè shēn dà shì lì gōng dé
一切暗色身、集一切白净法色身、大势力功德

hǎi sè shēn cóngguò qù gōng jìng yīn suǒshēng sè shēn rú xū kōngqīng
海色身、从过去恭敬因所生色身、如虚空清

jìng xīn suǒshēng sè shēn zuì shèngguǎng dà sè shēn wú duàn wú jìn sè
净心所生色身、最胜 广 大色身、无断无尽色

shēn guāngmíng hǎi sè shēn yú yī qiè shì jiān wú suǒ yī píngděng sè
身、 光 明海色身、于一切世间无所依平 等色

shēn biàn shí fāng wú suǒ ài sè shēn niànniànxiànzhǒngzhǒng sè xiàng
身、遍十方无所碍色身、念念现 种 种色相

[4] 丽本：夺；永乐北藏本及龙藏本：映

hǎi sè shēn zēngzhǎng yī qiè zhòngshēnghuān xǐ xīn sè shēn shè qǔ
海色身、增长一切众生欢喜心色身、摄取

yī qiè zhòngshēng hǎi sè shēn yī yī máokǒngzhōngshuō yī qiè fó gōng
一切众生海色身、一一毛孔中说一切佛功

dé hǎi sè shēn jìng yī qiè zhòngshēng yù jiě hǎi sè shēn jué liǎo yī qiè
德海色身、净一切众生欲解海色身、决了一切

fǎ yì sè shēn wú zhàng ài pǔ zhàoyào sè shēn děng xū kōng jìng guāng
法义色身、无障碍普照耀色身、等虚空净光

míng sè shēn fàngguǎng dà jìng guāngmíng sè shēn zhàoxiàn wú gòu fǎ
明色身、放广大净光明色身、照现无垢法

sè shēn wú bǐ sè shēn chā bié zhuāngyán sè shēn pǔ zhào shí fāng
色身、无比色身、差别庄严色身、普照十方

sè shēn suí shí shì xiànyìngzhòngshēng sè shēn jì jìng sè shēn miè
色身、随时示现应众生色身、寂静色身、灭

yī qiè fán nǎo sè shēn yī qiè zhòngshēng fú tián sè shēn yī qiè zhòng
一切烦恼色身、一切众生福田色身、一切众

shēngjiàn bù xū sè shēn dà zhì huì yǒngměng lì sè shēn wú zhàng ài
生见不虚色身、大智慧勇猛力色身、无障碍

pǔ zhōubiàn sè shēn miàoshēnyún pǔ xiàn shì jiān jiē méng yì sè shēn
普周遍色身、妙身云普现世间皆蒙益色身、

jù zú dà cí hǎi sè shēn dà fú dé bǎoshānwáng sè shēn fàngguāng
具足大慈海色身、大福德宝山王色身、放光

míng pǔ zhào shì jiān yī qiè qù sè shēn dà zhì huì qīngjìng sè shēn
明普照世间一切趣色身、大智慧清净色身、

shēngzhòngshēngzhèngniàn xīn sè shēn yī qiè bǎoguāngmíng sè shēn
生众生正念心色身、一切宝光明色身、

pǔ guāngzàng sè shēn xiàn shì jiānzhǒngzhǒngqīngjìngxiàng sè shēn qiú
普光藏色身、现世间种种清净相色身、求

yī qiè zhì chù sè shēn xiànwēixiàolìngzhòngshēngshēngjìng xìn sè shēn
一切智处色身、现微笑令众生生净信色身、

yī qiè bǎozhuāngyánguāngmíng sè shēn bù qǔ bù shě yī qiè zhòng
一切宝庄严光明色身、不取不舍一切众

shēng sè shēn wú jué dìng wú jiū jìng sè shēn xiàn zì zài jiā chí lì sè
生色身、无决定无究竟色身、现自在加持力色

shēn xiàn yī qiè shéntōngbiànhuà sè shēn shēng rú lái jiā sè shēn
身、现一切神通变化色身、生如来家色身、

yuǎn lí zhòng è biàn fǎ jiè hǎi sè shēn pǔ xiàn yī qiè rú lái dào
远离众恶遍法界海色身、普现一切如来道

chǎngzhòng huì sè shēn jù zhǒngzhǒngzhòng sè hǎi sè shēn cóngshàn
场 众 会色身、具 种 种 众 色海色身、从 善
xíngsuǒ liú sè shēn suí suǒyìnghuà shì xiàn sè shēn yī qiè shì jiānjiàn wú
行所流色身、随所应化示现色身、一切世间见无
yàn zú sè shēn zhǒngzhǒng jìng guāngmíng sè shēn xiàn yī qiè sān shì hǎi
厌足色身、种 种 净 光 明色身、现一切三世海
sè shēn fàng yī qiè guāngmíng hǎi sè shēn xiàn wú liàngchā bié guāng
色身、放一切 光 明海色身、现无量差别 光
míng hǎi sè shēn chāozhū shì jiān yī qiè xiāngguāngmíng sè shēn xiàn bù
明海色身、超诸世间一切 香 光 明色身、现不
kě shuō rì lún yún sè shēn xiànguǎng dà yuè lún yún sè shēn fàng wú
可说日轮云色身、现 广 大月轮云色身、放无
liàng xū mí shānmiàohuāyún sè shēn chūzhǒngzhǒngmányún sè shēn
量须弥山 妙 华云色身、出 种 种 鬘云色身、
xiàn yī qiè bǎolián huāyún sè shēn xīng yī qiè shāoxiāngyúnbiàn fǎ jiè
现一切宝莲华云色身、兴一切烧 香 云遍法界
sè shēn sàn yī qiè mòxiāngzàngyún sè shēn xiàn yī qiè rú lái dà yuàn
色身、散一切末 香 藏云色身、现一切如来大 愿
shēn sè shēn xiàn yī qiè yǔ yán yīn shēngyǎn fǎ hǎi sè shēn xiàn pǔ xián
身色身、现一切语言音 声 演法海色身、现普贤
pú sà xiàng sè shēn
菩萨 像 色身。

niànniànzhōng xiàn rú shì děng sè xiàngshēnchōngmǎn shí fāng
“念念 中，现如是等色 相 身 充 满十方，
lìng zhūzhòngshēnghuòjiàn huòniàn huòwénshuō fǎ huò yīn qīn jìn
令诸 众 生 或见、或念、或闻 说法、或因亲近、
huò dé kāi wù huòjiànshéntōng huò dǔ biànhuà xī suí xīn yào
或得开悟、或见神 通、或睹变 化，悉随心乐，
yìng shí tiáo fú shě bú shàn yè zhù yú shànxíng shànnán zǐ dāng
应时调伏，舍不善 业，住于善 行。善 男子！ 当
zhī cǐ yóu dà yuàn lì gù yī qiè zhì lì gù pú sà jiě tuō lì gù
知此由大 愿 力故，一切智力故，菩萨解脱力故，
dà bēi lì gù dà cí lì gù zuò rú shì shì
大悲力故，大慈力故，作如是事。

shànnán zǐ wǒ rù cǐ jiě tuō liǎo zhī fǎ xìng wú yǒuchā
“善 男子！ 我入此解脱，了知法性无有差
bié ér néng shì xiàn wú liàng sè shēn yī yī shēnxiàn wú liàng sè xiàng
别，而 能 示现无 量 色 身，一一身现无 量 色 相

hǎi yī yī xiàngfàng wú liàngguāngmíngyún yī yī guāngxiàn wú liàng fó
海，一一相放无量光明云，一一光现无量佛

guó tǔ yī yī tǔ xiàn wú liàng fó xīng shì yī yī fó xiàn wú liàngshén
国土，一一土现无量佛兴世，一一佛现无量神

tōng lì kāi fā zhòngshēng sù shì shàngēn wèizhòngzhě lìng zhòng yǐ
通力，开发众生宿世善根，未种者令种，已

zhòngzhě lìng zēngzhǎng yǐ zēngzhǎngzhě lìng chéng shú niànniànzhōng
种者令增长，已增长者令成熟；念念中，

lìng wú liàngzhòngshēng yú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dé bú tuì
令无量众生，于阿耨多罗三藐三菩提得不退

zhuǎn
转。

shànnán zǐ rú rǔ suǒwèn cóng jǐ shí lái fā pú
“善男子！如汝所问：‘从几时来，发菩

tí xīn xiū pú sà xíng rú shì zhī yì chéng fó shén lì dāng
提心，修菩萨行？’如是之义，承佛神力，当

wèi rǔ shuō
为汝说。

shànnán zǐ pú sà zhì lún yuǎn lí yī qiè fēn bié jìng jiè
“善男子！菩萨智轮远离一切分别境界，

bù kě yǐ shēng sǐ zhōngchángduǎn rǎn jìng guǎng xiá duōshǎo
不可以生死中长短、染净、广狭、多少，

rú shì zhū jié fēn bié xiǎn shì hé yǐ gù pú sà zhì lún běnxìngqīng
如是诸劫分别显示。何以故？菩萨智轮本性清

jìng lí yī qiè fēn bié wǎng chāo yī qiè zhàng ài shān suí suǒyìng
净，离一切分别网，超一切障碍山，随所应

huà ér pǔ zhào gù
化而普照故。

shànnán zǐ pì rú rì lún wú yǒuzhòu yè dànchū shí
“善男子！譬如日轮，无有昼夜；但出时

míngzhòu mò shí míng yè pú sà zhì lún yì fù rú shì wú yǒu fēn
名昼，没时名夜。菩萨智轮亦复如是，无有分

bié yì wú sān shì dàn suí xīn xiàn jiàohuàzhòngshēng yán qí zhǐ
别，亦无三世；但随心现，教化众生，言其止

zhù qián jié hòu jié
住前劫、后劫。

shànnán zǐ pì rú rì lún zhùyán fú kōng qí yǐng xī
“善男子！譬如日轮，住阎浮空，其影悉

xiàn yī qiè bǎo wù jí yǐ hé hǎi zhū jìng shuǐzhōng yī qiè zhòngshēng mò
现一切宝物及以河海诸净水中，一切众生莫
bú mù jiàn ér bǐ jìng rì bù lái zhì cǐ pú sà zhì lún yì fù rú shì
不目见，而彼净日不来至此。菩萨智轮亦复如是，
chū zhū yǒu hǎi zhù fó shí fǎ jì jìng kōngzhōng wú yǒu suǒ yī wèi
出诸有海，住佛实法，寂静空中无有所依，为
yù huà dù zhū zhòngshēng gù ér yú zhū qù suí lèi shòushēng shí bù
欲化度诸众生故，而于诸趣随类受生；实不
shēng sǐ wú suǒ rǎn zhuó wú chángduǎn jié zhū xiǎng fēn bié hé yǐ
生死，无所染著，无长短劫诸想分别。何以
gù pú sà jiū jìng lí xīn xiǎng jiàn yī qiè diāndǎo dé zhēn shí jiàn
故？菩萨究竟离心想，见一切颠倒，得真实见，
jiàn fǎ shí xìng zhī yī qiè shì jiān rú mèng rú huàn wú yǒuzhòngshēng
见法实性，知一切世间如梦、如幻；无有众生，
dàn yǐ dà bēi dà yuàn lì gù xiànzhòngshēngqiánjiàohuàtiáo fú
但以大悲大愿力故，现众生前教化调伏。

fó zǐ pì rú chuán shī cháng yǐ dà chuán yú hé liú
“佛子！譬如船师，常以大船，于河流
zhōng bù yī cǐ àn bù zhuó bǐ àn bú zhùzhōng liú ér dù zhòng
中不依此岸、不著彼岸、不住中流，而度众
shēng wú yǒu xiū xī pú sà mó hē sà yì fù rú shì yǐ bō luó mì
生无有休息。菩萨摩诃萨亦复如是，以波罗蜜
chuán yú shēng sǐ liú zhōng bù yī cǐ àn bù zhuó bǐ àn bú zhù
船，于生死流中不依此岸、不著彼岸、不住
zhōng liú ér dù zhòngshēng wú yǒu xiū xī suī wú liàng jié xiū pú sà
中流，而度众生无有休息；虽无量劫修菩萨
xíng wèi céng fēn bié jié shù chángduǎn
行，未曾分别劫数长短。

fó zǐ rú tài[5] xū kōng yī qiè shì jiè yú zhōngchénghuài
“佛子！如太[5]虚空，一切世界于中成坏
ér wú fēn bié běnxìngqīngjìng wú rǎn wú luàn wú ài wú yàn fēi
而无分别，本性清净，无染无乱，无碍无厌，非
cháng fēi duǎn jìn wèi lái jié chí yī qiè chà pú sà mó hē sà yì fù
长非短，尽未来劫持一切刹。菩萨摩诃萨亦复
rú shì yǐ děng xū kōng jiè guǎng dà shēn xīn qǐ dà yuànfēng lún
如是，以等虚空界广大深心，起大愿风轮，

[5] 丽本：大；永乐北藏本及龙藏本： 太

shè zhū zhòngshēng lìng lí è dào shēng zhū shàn qù xī lìng ān zhù
摄诸众生，令离恶道，生诸善趣，悉令安住

yī qiè zhì dì miè zhū fán nǎoshēng sǐ kǔ fù ér wú yōu xǐ pí yàn
一切智地，灭诸烦恼生死苦缚，而无忧喜、疲厌

zhī xīn
之心。

shànnán zǐ rú huànhuà rén zhī tǐ suī jù ér wú rù
“善男子！如幻化人，支[6]体虽具，而无入

xī jí yǐ chū xī hán rè jī kě yōu xǐ shēng sǐ
息及以出息、寒、热、饥、渴、忧、喜、生、死

shí zhǒng zhī shì pú sà mó hē sà yì fù rú shì yǐ rú huàn zhì píng
十种之事。菩萨摩诃萨亦复如是，以如幻智平

děng fǎ shēnxiànzhòng sè xiàng yú zhū yǒu qù zhù wú liàng jié jiàohuà
等法身现众色相，于诸有趣住无量劫教化

zhòngshēng yú shēng sǐ zhōng yī qiè jìng jiè wú xīn wú yàn wú ài
众生，于生死中一切境界，无欣无厌，无爱

wú huì wú kǔ wú lè wú qǔ wú shě wú ān wú bù
无恚，无苦无乐，无取无舍，无安无怖。

fó zǐ pú sà zhì huì suī fù rú shì shènshēnnán cè wǒ
“佛子！菩萨智慧虽复如是甚深难测，我

dāngchéng fó wēishén zhī lì wèi rǔ jiě shuō lìng wèi lái shì zhū pú sà
当承佛威神之力为汝解说，令未来世诸菩萨

děngmǎn zú dà yuàn chéng jiù zhū lì
等满足大愿、成[7]就诸力。

fó zǐ nǎi wǎng gǔ shì guò shì jiè hǎi wēichénshù jié
“佛子！乃往古世，过世界海微尘数劫，

yǒu jié míngshànguāng shì jiè míngbǎoguāng yú qí jié zhōng yǒu
有劫名善光，世界名宝光。于其劫中，有

yī wàn fó chūxīng yú shì qí zuì chū fó hào fǎ lún yīn xū kōngdēng
一万佛出兴于世。其最初佛，号法轮音虚空灯

wáng rú lái yīng zhèngděng jué shí hàoyuánmǎn bǐ yán fú tí
王如来、应、正等觉，十号圆满。彼阎浮提，

yǒu yī wáng dū míngbǎozhuāngyán qí dōng bù yuǎn yǒu yī dà lín
有一王都，名宝庄严；其东不远，有一大林，

míngyuēmiàoguāng zhōngyǒudàochǎng míngwéibǎohuā bǐ dàochǎng
名曰妙光；中有道场，名为宝华。彼道场

---

[6] 丽本：肢；永乐北藏本及龙藏本： 支

[7] 丽本：成；永乐北藏本：成；龙藏本： 底；校勘：成

zhōng yǒu pǔ guāngmíng mó ní liánhuāzàng shī zǐ zhī zuò shí bǐ
中，有普光明摩尼莲华藏师子之座。时，彼
rú lái yú cǐ zuòshàng chéng ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí mǎn
如来于此座上，成阿耨多罗三藐三菩提，满
yī bǎi niánzuò yú dàochǎng wèi zhū pú sà zhūtiān shì rén jí yán
一百年坐于道场，为诸菩萨、诸天、世人及阎
fú tí sù zhí shàngēn yǐ chéng shú zhěyǎnshuōzhèng fǎ
浮提宿植善根已成熟者演说正法。

shì shí guówángmíngyuēshèngguāng shí shì rén mínshòu yī
“是时，国王名曰胜光。时世人民寿一
wàn suì qí zhōngduōyǒushā dào yín yì wàngyán[8] qǐ yǔ
万岁，其中多有杀、盗、淫佚、妄言[8]、绮语、
liǎngshé è kǒu tān chēn xié jiàn bú xiào fù mǔ bú jìng
两舌、恶口、贪、瞋、邪见、不孝父母、不敬
shāmén pó luó ménděng shí wángwèi yù tiáo fú bǐ gù zào lì líng
沙门婆罗门等。时，王为欲调伏彼故，造立囹
yǔ jiā suǒ jìn bì wú liàngzhòngshēng yú zhōngshòu kǔ
圄，枷锁禁闭，无量众生于中受苦。

wángyǒu tài zǐ míngwéishàn fú duānzhèngshū tè rén
“王有太子，名为善伏，端正殊特，人
suǒ xǐ jiàn jù èr shí bā dà rén zhī xiàng zài gōngdiànzhōng yáowén
所喜见，具二十八大人之相。在宫殿中，遥闻
yù qiú chǔ dú yīn shēng xīn huáishāngmǐn cónggōngdiànchū rù láo
狱囚楚毒音声，心怀伤愍。从宫殿出，入牢
yù zhōng jiànzhū zuì rén chǒu xiè jiā suǒ dì xiānglián xì zhì yōu àn
狱中，见诸罪人杻械、枷锁递相连系，置幽暗
chù huò yǐ huǒ zhì huò yǐ yānxūn huò bèi bǎng chī huòzāo bìn gē
处，或以火炙，或以烟熏，或被榜笞，或遭膑割，
luǒ xíngluàn fà jī kě léi shòu jīn duàn gǔ xiàn háojiào kǔ jù
裸形乱发，饥渴羸瘦，筋断骨现，号叫苦剧。
tài zǐ jiàn yǐ xīn shēng bēi mǐn yǐ wú wèishēng ān wèi zhī yán rǔ
太子见已，心生悲愍，以无畏声安慰之言：‘汝
mò yōunǎo rǔ wù chóu bù wǒ dāng lìng rǔ xī dé jiě tuō biàn
莫忧恼！汝勿愁怖！我当令汝悉得解脱。’便
yì wángsuǒ ér bó wángyán yù zhōng zuì rén kǔ dú nànchù yuàn
诣王所而白王言：‘狱中罪人苦毒难处，愿

[8] 丽本：語；永乐北藏本及龙藏本： 言

chuíkuānyòu shī yǐ wú wèi
垂宽宥，施以无畏。’

shí wáng jí jí wǔ bǎi dà chén ér wèn zhī yán shì shì
“时，王即集五百大臣而问之言：‘是事

yún hé zhū chén dá yán bǐ zuì rén zhě sī qiè guān wù
云何？’诸臣答言：‘彼罪人者，私窃官物，

móuduówángwèi dào rù gōngwéi zuì yīngxíng lù yǒu āi jiù zhě
谋夺王位，盗入宫闱，罪应刑戮。有哀救者，

zuì yì zhì sǐ
罪亦至死。’

shí bǐ tài zǐ bēi xīn zhuǎn qiè yù dà chényán rú
“时，彼太子悲心转切，语大臣言：‘如

rǔ suǒshuō dànfàng cǐ rén suí qí suǒyìng kě yǐ zhì wǒ wǒ wèi
汝所说，但放此人；随其所应，可以治我。我为

bǐ gù yī qiè kǔ shì xī jiē néngshòu fěn shēn mò mìng wú suǒ gù
彼故，一切苦事悉皆能受，粉身没命，无所顾

xī yào lìng zuì rén jiē dé miǎn kǔ hé yǐ gù wǒ ruò bú jiù cǐ
惜，要令罪人皆得免苦。何以故？我若不救此

zhòngshēngzhě yún hé néng jiù sān jiè láo yù zhū kǔ zhòngshēng yī
众生者，云何能救三界牢狱诸苦众生？一

qiè zhòngshēng zài sān jiè zhōng tān ài suǒ fù yú chī suǒ bì pín
切众生在三界中，贪爱所缚，愚痴所蔽，贫

wú gōng dé duòzhū è qù shēnxíng bǐ lòu zhūgēnfàng yì qí
无功德，堕诸恶趣，身形鄙陋，诸根放逸，其

xīn mí huò bù qiú chūdào shī zhì huì guāng yàozhuósānyǒu duàn
心迷惑，不求出道，失智慧光，乐著三有，断

zhū fú dé miè zhū zhì huì zhǒngzhǒng fán nǎozhuóluàn qí xīn zhù kǔ
诸福德，灭诸智慧，种种烦恼浊乱其心，住苦

láo yù rù mójuànwǎng shēng lǎo bìng sǐ yōu bēi nǎo hài rú shì zhū
牢狱，入魔罥网，生老病死忧悲恼害，如是诸

kǔ cháng suǒ bī pò wǒ dāngyún hé lìng bǐ jiě tuō yīngshěshēnmìng
苦常所逼迫。我当云何令彼解脱？应舍身命

ér bá jì zhī
而拔济之！’

shí zhū dà chéngòng yì wángsuǒ xī jǔ qí shǒugāoshēng
“时，诸大臣共诣王所，悉举其手高声

chàngyán dà wángdāng zhī rú tài zǐ yì huǐ huàiwáng fǎ
唱言：‘大王当知，如太子意，毁坏王法，

huò jí wànrén ruòwáng ài niàn bù zé zhì zhě wáng zhī bǎozuò yì bù
祸及万人。若王爱念不责治者，王之宝祚亦不
jiǔ lì wángwén cǐ yán hè rán dà nù lìngzhū tài zǐ jí zhū zuì
久立。’王闻此言，赫然大怒，令诛太子及诸罪
rén
人。

wánghòuwén zhī chóuyōuháo kū huǐ xíngjiàng fú yǔ qiān
“王后闻之，愁忧号哭，毁形降服，与千
cǎi nǚ chí yì wángsuǒ jǔ shēntóu dì dǐng lǐ wáng zú jù zuò shì yán
采女驰诣王所，举身投地顶礼王足，俱作是言：
wéiyuàn dà wáng shè tài zǐ mìng wáng jí huí gù yù tài zǐ
‘唯愿大王，赦太子命！’王即回顾，语太子
yán mò jiù zuì rén ruò jiù zuì rén bì dāngshā rǔ ěr shí
言：‘莫救罪人；若救罪人，必当杀汝！’尔时，
tài zǐ wèi yù zhuān qiú yī qiè zhì gù wèi yù lì yì zhūzhòngshēng gù
太子为欲专求一切智故，为欲利益诸众生故，
wèi yǐ dà bēi pǔ jiù shè gù qí xīn jiān gù wú yǒu tuì qiè fù bó wáng
为以大悲普救摄故，其心坚固无有退怯，复白王
yán yuànshù bǐ zuì shēndāngshòu lù wángyán suí
言：‘愿恕彼罪，身当受戮！’王言：‘随
yì ěr shí wánghòu bó yán dà wáng yuàntīng tài zǐ
意！’尔时，王后白言：‘大王！愿听太子，
bànyuèxíng shī zì yì xiū fú rán hòu zhì zuì wáng jí tīng xǔ
半月行施，恣意修福，然后治罪。’王即听许。

shí dū chéng běi yǒu yī dà yuán míngyuē rì guāng shì
“时，都城北有一大园，名曰日光，是
xī shī chǎng tài zǐ wǎng bǐ shè dà shī huì yǐn shí yī fú
昔施场。太子往彼，设大施会；饮食、衣服、
huāmán yīngluò tú xiāng mò xiāng chuáng fān bǎo gài zhū
华鬘、璎珞、涂香、末香、幢幡、宝盖，诸
zhuāngyán jù suí yǒusuǒ qiú mǐ bù zhōu jǐ jīngbànyuè yǐ yú
庄严具，随有所求，靡不周给。经半月已，于
zuì hòu rì guówáng dà chén zhǎngzhě jū shì chéng yì rén
最后日，国王、大臣、长者、居士、城邑人
mín jí zhūwàidào xī lái jí huì
民及诸外道，悉来集会。

shí fǎ lún yīn xū kōngdēngwáng rú lái zhī zhūzhòngshēng
“时，法轮音虚空灯王如来，知诸众生

tiáo fú shí zhì yǔ dà zhòng jù tiānwángwéirào lóngwánggòngyǎng
调伏时至，与大众俱，天王围绕，龙王供养，

yè chāwángshǒu hù qián tà pó wángzàntàn ē xiū luó wáng qū gōng
夜叉王守护，乾闼婆王赞叹，阿修罗王曲躬

dǐng lǐ jiā lóu luó wáng yǐ qīngjìng xīn sàn zhūbǎohuā jǐn nà luó wáng
顶礼，迦楼罗王以清净心散诸宝华，紧那罗王

huān xǐ quànqǐng mó hóu luó qié wáng yī xīn zhānyǎng lái rù bǐ
欢喜劝请，摩睺罗伽王一心瞻仰，来入彼

huì
会。

ěr shí tài zǐ jí zhū dà zhòng yáojiàn fó lái duānyán
“尔时，太子及诸大众，遥见佛来，端严

shū tè zhūgēn jì dìng rú tiáoshùnxiàng xīn wú gòuzhuó rú qīngjìng chí
殊特，诸根寂定如调顺象，心无垢浊如清净池，

xiàn dà shéntōng shì dà zì zài xiǎn dà wēi dé zhǒngzhǒngxiànghǎo
现大神通，示大自在，显大威德，种种相好

zhuāngyán qí shēn fàng dà guāngmíng pǔ zhào shì jiè yī qiè máokǒng
庄严其身，放大光明普照世界，一切毛孔

chūxiāngyànyún zhèndòng shí fāng wú liàng fó chà suí suǒ zhì chù pǔ yù
出香焰云，震动十方无量佛刹，随所至处普雨

yī qiè zhūzhuāngyán jù yǐ fó wēi yí yǐ fó gōng dé zhòngshēng
一切诸庄严具；以佛威仪，以佛功德，众生

jiànzhě xīn jìnghuān xǐ fánnǎoxiāo miè
见者，心净欢喜，烦恼消[9]灭。

ěr shí tài zǐ jí zhū dà zhòng wǔ tǐ tóu dì dǐng lǐ qí
“尔时，太子及诸大众五体投地，顶礼其

zú ān shī chuángzuò hé zhǎng bó yán shàn lái shì zūn shàn
足，安施床座，合掌白言：‘善来世尊！善

lái shàn shì wéiyuàn āi mǐn shèshòu yú wǒ chǔ yú cǐ zuò
来善逝！唯愿哀愍，摄受于我，处于此座！’

yǐ fó shén lì jìng jū zhūtiān jí biàn cǐ zuòwéixiāng mó ní liánhuā zhī
以佛神力，净居诸天即变此座为香摩尼莲华之

zuò fó zuò qí shàng zhū pú sà zhòng yì jiē jiù zuòzhōu zā wéirào
座。佛坐其上，诸菩萨众亦皆就座周匝围绕。

shí bǐ huìzhōng yī qièzhòngshēng yīn jiàn rú lái kǔ mièzhàngchú
时，彼会中一切众生，因见如来，苦灭障除，

[9] 丽本：銷；永乐北藏本及龙藏本： 消

kānshòushèng fǎ
堪受 圣 法。

ěr shí rú lái zhī qí kě huà yǐ yuánmǎn yīn shuō xiū
“尔时，如来知其可化，以圆 满音，说修

duō luó míng pǔ zhào yīn lún lìng zhū zhòngshēng suí lèi gè jiě shí
多罗，名普照因轮，令诸 众 生随类各解。时，

bǐ huì zhōngyǒu bā shí nà yóu tā zhòngshēng yuǎnchén lí gòu dé jìng
彼会 中 有八十那由他 众 生，远 尘离垢，得净

fǎ yǎn wú liàng nà yóu tā zhòngshēng dé wú xué dì shí qiānzhòng
法眼[10]；无量那由他 众 生，得无学地；十千 众

shēng zhù dà shèngdào rù pǔ xiánhèng chéngmǎn dà yuàn dāng
生，住大 乘 道，入普贤 行， 成 满大愿。当

ěr zhī shí shí fāng gè bǎi fó chà wēi chén shù zhòngshēng yú dà shèng
尔之时，十方各百佛刹微 尘 数 众 生，于大 乘

zhōng xīn dé tiáo fú wú liàng shì jiè yī qiè zhòngshēng miǎn lí è
中，心得调伏；无量世界一切 众 生，免离恶

qù shēng yú tiānshàng shàn fú tài zǐ jí yú cǐ shí dé pú sà jiào
趣， 生 于天 上。善伏太子即于此时，得菩萨教

huàzhòngshēng lìng shēngshàngēn jiě tuō mén
化 众 生 令 生 善根解脱门。

shànnán zǐ ěr shí tài zǐ qǐ yì rén hū wǒ shēn shì yě
“善男子！尔时太子岂异人乎？我身是也。

wǒ yīn wǎng xī qǐ dà bēi xīn shě shēnmìng cái jiù kǔ zhòngshēng kāi
我因往 昔起大悲心，舍身 命财救苦 众 生，开

mén dà shī gòngyǎng yú fó dé cǐ jiě tuō fó zǐ dāng zhī wǒ yú
门大施 供 养于佛，得此解脱。佛子 当 知，我于

ěr shí dàn wèi lì yì yī qiè zhòngshēng bù zhuó sān jiè bù qiú guǒ
尔时，但为利益一切 众 生，不著三界，不求果

bào bù tān míngchēng bú yù zì zàn qīng huǐ yú tā yú zhū jìng jiè
报，不贪名 称，不欲自赞轻毁于他，于诸境界

wú suǒ tān rǎn wú suǒ bù wèi dànzhuāngyán dà shèngchūyào zhī dào
无所贪染 无所怖畏，但 庄 严大 乘 出要之道，

chángyàoguānchá yī qiè zhì mén xiū xíng kǔ xíng dé cǐ jiě tuō
常 乐观 察一切智门，修行苦行，得此解脱。

fó zǐ yú rǔ yì yún hé bǐ shí wǔ bǎi dà chén yù hài
“佛子！于汝意云何，彼时五百大 臣，欲害

[10] 丽本：法眼淨；永乐北藏本及龙藏本：淨法眼

wǒ zhě qǐ yì rén hū jīn tí pó dá duōděng wǔ bǎi tú dǎng shì yě
我者，岂异人乎？今提婆达多等五百徒党是也。

shì zhū rén děng méng fó jiàohuà jiē dāng dé ē nòuduō luó sānmiǎo
是诸人等，蒙佛教化，皆当得阿耨多罗三藐

sān pú tí yú wèi lái shì guò xū mí shānwēichénshù jié ěr shí
三菩提，于未来世，过须弥山微尘数劫，尔时

yǒu jié míngshànguāng shì jiè míngbǎoguāng yú zhōngchéng fó
有劫，名善光，世界名宝光，于中成佛。

qí wǔ bǎi fó cì dì xīng shì zuì chū rú lái míngyuē dà bēi dì èr
其五百佛次第兴世，最初如来，名曰大悲；第二，

míngráo yì shì jiān dì sān míng dà bēi shī zǐ dì sì míng jiù
名饶益世间；第三，名大悲师子；第四，名救

hù zhòngshēng nǎi zhì zuì hòu míngyuē yī wáng suī bǐ zhū fó dà
护众生；乃至最后，名曰医王。虽彼诸佛大

bēi píngděng rán qí guó tǔ zhǒng zú fù mǔ shòushēng dàn
悲平等，然其国土、种族、父母、受生、诞

shēng chū jiā xué dào wǎng yì dàochǎng zhuànzhèng fǎ lún
生、出家、学道、往诣道场、转正法轮、

shuō xiū duō luó yǔ yán yīn shēng guāngmíng zhòng huì shòumìng
说修多罗、语言、音声、光明、众会、寿命、

fǎ zhù jí qí mínghào gè gè chā bié
法住及其名号，各各差别。

fó zǐ bǐ zhū zuì rén wǒ suǒ jiù zhě jí jū liú sūn děng
“佛子！彼诸罪人，我所救者，即拘留孙等

xián jié qiān fó jí bǎi wàn ē sēng qí zhū dà pú sà yú wú liàng jīng
贤劫千佛，及百万阿僧祇诸大菩萨，于无量精

jìn lì míngchēnggōng dé huì rú lái suǒ fā ē nòuduō luó sānmiǎosān
进力名称功德慧如来所，发阿耨多罗三藐三

pú tí xīn jīn yú shí fāngguó tǔ xíng pú sà dào xiū xí zēngzhǎng
菩提心，今于十方国土，行菩萨道，修习增长。

cǐ pú sà jiàohuàzhòngshēng lìng shēngshàngēn jiě tuō zhě shì shí shèng
此菩萨教化众生，令生善根解脱者是。时胜

guāngwáng jīn sà zhē ní qián zǐ dà lùn shī shì shí wánggōngrén jí
光王，今萨遮尼乾子大论师是。时王宫人及

zhūjuànshǔ jí bǐ ní qián liù wàn dì zǐ yǔ shī jù lái jiàn dà lùn
诸眷属，即彼尼乾六万弟子，与师俱来，建大论

chuáng gòng fó lùn yì xī xiáng fú zhī shòu ē nòuduō luó sānmiǎo
幢，共佛论议，悉降伏之，授阿耨多罗三藐

sān pú tí jì zhě shì cǐ zhū rén děng jiē dāng zuò fó guó tǔ zhuāng
三菩提记者是。此诸人等，皆当作佛，国土庄

yán jié shù mínghào gè gè yǒu yì
严、劫数、名号，各各有异。

fó zǐ wǒ yú ěr shí jiù zuì rén yǐ fù mǔ tīng wǒ shě lí
“佛子！我于尔时救罪人已，父母听我舍离

guó tǔ qī zǐ cái bǎo yú fǎ lún yīn xū kōng dēng wáng fó suǒ chū
国土、妻子、财宝，于法轮音虚空灯王佛所出

jiā xué dào wǔ bǎi suì zhōng jìng xiū fàn hèng jí dé chéng jiù bǎi
家学道。五百岁中，净修梵行，即得成就百

wàn tuó luó ní bǎi wàn shén tōng bǎi wàn fǎ zàng bǎi wàn qiú yī qiè
万陀罗尼、百万神通、百万法藏、百万求一切

zhì yǒng měng jīng jìn jìng zhì bǎi wàn kān rěn mén zēng zhǎng bǎi wàn sī
智勇猛精进，净治百万堪忍门，增长百万思

wéi xīn chéng jiù bǎi wàn pú sà lì rù bǎi wàn pú sà zhì mén dé
惟心，成就百万菩萨力，入百万菩萨智门，得

bǎi wàn bō rě bō luó mì mén jiàn shí fāng bǎi wàn zhū fó shēng bǎi wàn
百万般若波罗蜜门，见十方百万诸佛，生百万

pú sà dà yuàn niànniànzhōng shí fāng gè zhào bǎi wàn fó chà niàn
菩萨大愿；念念中，十方各照百万佛刹；念

niànzhōng yì niàn shí fāng shì jiè qiánhòu jì jié bǎi wàn zhū fó niàn
念中，忆念十方世界前后际劫百万诸佛；念

niànzhōng zhī shí fāng shì jiè bǎi wàn zhū fó biànhuà hǎi niànniànzhōng
念中，知十方世界百万诸佛变化海；念念中，

jiàn shí fāng bǎi wàn shì jiè suǒ yǒu zhòng shēng zhǒng zhǒng zhū qù suí yè
见十方百万世界所有众生种种诸趣，随业

suǒ shòu shēng shí sǐ shí shàn qù è qù hǎo sè è sè
所受生时、死时、善趣、恶趣、好色、恶色，

qí zhū zhòng shēng zhǒng zhǒng xīn xíng zhǒng zhǒng yù yào zhǒng zhǒng gēn
其诸众生种种心行、种种欲乐、种种根

xìng zhǒng zhǒng yè xí zhǒng zhǒng chéng jiù jiē xī míng liǎo
性、种种业习、种种成就，皆悉明了。

fó zǐ wǒ yú ěr shí mìng zhōng zhī hòu huán fù yú bǐ
“佛子！我于尔时命终之后，还复于彼

wáng jiā shòu shēng zuò zhuàn lún wáng bǐ fǎ lún yīn xū kōng dēng wáng
王家受生，作转轮王，彼法轮音虚空灯王

rú lái miè hòu cì jí yú cǐ zhí fǎ kōng wáng rú lái chéng shì gòng
如来灭后，次即于此值法空王如来，承事供

yǎng cì wéi dì shì jí cǐ dàochǎng zhí tiānwángzàng rú lái qīn
养；次为帝释，即此道场值天王藏如来，亲
jìn gòngyǎng cì wéi yè mó tiānwáng jí yú cǐ shì jiè zhí dà dì wēi
近供养；次为夜摩天王，即于此世界值大地威
lì shān rú lái qīn jìn gòngyǎng cì wéi dōushuàitiānwáng jí yú
力山如来，亲近供养；次为兜率天王，即于
cǐ shì jiè zhí fǎ lún guāng yīn shēngwáng rú lái qīn jìn gòngyǎng cì
此世界值法轮光音声王如来，亲近供养；次
wéihuà lè tiānwáng jí yú cǐ shì jiè zhí xū kōng zhì wáng rú lái qīn
为化乐天王，即于此世界值虚空智王如来，亲
jìn gòngyǎng cì wéi tā huà zì zài tiānwáng jí yú cǐ shì jiè zhí wú
近供养；次为他化自在天王，即于此世界值无
nénghuàichuáng rú lái qīn jìn gòngyǎng cì wéi ē xiū luó wáng jí
能坏幢如来，亲近供养；次为阿修罗王，即
yú cǐ shì jiè zhí yī qiè fǎ léi yīn wáng rú lái qīn jìn gòngyǎng cì
于此世界值一切法雷音王如来，亲近供养；次
wéi fàn wáng jí yú cǐ shì jiè zhí pǔ xiànhuàyǎn fǎ yīn rú lái qīn jìn
为梵王，即于此世界值普现化演法音如来，亲近
gòngyǎng
供养。

fó zǐ cǐ bǎoguāng shì jiè shànguāng jié zhōng yǒu yī
“佛子！此宝光世界善光劫中，有一
wàn fó chūxīng yú shì wǒ jiē qīn jìn chéng shì gòngyǎng cì fù yǒu jié
万佛出兴于世，我皆亲近承事供养。次复有劫，
míngyuē rì guāng yǒu liù shí yì fó chūxīng yú shì zuì chū rú lái
名曰日光，有六十亿佛出兴于世，最初如来，
míngmiàoxiàngshān wǒ shí wéiwáng míngyuē dà huì yú bǐ fó suǒ
名妙相山，我时为王，名曰大慧，于彼佛所
chéng shì gòngyǎng cì yǒu fó chū míngyuánmǎnjiān wǒ wéi jū shì
承事供养；次有佛出，名圆满肩，我为居士，
qīn jìn gòngyǎng cì yǒu fó chū míng lí gòutóng zǐ wǒ wéi dà chén
亲近供养；次有佛出，名离垢童子，我为大臣，
qīn jìn gòngyǎng cì yǒu fó chū míngyǒngměng chí wǒ wéi ē xiū
亲近供养；次有佛出，名勇猛持，我为阿修
luó wáng qīn jìn gòngyǎng cì yǒu fó chū míng xū mí xiàng wǒ
罗王，亲近供养；次有佛出，名须弥相，我
wéi shù shén qīn jìn gòngyǎng cì yǒu fó chū míng lí gòu bì wǒ
为树神，亲近供养；次有佛出，名离垢臂，我

wéishāngzhǔ qīn jìn gòngyǎng cì yǒu fó chū míng shī zǐ yóu bù
为商主，亲近供养；次有佛出，名师子游步，

wǒ wéi chéngshén qīn jìn gòngyǎng cì yǒu fó chū míngwéibǎo jì
我为城神，亲近供养；次有佛出，名为宝髻，

wǒ wéi pí shāméntiānwáng qīn jìn gòngyǎng cì yǒu fó chū míng zuì
我为毗沙门天王，亲近供养；次有佛出，名最

shàng fǎ chēng wǒ wéiqián tà pó wáng qīn jìn gòngyǎng cì yǒu fó
上法称，我为乾闼婆王，亲近供养；次有佛

chū míngguāngmíngguān wǒ wéi jiū pán tú wáng qīn jìn gòngyǎng
出，名光明冠，我为鸠槃茶[11]王，亲近供养。

yú bǐ jié zhōng rú shì cì dì yǒu liù shí yì rú lái chūxīng
“于彼劫中，如是次第有六十亿如来出兴

yú shì wǒ cháng yú cǐ shòuzhǒngzhǒngshēn yī yī fó suǒ qīn jìn gòng
于世。我常于此受种种身，一一佛所亲近供

yǎng jiàohuàchéng jiù wú liàngzhòngshēng yú yī yī fó suǒ dé zhǒng
养，教化成就无量众生；于一一佛所，得种

zhǒngsānmèimén zhǒngzhǒngtuó luó ní mén zhǒngzhǒngshéntōngmén
种三昧门、种种陀罗尼门、种种神通门、

zhǒngzhǒngbiàn cái mén zhǒngzhǒng yī qiè zhì mén zhǒngzhǒng fǎ míng
种种辩才门、种种一切智门、种种法明

mén zhǒngzhǒng zhì huì mén zhàozhǒngzhǒng shí fāng hǎi rù zhǒng
门、种种智慧门，照种种十方海，入种

zhǒng fó chà hǎi jiànzhǒngzhǒngzhū fó hǎi qīngjìng chéng jiù zēng
种佛刹海，见种种诸佛海，清净成就，增

zhǎngguǎng dà rú yú cǐ jié zhōng qīn jìn gòngyǎng ěr suǒ zhū fó yú
长广大。如于此劫中亲近供养尔所诸佛，于

yī qiè chù yī qiè shì jiè hǎi wēi chén shù jié suǒ yǒu zhū fó chūxīng yú
一切处、一切世界海微尘数劫，所有诸佛出兴于

shì qīn jìn gòngyǎng tīngwénshuō fǎ xìn shòu hù chí yì fù rú
世，亲近供养，听闻说法，信受护持，亦复如

shì rú shì yī qiè zhū rú lái suǒ jiē xī xiū xí cǐ jiě tuō mén
是。如是，一切诸如来所，皆悉修习此解脱门，

fù dé wú liàng jiě tuō fāngbiàn
复得无量解脱方便。”

ěr shí jiù hù yī qiè zhòngshēngzhǔ yè shén yù chóngxuān cǐ
尔时，救护一切众生主夜神，欲重宣此

[11] 丽本：；永乐北藏本及龙藏本：

jiě tuō yì jí wèishàn cái ér shuōsòngyán
解脱义，即为善财而说颂言：

rǔ yǐ huān xǐ xìn yào xīn
汝以欢喜信乐心
wǒ chéng rú lái hù niàn lì
我承如来护念力
guò qù wú biān guǎng dà jié
过去无边广大劫
shí yǒu shì jiè míng bǎo guāng
时有世界名宝光
yú cǐ shàn guāng dà jié zhōng
于此善光大劫中
wǒ jiē qīn jìn ér gòng yǎng
我皆亲近而供养
shí yǒu wáng dū míng xǐ yán
时有王都名喜严
zá yè zhòng shēng suǒ jū zhù
杂业众生所居住
ěr shí yǒuwángmíngshèngguāng
尔时有王名胜光
qí wáng tài zǐ míng shàn fú
其王太子名善伏
shí yǒu wú liàng zhū zuì rén
时有无量诸罪人
tài zǐ jiàn yǐ shēng bēi mǐn
太子见已生悲愍
ěr shí zhū chén gòng bó wáng
尔时诸臣共白王
rú shì zuì rén yīng shòu lù
如是罪人应受戮
shí shèngguāngwáng yù tài zǐ
时胜光王语太子
tài zǐ āi niàn qíng zhuǎn shēn
太子哀念情转深
shí wáng fū rén cǎi nǚ děng
时王夫人采女等
yuàn fàng tài zǐ bàn yuè zhōng
愿放太子半月中

wèn cǐ nán sī jiě tuō fǎ
问此难思解脱法
wèi rǔ xuān shuō yīng tīng shòu
为汝宣说应听受
guò yú chà hǎi wēi chén shù
过于刹海微尘数
qí zhōngyǒu jié hàoshànguāng
其中有劫号善光
yī wàn rú lái chū xīng shì
一万如来出兴世
cóng qí xiū xué cǐ jiě tuō
从其修学此解脱
zòng guǎng kuān píng jí shū lì
纵广宽平极殊丽
huò xīn qīng jìng huò zuò è
或心清净或作恶
héng yǐ zhèng fǎ yù qún shēng
恒以正法御群生
xíng tǐ duānzhèng bèi zhòngxiàng
形体端正备众相
xì shēn láo yù dāng shòu lù
系身牢狱当受戮
shàng qǐ yú wáng qǐng kuān yòu
上启于王请宽宥
jīn cǐ tài zǐ wēi wáng guó
今此太子危王国
rú hé shěn jiù lìng chú miǎn
如何悉救令除免
rǔ jiù bǐ zuì zì dāng shòu
汝救彼罪自当受
shì jiù zhòng shēng wú tuì qiè
誓救众生无退怯
jù lái wáng suǒ bó wáng yán
俱来王所白王言
bù shī zhòng shēng zuò gōng dé
布施众生作功德

shí wáng wén yǐ jí tīng xǔ
时 王 闻 已 即 听 许

shè dà shī huì jì pín fá
设 大 施 会 济 贫 乏

yī qiè zhòng shēng mǐ bù zhēn
一 切 众 生 靡 不 臻

suí yǒu suǒ qiú xián jǐ yǔ
随 有 所 求 咸 给 与

rú shì bàn yuè rì yún mǎn
如 是 半 月 日 云 满

tài zǐ jiù lù shí jiāng zhì
太 子 就 戮 时 将 至

dà zhòng bǎi qiān wàn yì rén
大 众 百 千 万 亿 人

tóng shí zhān yǎng jù háo qì
同 时 瞻 仰 俱 号 泣

bǐ fó zhī zhòng gēn jiāng shú
彼 佛 知 众 根 将 熟

ér lái cǐ huì huà qún shēng
而 来 此 会 化 群 生

xiǎn xiàn shén biàn dà zhuāng yán
显 现 神 变 大 庄 严

mǐ bù qīn jìn ér gōng jìng
靡 不 亲 近 而 恭 敬

fó yǐ yī yīn fāng biàn shuō
佛 以 一 音 方 便 说

fǎ dēng pǔ zhào xiū duō luó
法 灯 普 照 修 多 罗

wú liàng zhòng shēng yì róu ruǎn
无 量 众 生 意 柔 软

xī méng yǔ shòu pú tí jì
悉 蒙 与 授 菩 提 记

shàn fú tài zǐ shēng huān xǐ
善 伏 太 子 生 欢 喜

fā xīng wú shàng zhèng jué xīn
发 兴 无 上 正 觉 心

shì yuàn chéng shì yú rú lái
誓 愿 承 事 于 如 来

pǔ wèi zhòng shēng zuò yī chù
普 为 众 生 作 依 处

biàn jí chū jiā yī fó zhù
便 即 出 家 依 佛 住

xiū xíng yī qiè zhǒng zhì dào
修 行 一 切 种 智 道

ěr shí biàn dé cǐ jiě tuō
尔 时 便 得 此 解 脱

dà bēi guǎng jì zhū qún shēng
大 悲 广 济 诸 群 生

yú zhōng zhǐ zhù jīng jié hǎi
于 中 止 住 经 劫 海

dì guān zhū fǎ zhēn shí xìng
谛 观 诸 法 真 实 性

cháng yú kǔ hǎi jiù zhòngshēng
常 于 苦 海 救 众 生

rú shì xiū xí pú tí dào
如 是 修 习 菩 提 道

jié zhōng suǒ yǒu zhū fó xiàn
劫 中 所 有 诸 佛 现

xī jiē chéng shì wú yǒu yú
悉 皆 承 事 无 有 余

xián yǐ qīng jìng xìn jiě xīn
咸 以 清 净 信 解 心

tīng wén chí hù suǒ shuō fǎ
听 闻 持 护 所 说 法

cì yú fó chà wēi chén shù
次 于 佛 刹 微 尘 数

wú liàng wú biān zhū jié hǎi
无 量 无 边 诸 劫 海

suǒ yǒu zhū fó xiàn shì jiān
所 有 诸 佛 现 世 间

yī yī gòng yǎng jiē rú shì
一 一 供 养 皆 如 是

wǒ niàn wǎng xī wéi tài zǐ
我 念 往 昔 为 太 子

jiàn zhū zhòng shēng zài láo yù
见 诸 众 生 在 牢 狱

shì yuàn shě shēn ér jiù hù
誓 愿 舍 身 而 救 护

yīn qí zhèng cǐ jiě tuō mén
因 其 证 此 解 脱 门

jīng yú fó chà wēi chén shù
经 于 佛 刹 微 尘 数

guǎng dà jié hǎi cháng xiū xí
广 大 劫 海 常 修 习

niàn niàn lìng qí dé zēng zhǎng
念 念 令 其 得 增 长

fù huò wú biān qiǎo fāng biàn
复 获 无 边 巧 方 便

bǐ zhōng suǒ yǒu zhū rú lái
彼 中 所 有 诸 如 来

wǒ xī dé jiàn méng kāi wù
我 悉 得 见 蒙 开 悟

lìng wǒ zēng míng cǐ jiě tuō
令 我 增 明 此 解 脱

jí yǐ zhǒng zhǒng fāng biàn lì
及 以 种 种 方 便 力

wǒ yú wú liàng qiān yì jié
我 于 无 量 千 亿 劫

xué cǐ nán sī jiě tuō mén
学 此 难 思 解 脱 门

zhū fó fǎ hǎi wú yǒu biān
诸 佛 法 海 无 有 边

wǒ xī yī shí néng pǔ yǐn
我 悉 一 时 能 普 饮

shí fāng suǒ yǒu yī qiè chà
十 方 所 有 一 切 刹

qí shēn pǔ rù wú suǒ ài
其 身 普 入 无 所 碍

sān shì zhǒng zhǒng guó tǔ míng
三 世 种 种 国 土 名

niàn niàn liǎo zhī jiē xī jìn
念 念 了 知 皆 悉 尽

sān shì suǒ yǒu zhū fó hǎi
三 世 所 有 诸 佛 海

yī yī míng jiàn jìn wú yú
一 一 明 见 尽 无 余

yì néng shì xiàn qí shēn xiàng
亦 能 示 现 其 身 相

pǔ yì yú bǐ rú lái suǒ
普 诣 于 彼 如 来 所

yòu yú shí fāng yī qiè chà
又 于 十 方 一 切 刹

yī qiè zhū fó dǎo shī qián
一 切 诸 佛 导 师 前

pǔ yù yī qiè zhuāng yán yún
普 雨 一 切 庄 严 云

gòng yǎng yī qiè wú shàng jué
供 养 一 切 无 上 觉

yòu yǐ wú biān dà wèn hǎi
又 以 无 边 大 问 海

qǐ qǐng yī qiè zhū shì zūn
启 请 一 切 诸 世 尊

bǐ fó suǒ yù miào fǎ yún
彼 佛 所 雨 妙 法 云

jiē xī shòu chí wú wàng shī
皆 悉 受 持 无 忘 失

yòu yú shí fāng wú liàng chà
又 于 十 方 无 量 刹

yī qiè rú lái zhòng huì qián
一 切 如 来 众 会 前

zuò yú zhòng miào zhuāng yán zuò
坐 于 众 妙 庄 严 座

shì xiàn zhǒng zhǒng shén tōng lì
示 现 种 种 神 通 力

yòu yú shí fāng wú liàng chà
又 于 十 方 无 量 刹

shì xiàn zhǒng zhǒng zhū shén biàn
示 现 种 种 诸 神 变

yī shēn shì xiàn wú liàng shēn
一 身 示 现 无 量 身

wú liàng shēn zhōng xiàn yī shēn
无 量 身 中 现 一 身

yòu yú yī yī máo kǒng zhōng xī fàng wú shù dà guāng míng
又于一一毛孔中悉放无数大光明

gè yǐ zhǒngzhǒng qiǎo fāng biàn chú miè zhòng shēng fán nǎo huǒ
各以种种巧方便除灭众生烦恼火

yòu yú yī yī máo kǒng zhōng chū xiàn wú liàng huà shēn yún
又于一一毛孔中出现无量化身云

chōng mǎn shí fāng zhū shì jiè pǔ yù fǎ yǔ jì qún pǐn
充满十方诸世界普雨法雨济群品

shí fāng yī qiè zhū fó zǐ rù cǐ nán sī jiě tuō mén
十方一切诸佛子入此难思解脱门

xī jìn wèi lái wú liàng jié ān zhù xiū xíng pú sà xíng
悉尽未来无量劫安住修行菩萨行

suí qí xīn yào wèi shuō fǎ lìng bǐ jiē chú xié jiàn wǎng
随其心乐为说法令彼皆除邪见网

shì yǐ tiān dào jí èr shèng nǎi zhì rú lái yī qiè zhì
示以天道及二乘乃至如来一切智

yī qiè zhòngshēngshòushēngchù shì xiàn wú biānzhǒngzhǒngshēn
一切众生受生处示现无边种种身

xī tóng qí lèi xiàn zhòng xiàng pǔ yìng qí xīn ér shuō fǎ
悉同其类现众像普应其心而说法

ruò yǒu dé cǐ jiě tuō mén zé zhù wú biān gōng dé hǎi
若有得此解脱门则住无边功德海

pì rú chà hǎi wēi chén shù bù kě sī yì wú yǒu liàng
譬如刹海微尘数不可思议无有量

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ jiàohuàzhòngshēng lìngshēngshàn
“善男子！我唯知此教化众生令生善

gēn jiě tuō mén rú zhū pú sà mó hē sà chāozhū shì jiān xiànzhū
根解脱门。如诸菩萨摩诃萨，超诸世间，现诸

qù shēn bú zhùpānyuán wú yǒuzhàng ài liǎo dá yī qiè zhū fǎ zì
趣身，不住攀缘，无有障碍，了达一切诸法自

xìng shànnéngguānchá yī qiè zhū fǎ dé wú wǒ zhì zhèng wú wǒ fǎ
性，善能观察一切诸法，得无我智，证无我法，

jiàohuàtiáo fú yī qiè zhòngshēnghéng wú xiū xī xīn cháng ān zhù wú
教化调伏一切众生恒无休息，心常安住无

èr fǎ mén pǔ rù yī qiè zhūyán cí hǎi wǒ jīn yún hé néng zhī néng
二法门，普入一切诸言辞海；我今云何能知能

shuō bǐ gōng dé hǎi bǐ yǒngměng zhì bǐ xīn xíngchù bǐ sānmèijìng
说彼功德海、彼勇猛智、彼心行处、彼三昧境、

bǐ jiě tuō lì
彼解脱力？

shànnán zǐ cǐ yán fú tí yǒu yī yuán lín míng lán pí
“善男子！此阎浮提，有一园林，名岚毗

ní bǐ yuányǒushén míngmiào dé yuánmǎn rǔ yì bǐ wèn pú
尼；彼园有神，名妙德圆满。汝诣彼问：菩

sà yún hé xiū pú sà xíng shēng rú lái jiā wéi shì guāngmíng jìn wèi
萨云何修菩萨行、生如来家、为世光明，尽未

lái jié ér wú yànjuàn
来劫而无厌倦？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā hé zhǎng
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，合掌

zhānyǎng cí tuì ér qù
瞻仰，辞退而去。

大方广佛华严经卷第七十三

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

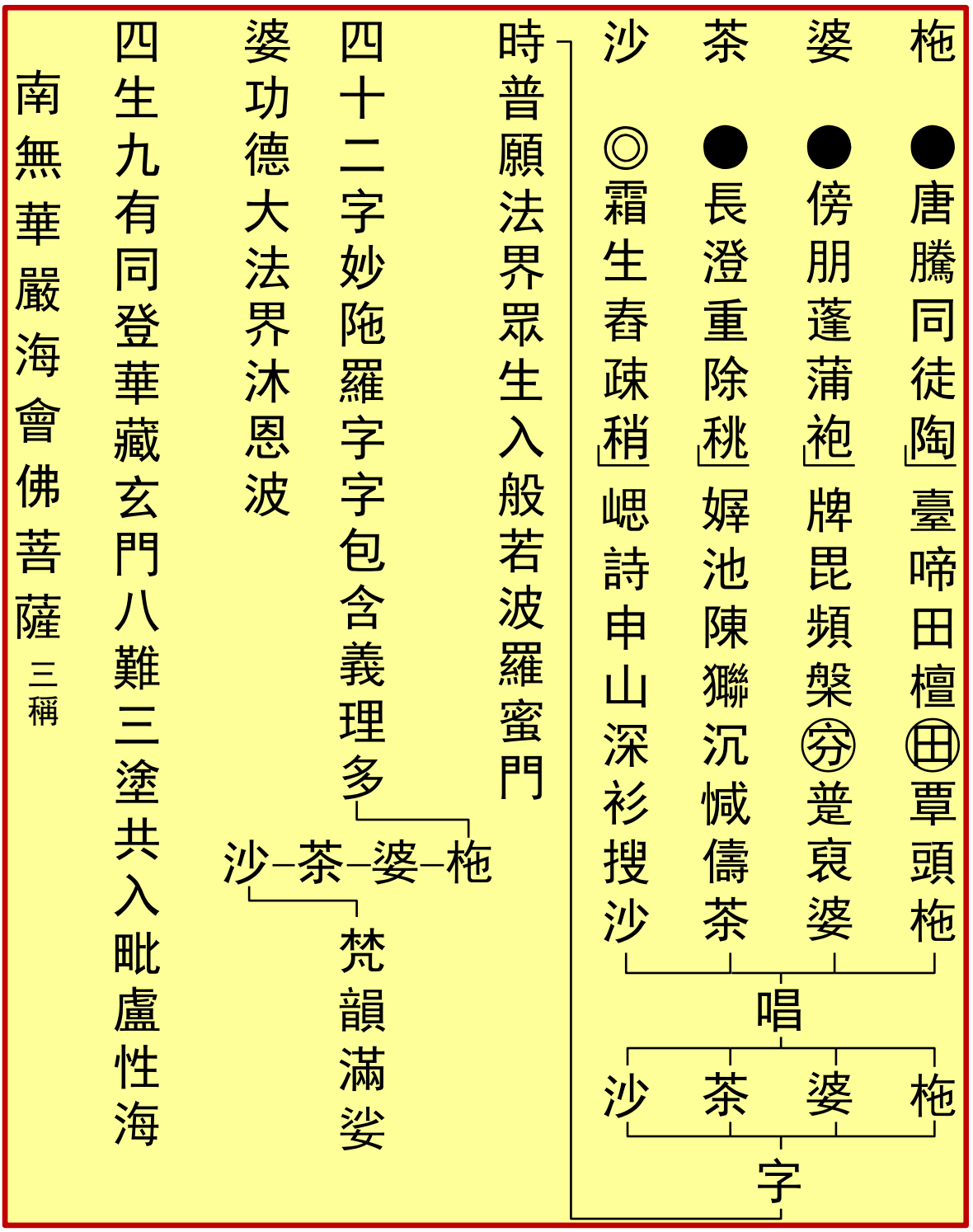

tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao

7. 梅 唐 騰 同 徒 陶 臺 啼 田 檀 田 覃 頭 梅

chàngtao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱 梅字时. 普愿法界众生. 入般若波罗蜜

mén

门.

pao bang peng pong pu pao pai pi pin pan pin pan pou pao
8. 婆 傍 朋 蓬 蒲 袍 牌 毘 頻 槃 穷 蕃 裒 婆

changpao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 婆 字 时. 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜

mén
门.

chao chang cheng chong chu chao chai chi chin chan chin chan
9. 茶 長 澄 重 除 秅 婇 池 陳 獑 沉 憾

chouchao changchao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
儔 茶 唱 茶 字 时. 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若

bō luó mì mén
波 罗 蜜 门.

shao shangshengshong shu shao shai shi shinshanshinshan
10. 沙 霜 生 舂 疎 稍 嵬 詩 申 山 深 衫

shoushao changshao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
搜 沙 唱 沙 字 时. 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若

bō luó mì mén
波 罗 蜜 门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō tao pao
四 十 二 字 妙 陀 罗. 字 字 包 含 义 理 多. 椬. 婆.

chao shao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
茶. 沙. 梵 韵 满 娑 婆. 功 德 大. 法 界 沐 恩 波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九 有. 同 登 华 藏 玄 门. 八 难 三 途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì qī shí sì

大方广佛华严经卷第七十四

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[12]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī shí wǔ

入法界品第三十九之十五

ěr shí shàn cái tóng zǐ yú dà yuàn jīng jìn lì jiù hù yī qiè
尔时，善财童子于大愿精进力救护一切

zhòngshēng yè shénsuǒ dé pú sà jiě tuō yǐ yì niàn xiū xí liǎo dá
众生夜神所，得菩萨解脱已，忆念修习，了达

zēngzhǎng
增长。

jiàn cì yóuxíng zhì lán pí ní lín zhōubiànxún mì bǐ miào dé
渐次游行，至岚毗尼林，周遍寻觅彼妙德

shén jiàn zài yī qiè bǎo shù zhuāngyán lóu gé zhōng zuò bǎolián huā shī
神，见在一切宝树庄严楼阁中，坐宝莲华师

zǐ zhī zuò èr shí yì nà yóu tā zhū tiāngōng jìng wéi rào wèishuō pú sà
子之座，二十亿那由他诸天恭敬围绕，为说菩萨

shòushēng hǎi jīng lìng qí jiē dé shēng rú lái jiā zēngzhǎng pú sà dà
受生海经，令其皆得生如来家，增长菩萨大

gōng dé hǎi shàn cái jiàn yǐ dǐng lǐ qí zú hé zhǎngqián lì bó
功德海。善财见已，顶礼其足，合掌前立，白

yán dà shèng wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sān miǎosān pú tí xīn
言：“大圣！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，

ér wèinéng zhī pú sà yún hé xiū pú sà xíng shēng rú lái jiā wéi shì
而未能知菩萨云何修菩萨行、生如来家、为世

dà míng
大明？”

bǐ shén dá yán shànnán zǐ pú sà yǒu shí zhǒngshòushēng
彼神答言：“善男子！菩萨有十种受生

zàng ruò pú sà chéng jiù cǐ fǎ zé shēng rú lái jiā niànniànzēng
藏，若菩萨成就此法，则生如来家，念念增

[12] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

zhǎng pú sà shàngēn bù pí bú xiè bú yàn bú tuì wú duàn wú shī
长菩萨善根，不疲不懈，不厌不退，无断无失，

lí zhū mí huò bù shēng qiè liè nǎo huǐ zhī xīn qù yī qiè zhì rù
离诸迷惑，不生怯劣、恼悔之心，趣一切智，入

fǎ jiè mén fā guǎng dà xīn zēngzhǎngzhū dù chéng jiù zhū fó wú
法界门，发广大心，增长诸度，成就诸佛无

shàng pú tí shě shì jiān qù rù rú lái dì huòshèngshéntōng zhū
上菩提，舍世间趣，入如来地，获胜神通，诸

fó zhī fǎ chángxiàn zài qián shùn yī qiè zhì zhēn shí yì jìng
佛之法常现在前，顺一切智真实义境。

hé děngwéi shí yī zhě yuànchánggòngyǎng yī qiè zhū fó
“何等为十？一者，愿常供养一切诸佛

shòushēngzàng èr zhě fā pú tí xīn shòushēngzàng sān zhě guān
受生藏；二者，发菩提心受生藏；三者，观

zhū fǎ mén qín xiū xíngshòushēngzàng sì zhě yǐ shēnjìng xīn pǔ zhào
诸法门勤修行受生藏；四者，以深净心普照

sān shì shòushēngzàng wǔ zhě píngděngguāngmíngshòushēngzàng liù
三世受生藏；五者，平等光明受生藏；六

zhě shēng rú lái jiā shòushēngzàng qī zhě fó lì guāngmíngshòu
者，生如来家受生藏；七者，佛力光明受

shēngzàng bā zhě guān pǔ zhì ménshòushēngzàng jiǔ zhě pǔ xiàn
生藏；八者，观普智门受生藏；九者，普现

zhuāngyánshòushēngzàng shí zhě rù rú lái dì shòushēngzàng
庄严受生藏；十者，入如来地受生藏。

shànnán zǐ yún hé míngyuànchánggòngyǎng yī qiè fó shòu
“善男子！云何名愿常供养一切佛受

shēngzàng shànnán zǐ pú sà chū fā xīn shí zuò rú shì yuàn
生藏？善男子！菩萨初发心时，作如是愿：

wǒ dāngzūnzhòng gōngjìng gòngyǎng yī qiè zhū fó jiàn fó wú
‘我当尊重、恭敬、供养一切诸佛，见佛无

yàn yú zhū fó suǒ chángshēng ài yào cháng qǐ shēn xìn xiū zhū
厌，于诸佛所，常生爱乐，常起深信，修诸

gōng dé héng wú xiū xī shì wéi pú sà wèi yī qiè zhì shǐ jí shàn
功德，恒无休息。’是为菩萨为一切智始集善

gēnshòushēngzàng
根受生藏。

yún hé míng fā pú tí xīn shòushēngzàng shànnán zǐ cǐ
“云何名发菩提心受生藏？善男子！此

pú sà fā ē nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn suǒ wèi qǐ dà bēi xīn
菩萨发阿耨多罗三藐三菩提心。所谓起大悲心，

jiù hù yī qiè zhòngshēng gù qǐ gòngyǎng fó xīn jiū jìng chéng shì gù
救护一切众生故；起供养佛心，究竟承事故；

qǐ pǔ qiú zhèng fǎ xīn yī qiè wú lìn gù qǐ guǎng dà qù xiàng xīn
起普求正法心，一切无吝故；起广大趣向心，

qiú yī qiè zhì gù qǐ cí wú liàng xīn pǔ shè zhòngshēng gù qǐ bù
求一切智故；起慈无量心，普摄众生故；起不

shě yī qiè zhòngshēng xīn pī qiú yī qiè zhì jiān shì jiǎ gù qǐ wú chǎn
舍一切众生心，被求一切智坚誓甲故；起无谄

kuáng xīn dé rú shí zhì gù qǐ rú shuōxíng xīn xiū pú sà dào gù
诳心，得如实智故；起如说行心，修菩萨道故；

qǐ bù kuángzhū fó xīn shǒu hù yī qiè fó dà shì yuàn gù qǐ yī qiè
起不诳诸佛心，守护一切佛大誓愿故；起一切

zhì yuàn xīn jìn wèi lái huàzhòngshēng bù xiū xī gù pú sà yǐ rú shì
智愿心，尽未来化众生不休息故。菩萨以如是

děng fó chà wēi chén shù pú tí xīn gōng dé gù dé shēng rú lái jiā shì
等佛刹微尘数菩提心功德故，得生如来家。是

wéi pú sà dì èr shòushēngzàng
为菩萨第二受生藏。

yún hé míngguānzhū fǎ mén qín xiū xíngshòushēngzàng shàn
“云何名观诸法门勤修行受生藏？善

nán zǐ cǐ pú sà mó hē sà qǐ guān yī qiè fǎ mén hǎi xīn qǐ huí
男子！此菩萨摩诃萨，起观一切法门海心，起回

xiàng yī qiè zhì yuánmǎndào xīn qǐ zhèngniàn wú guò shī yè xīn qǐ
向一切智圆满道心，起正念无过失业心，起

yī qiè pú sà sān mèi hǎi qīngjìng xīn qǐ xiū chéng yī qiè pú sà gōng dé
一切菩萨三昧海清净心，起修成一切菩萨功德

xīn qǐ zhuāngyán yī qiè pú sà dào xīn qǐ qiú yī qiè zhì dà jīng jìn
心，起庄严一切菩萨道心，起求一切智大精进

xíng xiū zhū gōng dé rú jié huǒ chì rán wú xiū xī xīn qǐ xiū pǔ xián
行、修诸功德如劫火炽然无休息心，起修普贤

hèngjiàohuà yī qiè zhòngshēng xīn qǐ shànxué yī qiè wēi yí xiū pú
行教化一切众生心，起善学一切威仪、修菩

sà gōng dé shě lí yī qiè suǒyǒu zhù wú suǒyǒuzhēn shí xīn shì wéi
萨功德、舍离一切所有、住无所有真实心。是为

pú sà dì sānshòushēngzàng
菩萨第三受生藏。

yún hé míng yǐ shēn jìng xīn pǔ zhào sān shì shòushēngzàng
“云何名以深净心普照三世受 生 藏？

shànnán zǐ cǐ pú sà jù qīng jìng zēngshàng xīn dé rú lái pú tí
善男子！此菩萨具清净增 上 心，得如来菩提

guāng rù pú sà fāngbiàn hǎi qí xīn jiān gù yóu ruò jīn gāng bèi shě
光，入菩萨方便海，其心坚固犹若金刚，背舍

yī qiè zhū yǒu qù shēng chéng jiù yī qiè fó zì zài lì xiū shū shèng
一切诸有趣 生， 成 就一切佛自在力，修殊 胜

xíng jù pú sà gēn qí xīn míng jié yuàn lì bú dòng chángwéi
行，具菩萨根，其心明洁， 愿 力不 动， 常 为

zhū fó zhī suǒ hù niàn pò huài yī qiè zhūzhàng ài shān pǔ wèizhòng
诸佛之所护念，破坏一切诸 障 碍山，普为 众

shēngzuò suǒ yī chù shì wéi pú sà dì sì shòushēngzàng
生 作所依处。是为菩萨第四受 生 藏。

yún hé míngpíngděngguāngmíngshòushēngzàng shànnán zǐ
“云何名 平 等 光 明 受 生 藏？ 善男子！

cǐ pú sà jù zú zhòngxíng pǔ huàzhòngshēng yī qiè suǒyǒu xī
此菩萨具足 众 行，普化 众 生；一切所有，悉

jiē néngshě zhù fó jiū jìng jìng jiè jìng jiè jù zú rěn fǎ chéng jiù
皆 能 舍；住佛究竟净戒境界；具足忍法， 成 就

zhū fó fǎ rěnguāngmíng yǐ dà jīng jìn qù yī qiè zhì dào yú bǐ
诸佛法忍 光 明；以大精进，趣一切智，到于彼

àn xiū xí zhūchán dé pǔ méndìng jìng zhì yuánmǎn yǐ zhì huì
岸；修习诸 禅，得普门定；净智圆 满，以智慧

rì míngzhàozhū fǎ dé wú ài yǎn jiànzhū fó hǎi wù rù yī qiè
日，明 照诸法；得无碍眼，见诸佛海，悟入一切

zhēn shí fǎ xìng yī qiè shì jiān jiànzhěhuān xǐ shànnéng xiū xí rú
真实法性；一切世间，见者欢喜，善 能修习如

shí fǎ mén shì wéi pú sà dì wǔ shòushēngzàng
实法门。是为菩萨第五受 生 藏。

yún hé míngshēng rú lái jiā shòushēngzàng shànnán zǐ
“云何名 生 如来家受 生 藏？ 善男子！

cǐ pú sà shēng rú lái jiā suí zhū fó zhù chéng jiù yī qiè shènshēn
此菩萨 生 如来家，随诸佛住， 成 就一切甚 深

fǎ mén jù sān shì fó qīngjìng dà yuàn dé yī qiè fó tóng yī shàngēn
法门，具三世佛清净大 愿，得一切佛同一善 根，

yǔ zhū rú lái gòng yī tǐ xìng jù chū shì xíng bái jìngshàn fǎ ān zhù
与诸如来共一体性，具出世行白净善 法，安住

guǎng dà gōng dé fǎ mén rù zhū sān mèi jiàn fó shén lì suí suǒ yìng
广大功德法门；入诸三昧，见佛神力；随所应
huà jìng zhū zhòng shēng rú wèn ér duì biàn cái wú jìn shì wéi pú
化，净诸众生；如问而对，辩才无尽。是为菩
sà dì liù shòu shēng zàng
萨第六受生藏。

yún hé míng fó lì guāng míng shòu shēng zàng shàn nán zǐ
“云何名佛力光明受生藏？善男子！
cǐ pú sà shēn rù fó lì yóu zhū fó chà xīn wú tuì zhuǎn gòng yǎng
此菩萨深入佛力，游诸佛刹心无退转，供养
chéng shì pú sà zhòng huì wú yǒu pí yàn liǎo yī qiè fǎ jiē rú huàn qǐ
承事菩萨众会无有疲厌，了一切法皆如幻起，
zhī zhū shì jiān rú mèng suǒ jiàn yī qiè sè xiàng yóu rú guāng yǐng shén
知诸世间如梦所见，一切色相犹如光影，神
tōng suǒ zuò jiē rú biàn huà yī qiè shòu shēng xī jiē rú yǐng zhū fó shuō
通所作皆如变化，一切受生悉皆如影，诸佛说
fǎ jiē rú gǔ xiǎng kāi shì fǎ jiè xián lìng jiū jìng shì wéi pú sà dì qī
法皆如谷响，开示法界咸令究竟。是为菩萨第七
shòu shēng zàng
受生藏。

yún hé míng guān pǔ zhì mén shòu shēng zàng shàn nán zǐ
“云何名观普智门受生藏？善男子！
cǐ pú sà zhù tóng zhēn wèi guān yī qiè zhì yī yī zhì mén jìn wú liàng
此菩萨住童真位，观一切智一一智门，尽无量
jié kāi yǎn yī qiè pú sà suǒ xíng yú zhū pú sà shèn shēn sān mèi xīn dé
劫开演一切菩萨所行，于诸菩萨甚深三昧心得
zì zài niàn niàn shēng yú shí fāng shì jiè zhū rú lái suǒ yú yǒu chā bié
自在，念念生于十方世界诸如来所，于有差别
jìng rù wú chā bié dìng yú wú chā bié fǎ xiàn yǒu chā bié zhì yú wú liàng
境入无差别定，于无差别法现有差别智，于无量
jìng zhī wú jìng jiè yú shǎo jìng jiè rù wú liàng jìng tōng dá fǎ xìng guǎng
境知无境界，于少境界入无量境，通达法性广
dà wú jì zhī zhū shì jiān xī jiǎ shī shè yī qiè jiē shì shí xīn suǒ qǐ
大无际，知诸世间悉假施设，一切皆是识心所起。
shì wéi pú sà dì bā shòu shēng zàng
是为菩萨第八受生藏。

yún hé míng pǔ xiàn zhuāng yán shòu shēng zàng shàn nán zǐ
“云何名普现庄严受生藏？善男子！

cǐ pú sà néngzhǒngzhǒngzhuāngyán wú liàng fó chà pǔ nénghuàxiàn yī
此菩萨能种种庄严无量佛刹，普能化现一
qiè zhòngshēng jí zhū fó shēn dé wú suǒ wèi yǎnqīng jìng fǎ zhōu
切众生及诸佛身，得无所畏，演清净法，周
liú fǎ jiè wú suǒ zhàng ài suí qí xīn yào pǔ shǐ zhī jiàn shì xiàn
流法界，无所障碍；随其心乐，普使知见，示现
zhǒngzhǒng chéng pú tí xíng lìng shēng wú ài yī qiè zhì dào rú shì suǒ
种种成菩提行，令生无碍一切智道；如是所
zuò bù shī qí shí ér cháng zài sān mèi pí lú zhē nuó zhì huì zhī zàng
作不失其时，而常在三昧毗卢遮那智慧之藏。
shì wéi pú sà dì jiǔ shòushēngzàng
是为菩萨第九受生藏。

yún hé míng rù rú lái dì shòushēngzàng shànnán zǐ cǐ
“云何名入如来地受生藏？善男子！此
pú sà xī yú sān shì zhū rú lái suǒ shòuguàndǐng fǎ pǔ zhī yī qiè jìng
菩萨悉于三世诸如来所受灌顶法，普知一切境
jiè cì dì suǒ wèi zhī yī qiè zhòngshēngqián jì hòu jì mò shēng cì dì
界次第。所谓知一切众生前际后际没生次第、
yī qiè pú sà xiū xíng cì dì yī qiè zhòngshēng xīn niàn cì dì sān shì
一切菩萨修行次第、一切众生心念次第、三世
rú lái chéng fó cì dì shànqiǎofāngbiànshuō fǎ cì dì yì zhī yī
如来成佛次第、善巧方便说法次第，亦知一
qiè chū zhōng hòu jì suǒ yǒu zhū jié ruò chéng ruò huàimínghào cì dì
切初、中、后际所有诸劫若成若坏名号次第。
suí zhū zhòngshēng suǒ yìnghuà dù wèi xiàn chéngdàogōng dé zhuāngyán
随诸众生所应化度，为现成道功德庄严，
shéntōngshuō fǎ fāngbiàntiáo fú shì wéi pú sà dì shí shòushēng
神通说法，方便调伏。是为菩萨第十受生
zàng
藏。

fó zǐ ruò pú sà mó hē sà yú cǐ shí fǎ xiū xí zēng
“佛子！若菩萨摩诃萨，于此十法修习增
zhǎngyuánmǎn chéng jiù zé néng yú yī zhuāngyánzhōng xiànzhǒng
长圆满成就，则能于一庄严中，现种
zhǒngzhuāngyán rú shì zhuāngyán yī qiè guó tǔ kāi dǎo shì wù yī qiè
种庄严；如是庄严一切国土，开导示悟一切
zhòngshēng jìn wèi lái jié wú yǒu xiū xī yǎnshuō yī qiè zhū fó fǎ hǎi
众生，尽未来劫无有休息；演说一切诸佛法海

zhǒngzhǒng jìng jiè zhǒngzhǒng chéng shú zhǎnzhuǎnchuán lái wú liàng
种 种 境界、 种 种 成 熟， 展 转 传 来无 量
zhū fǎ xiàn bù sī yì fó zì zài lì chōngmǎn yī qiè xū kōng fǎ jiè
诸法； 现不思议佛自在力， 充 满一切虚空法界；
yú zhū zhòngshēng xīn xíng hǎi zhōng ér zhuàn fǎ lún yú yī qiè shì jiè
于诸 众 生 心行海 中 而 转 法轮， 于一切世界
shì xiànchéng fó héng wú jiànduàn yǐ bù kě shuōqīngjìng yán yīn shuō
示现 成 佛， 恒 无间 断； 以不可 说 清净言音 说
yī qiè fǎ zhù wú liàngchùtōng dá wú ài yǐ yī qiè fǎ zhuāngyándào
一切法， 住无 量 处通 达无碍； 以一切法 庄 严道
chǎng suí zhū zhòngshēng yù jiě chā bié ér xiànchéng fó kāi shì wú
场 ， 随诸 众 生 欲解差 别而现 成 佛， 开示无
liàngshènshēn fǎ zàng jiàohuàchéng jiù yī qiè shì jiān
量 甚 深法藏， 教化 成 就一切世间。”

ěr shí lán pí ní lín shén yù chóngmíng qí yì yǐ fó shén
尔时， 岚毗尼林神， 欲 重 明其义， 以佛神
lì pǔ guān shí fāng ér shuōsòngyán
力， 普 观十方而说 颂言：

zuì shàng lí gòu qīng jìng xīn jiàn yī qiè fó wú yàn zú
最 上 离垢清 净心 见 一 切 佛 无 厌 足
yuàn jìn wèi lái chánggòngyǎng cǐ míng huì zhě shòu shēng zàng
愿 尽未来 常 供 养 此 明 慧者 受 生 藏
yī qiè sān shì guó tǔ zhōng suǒ yǒu zhòng shēng jí zhū fó
一 切 三 世 国 土 中 所 有 众 生 及 诸 佛
xī yuàn dù tuō héng zhān fèng cǐ nán sī zhě shòu shēng zàng
悉 愿 度 脱 恒 瞻 奉 此 难 思 者 受 生 藏
wén fǎ wú yàn yào guān chá pǔ yú sān shì wú suǒ ài
闻 法 无 厌 乐 观 察 普 于 三 世 无 所 碍
shēn xīn qīng jìng rú xū kōng cǐ míngchēngzhě shòushēngzàng
身 心 清 净 如 虚 空 此 名 称 者 受 生 藏
qí xīn héng zhù dà bēi hǎi jiān rú jīn gāng jí bǎo shān
其 心 恒 住 大 悲 海 坚 如 金 刚 及 宝 山
liǎo dá yī qiè zhǒng zhì mén cǐ zuì shèng zhě shòu shēng zàng
了 达 一 切 种 智 门 此 最 胜 者 受 生 藏
dà cí pǔ fù yú yī qiè miào hèng cháng zēng zhū dù hǎi
大 慈 普 覆 于 一 切 妙 行 常 增 诸 度 海
yǐ fǎ guāng míng zhào qún pǐn cǐ xióngměng zhě shòu shēng zàng
以 法 光 明 照 群 品 此 雄 猛 者 受 生 藏

liǎo dá fǎ xìng xīn wú ài　shēng yú sān shì zhū fó jiā
了达法性心无碍　生于三世诸佛家

pǔ rù shí fāng fǎ jiè hǎi　cǐ míng zhì zhě shòu shēng zàng
普入十方法界海　此明智者受生藏

fǎ shēn qīng jìng xīn wú ài　pǔ yì shí fāng zhū guó tǔ
法身清净心无碍　普诣十方诸国土

yī qiè fó lì mǐ bù chéng　cǐ bù sī yì shòu shēng zàng
一切佛力靡不成　此不思议受生藏

rù shēn zhì huì yǐ zì zài　yú zhū sān mèi yì jiū jìng
入深智慧已自在　于诸三昧亦究竟

guān yī qiè zhì rú shí mén　cǐ zhēn shēn zhě shòu shēng zàng
观一切智如实门　此真身者受生藏

jìng zhì yī qiè zhū fó tǔ　qín xiū pǔ huà zhòng shēng fǎ
净治一切诸佛土　勤修普化众生法

xiǎn xiàn rú lái zì zài lì　cǐ dà míng zhě shòu shēng zàng
显现如来自在力　此大名者受生藏

jiǔ yǐ xiū xíng sà pó rě　jí néng qù rù rú lái wèi
久已修行萨婆若　疾能趣入如来位

liǎo zhī fǎ jiè jiē wú ài　cǐ zhū fó zǐ shòu shēng zàng
了知法界皆无碍　此诸佛子受生藏

shànnán zǐ　pú sà jù cǐ shí fǎ　shēng rú lái jiā　wéi
“善男子！菩萨具此十法，生如来家，为

yī qiè shì jiān qīng jìng guāng míng　shànnán zǐ　wǒ cóng wú liàng jié lái
一切世间清净光明。善男子！我从无量劫来，

dé shì zì zài shòu shēng jiě tuō mén
得是自在受生解脱门。”

shàn cái bó yán　shèng zhě　cǐ jiě tuō mén jìng jiè yún
善财白言：“圣者！此解脱门境界云

hé
何？”

dá yán　shànnán zǐ　wǒ xiān fā yuàn　yuàn yī qiè pú
答言：“善男子！我先发愿：‘愿一切菩

sà shì shòu shēng shí jiē dé qīn jìn　yuàn rù pí lú zhē nuó rú lái wú
萨示受生时皆得亲近；愿入毗卢遮那如来无

liàng shòu shēng hǎi　yǐ xī yuàn lì　shēng cǐ shì jiè yán fú tí zhōng
量受生海。’以昔愿力，生此世界阎浮提中

lán pí ní yuán　zhuān niàn pú sà hé shí xià shēng　jīng yú bǎi nián
岚毗尼园，专念菩萨何时下生；经于百年，

shì zūn guǒ cóng dōu shuài tuó tiān ér lái shēng cǐ
世尊果从兜率陀天而来生此。

shí cǐ lín zhōng xiàn shí zhǒng xiàng hé děng wéi shí yī
“时，此林中现十种相。何等为十？一

zhě cǐ yuán zhōng dì hū zì píng tǎn kēng kǎn duī fù xī jiē bú xiàn
者，此园中地忽自平坦，坑坎堆阜悉皆不现。

èr zhě jīn gāng wéi dì zhòng bǎo zhuāng yán wú yǒu wǎ lì jīng
二者，金刚为地，众宝庄严，无有瓦砾、荆

jí zhū wù sān zhě bǎo duō luó shù zhōu zā háng liè qí gēn shēn
棘、株杌。三者，宝多罗树周匝行列，其根深

zhí zhì yú shuǐ jì sì zhě shēng zhòng xiāng yá xiàn zhòng xiāng zàng
植至于水际。四者，生众香芽，现众香藏，

bǎo xiāng wéi shù fú shū yìn yìng qí zhū xiāng qì jiē yú[13] tiān xiāng
宝香为树，扶踈荫映，其诸香气皆逾[13]天香。

wǔ zhě zhū miào huā mán bǎo zhuāng yán jù háng liè fēn bù chù chù
五者，诸妙华鬘宝庄严具，行列分布，处处

chōng mǎn liù zhě yuán zhōng suǒ yǒu yī qiè zhū shù jiē zì rán kāi
充满。六者，园中所有一切诸树，皆自然开

mó ní bǎo huā qī zhě zhū chí zhǎo zhōng jiē zì shēng huā cóng
摩尼宝华。七者，诸池沼中，皆自生华，从

dì yǒng chū zhōu bù shuǐ shàng bā zhě shí cǐ lín zhōng suō pó
地涌出，周布水上。八者，时此林中，娑婆

shì jiè yù sè suǒ zhù tiān lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó
世界欲色所住天、龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、

jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié yī qiè zhū wáng mò bù lái
迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽，一切诸王，莫不来

jí hé zhǎng ér zhù jiǔ zhě cǐ shì jiè zhōng suǒ yǒu tiān nǚ nǎi
集，合掌而住。九者，此世界中所有天女，乃

zhì mó hóu luó qié nǚ jiē shēng huān xǐ gè gè pěng chí zhū gòng yǎng jù
至摩睺罗伽女皆生欢喜，各各捧持诸供养具，

xiàng bì luò chā shù qián gōng jìng ér lì shí zhě shí fāng yī qiè zhū
向毕洛叉树前，恭敬而立。十者，十方一切诸

fó qí[14] zhōng jiē fàng guāng míng míng pú sà shòu shēng zì zài dēng
佛齊[14]中，皆放光明，名菩萨受生自在灯，

pǔ zhào cǐ lín yī yī guāng zhōng xī xiàn zhū fó shòu shēng dàn shēng
普照此林；一一光中，悉现诸佛受生，诞生

[13] 丽本：逾；永乐北藏本及龙藏本：踰

[14] 丽本：齎；永乐北藏本及龙藏本：齊

suǒ yǒu shén biàn jí yī qiè pú sà shòu shēng gōng dé yòu chū zhū fó
所有神变，及一切菩萨受生功德，又出诸佛

zhǒng zhǒng yán yīn shì wéi lín zhōng shí zhǒng ruì xiàng cǐ xiàng xiàn shí
种种言音。是为林中十种瑞相。此相现时，

zhū tiān wáng děng jí zhī dāng yǒu pú sà xià shēng wǒ jiàn cǐ ruì huān
诸天王等即知当有菩萨下生；我见此瑞，欢

xǐ wú liàng
喜无量。

shàn nán zǐ mó yē fū rén chū jiā pí luó chéng rù cǐ lín
“善男子！摩耶夫人出迦毗罗城，入此林

shí fù xiàn shí zhǒng guāng míng ruì xiàng lìng zhū zhòng shēng dé fǎ guāng
时，复现十种光明瑞相，令诸众生得法光

míng hé děng wéi shí suǒ wèi yī qiè bǎo huā zàng guāng bǎo xiāng zàng
明。何等为十？所谓一切宝华藏光、宝香藏

guāng bǎo lián huā kāi yǎn chū zhēn shí miào yīn shēng guāng shí fāng pú
光、宝莲华开演出真实妙音声光、十方菩

sà chū fā xīn guāng yī qiè pú sà dé rù zhū dì xiàn shén biàn guāng
萨初发心光、一切菩萨得入诸地现神变光、

yī qiè pú sà xiū bō luó mì yuán mǎn zhì guāng yī qiè pú sà dà yuàn
一切菩萨修波罗蜜圆满智光、一切菩萨大愿

zhì guāng yī qiè pú sà jiào huà zhòng shēng fāng biàn zhì guāng yī qiè
智光、一切菩萨教化众生方便智光、一切

pú sà zhèng yú fǎ jiè zhēn shí zhì guāng yī qiè pú sà dé fó zì zài
菩萨证于法界真实智光、一切菩萨得佛自在

shòu shēng chū jiā chéng zhèng jué guāng cǐ shí guāng míng pǔ zhào wú
受生出家成正觉光。此十光明，普照无

liàng zhū zhòng shēng xīn
量诸众生心。

shàn nán zǐ mó yē fū rén yú bì luò chā shù xià zuò shí
“善男子！摩耶夫人于毕洛叉树下坐时，

fù xiàn pú sà jiāng yù dàn shēng shí zhǒng shén biàn hé děng wéi shí
复现菩萨将欲诞生十种神变。何等为十？

shàn nán zǐ pú sà jiāng yù dàn shēng zhī shí yù jiè zhū
“善男子！菩萨将欲诞生之时，欲界诸

tiān tiān zǐ tiān nǚ jí yǐ sè jiè yī qiè zhū tiān zhū lóng yè chā
天天子、天女，及以色界一切诸天、诸龙、夜叉、

qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié bìng
乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽并

qí juàn shǔ wèi gòng yǎng gù xī jiē yún jí mó yē fū rén wēi dé
其眷属，为供养故，悉皆云集。摩耶夫人威德
shū shèng shēn zhū máo kǒng xián fàng guāng míng pǔ zhào sān qiān dà qiān
殊胜，身诸毛孔咸放光明，普照三千大千
shì jiè wú suǒ zhàng ài yī qiè guāng míng xī jiē bú xiàn chú miè yī qiè
世界无所障碍，一切光明悉皆不现，除灭一切
zhòng shēng fán nǎo jí è dào kǔ shì wéi pú sà jiāng yù dàn shēng dì yī
众生烦恼及恶道苦。是为菩萨将欲诞生第一
shén biàn
神变。

yòu shàn nán zǐ dāng ěr zhī shí mó yē fū rén fù zhōng
“又，善男子！当尔之时，摩耶夫人腹中
xī xiàn sān qiān shì jiè yī qiè xíng xiàng qí bǎi yì yán fú tí nèi gè
悉现三千世界一切形像，其百亿阎浮提内，各
yǒu dū yì gè yǒu yuán lín míng hào bù tóng jiē yǒu mó yē fū rén
有都邑，各有园林，名号不同，皆有摩耶夫人
yú zhōng zhǐ zhù tiān zhòng wéi rào xī wèi xiǎn xiàn pú sà jiāng shēng bù
于中止住、天众围绕，悉为显现菩萨将生不
kě sī yì shén biàn zhī xiàng shì wéi pú sà jiāng yù dàn shēng dì èr shén
可思议神变之相。是为菩萨将欲诞生第二神
biàn
变。

yòu shàn nán zǐ mó yē fū rén yī qiè máo kǒng jiē xiàn
“又，善男子！摩耶夫人一切毛孔，皆现
rú lái wǎng xī xiū xíng pú sà dào shí gōng jìng gòng yǎng yī qiè zhū fó
如来往昔修行菩萨道时，恭敬供养一切诸佛，
jí wén zhū fó shuō fǎ yīn shēng pì rú míng jìng jí yǐ shuǐ zhōng néng
及闻诸佛说法音声。譬如明镜及以水中，能
xiàn xū kōng rì yuè xīng xiù yún léi děng xiàng mó yē fū rén shēn zhū
现虚空日月、星宿、云雷等像；摩耶夫人身诸
máo kǒng yì fù rú shì néng xiàn rú lái wǎng xī yīn yuán shì wéi pú
毛孔亦复如是，能现如来往昔因缘。是为菩
sà jiāng yù dàn shēng dì sān shén biàn
萨将欲诞生第三神变。

yòu shàn nán zǐ mó yē fū rén shēn zhū máo kǒng yī yī
“又，善男子！摩耶夫人身诸毛孔，一一
jiē xiàn rú lái wǎng xiū pú sà xíng shí suǒ zhù shì jiè chéng yì jù luò
皆现如来往修菩萨行时，所住世界，城邑聚落，

shān lín hé hǎi zhòngshēng jié shù zhí fó chū shì rù jìng guó tǔ
山林河海，众生劫数，值佛出世，入净国土，

suí suǒ shòushēng shòumìngchángduǎn yī shàn zhī shí xiū xíngshàn fǎ
随所受生，寿命长短，依善知识修行善法，

yú yī qiè chà zài zài shēngchù mó yē fū rén chángwéi qí mǔ rú shì
于一切刹在在生处，摩耶夫人常为其母；如是

yī qiè yú máokǒngzhōng mǐ bù jiē xiàn shì wéi pú sà jiāng yù dàn
一切，于毛孔中靡不皆现。是为菩萨将欲诞

shēng dì sì shénbiàn
生第四神变。

yòu shànnán zǐ mó yē fū rén yī yī máokǒng xiǎnxiàn
“又，善男子！摩耶夫人一一毛孔，显现

rú lái wǎng xī xiū xíng pú sà xíng shí suí suǒshēngchù sè xiàngxíng
如来往昔修行菩萨行时，随所生处，色相形

mào yī fú yǐn shí kǔ lè děng shì yī yī pǔ xiàn fēn míngbiàn
貌，衣服饮食，苦乐等事，一一普现，分明辨

liǎo shì wéi pú sà jiāng yù dànshēng dì wǔ shénbiàn
[15]了。是为菩萨将欲诞生第五神变。

yòu shànnán zǐ mó yē fū rén shēnzhū máokǒng yī yī
“又，善男子！摩耶夫人身诸毛孔，一一

jiē xiàn shì zūnwǎng xī xiū shī xíng shí shě suǒ nán shě tóu mù ěr bí
皆现世尊往昔修施行时，舍所难舍，头目耳鼻，

chún shé yá chǐ shēn tǐ shǒu zú xuè ròu jīn gǔ nán nǚ qī qiè
唇舌牙齿，身体手足，血肉筋骨，男女妻妾，

chéng yì gōngdiàn yī fú yīng luò jīn yín bǎohuò rú shì yī qiè nèi
城邑宫殿，衣服璎珞，金银宝货。如是一切内

wài zhū wù yì jiànshòu zhě xíngmào yīn shēng jí qí chùsuǒ shì wéi
外诸物，亦见受者形貌、音声及其处所。是为

pú sà jiāng yù dànshēng dì liù shénbiàn
菩萨将欲诞生第六神变。

yòu shànnán zǐ mó yē fū rén rù cǐ yuán shí qí lín pǔ
“又，善男子！摩耶夫人入此园时，其林普

xiànguò qù suǒyǒu yī qiè zhū fó rù mǔ tāi shí guó tǔ yuán lín yī fú
现过去所有一切诸佛入母胎时国土、园林、衣服、

huāmán tú xiāng mòxiāng fānzēng chuáng gài yī qiè zhòng
华鬘、涂香、末香、幡缯、幢盖，一切众

[15] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辨

bǎozhuāngyán zhī shì jì yuè gē yǒngshàngmiào yīn shēng lìng zhū zhòng
宝 庄 严之事，妓乐歌咏 上 妙音 声，令诸 众
shēng pǔ dé jiànwén shì wéi pú sà jiāngdànshēng shí dì qī shénbiàn
生 普得见闻。是为菩萨将诞 生 时第七神 变。

yòu shànnán zǐ mó yē fū rén rù cǐ yuán shí cóng qí
“又，善男子！摩耶夫人入此 园 时，从 其
shēnchū pú sà suǒ zhù mó ní bǎowánggōngdiàn lóu gé chāoguò yī
身出菩萨所住摩尼宝 王 宫 殿、楼阁，超 过一
qiè tiān lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jǐn
切天、龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧
nà luó móhóu luó qié jí zhū rén wáng zhī suǒ zhù zhě bǎowǎng fù shàng
那罗、摩睺罗伽及诸人 王 之所住者，宝 网 覆 上，
miàoxiāng pǔ xūn zhòngbǎozhuāngyán nèi wàiqīngjìng gè gè chā bié
妙 香 普熏，众 宝 庄 严，内外清净，各各差别，
bù xiāng zá luàn zhōu zā biànmǎn lán pí ní yuán shì wéi pú sà jiāng
不 相 杂乱，周 匝遍 满 岚毗尼 园。是为菩萨将
dànshēng shí dì bā shénbiàn
诞 生 时第八神 变。

yòu shànnán zǐ mó yē fū rén rù cǐ yuán shí cóng qí
“又，善男子！摩耶夫人入此 园 时，从 其
shēnchū shí bù kě shuō bǎi qiān yì nà yóu tā fó chà wēichén shù pú sà
身出十不可说百千亿那由他佛刹微 尘 数菩萨，
qí zhū pú sà shēnxíngróngmào xiànghǎoguāngmíng jìn zhǐ wēi yí
其诸菩萨身形容 貌、相 好 光 明、进止威仪、
shéntōngjuànshǔ jiē yǔ pí lú zhēnuó pú sà děng wú yǒu yì xī gòng
神 通 眷属，皆与毗卢遮那菩萨 等 无有异，悉 共
tóng shí zàn tàn rú lái shì wéi pú sà jiāngdànshēng shí dì jiǔ shén
同时赞叹如来。是为菩萨将诞 生 时第九神
biàn
变。

yòu shànnán zǐ mó yē fū rénjiāng yù dànshēng pú sà
“又，善男子！摩耶夫人将欲诞 生 菩萨
zhī shí hū yú qí qián cóng jīn gāng jì chū dà liánhuā míngwéi yī
之时，忽于其前，从 金 刚 际出大莲华，名 为一
qiè bǎozhuāngyánzàng jīn gāngwéi jīng zhòngbǎowéi xū rú yì bǎo
切宝 庄 严藏。金 刚 为茎，众 宝为须，如意宝
wáng yǐ wéi qí tái yǒu shí fó chà wēichén shù yè yī qiè jiē yǐ mó
王 以为其台，有十佛刹微 尘 数叶，一切皆以摩

ní suǒ chéngbǎowǎng bǎo gài yǐ fù qí shàng yī qiè tiānwángsuǒ
尼所成宝网、宝盖以覆其上。一切天王所

gòng zhí chí yī qiè lóngwángjiàngzhùxiāng yǔ yī qiè yè chāwánggōng
共执持；一切龙王降注香雨；一切夜叉王恭

jìng wéi rào sàn zhū tiānhuā yī qiè qián tà pó wángchūwēimiào yīn
敬围绕，散诸天华；一切乾闼婆王出微妙音，

gē zàn pú sà wǎng xī gòngyǎngzhū fó gōng dé yī qiè ē xiū luó wáng
歌赞菩萨往昔供养诸佛功德；一切阿修罗王

shě jiāomàn xīn qǐ shǒu jìng lǐ yī qiè jiā lóu luó wángchuíbǎozēngfān
舍憍慢心，稽首敬礼；一切迦楼罗王垂宝缯幡，

biànmǎn xū kōng yī qiè jǐn nà luó wánghuān xǐ zhānyǎng gē yǒngzàn
遍满虚空；一切紧那罗王欢喜瞻仰，歌咏赞

tàn pú sà gōng dé yī qiè mó hóu luó qié wáng jiē shēnghuān xǐ gē
叹菩萨功德；一切摩睺罗伽王皆生欢喜，歌

yǒngzàn tàn pǔ yù yī qiè bǎozhuāngyányún shì wéi pú sà jiāngdàn
咏赞叹，普雨一切宝庄严云。是为菩萨将诞

shēng shí dì shí shénbiàn
生时第十神变。

shànnán zǐ lán pí ní yuán shì xiàn rú shì shí zhǒngxiàng
“善男子！岚毗尼园示现如是十种相

yǐ rán hòu pú sà qí shēndànshēng rú xū kōngzhōngxiànjìng rì lún
已，然后菩萨其身诞生。如虚空中现净日轮，

rú gāoshāndǐngchū yú qìngyún rú mì yúnzhōng ér yàodiànguāng rú
如高山顶出于庆云，如密云中而耀电光，如

yè àn zhōng ér rán dà jù ěr shí pú sà cóng mǔ xié shēng shēn
夜暗中而然大炬；尔时，菩萨从母胁生，身

xiàngguāngmíng yì fù rú shì shànnán zǐ pú sà ěr shí suī xiàn
相光明亦复如是。善男子！菩萨尔时，虽现

chūshēng xī yǐ liǎo dá yī qiè zhū fǎ rú mèng rú huàn rú yǐng rú
初生，悉已了达一切诸法，如梦如幻，如影如

xiàng wú lái wú qù bù shēng bú miè
像，无来无去，不生不灭。

shànnán zǐ dāng wǒ jiàn fó yú cǐ sì tiān xià yán fú tí
“善男子！当我见佛于此四天下阎浮提

nèi lán pí ní yuán shì xiànchūshēngzhǒngzhǒngshénbiàn shí yì jiàn rú
内岚毗尼园示现初生种种神变时，亦见如

lái yú sānqiān dà qiān shì jiè bǎi yì sì tiān xià yán fú tí nèi lán pí ní
来于三千大千世界百亿四天下阎浮提内岚毗尼

yuánzhōng shì xiànchūshēngzhǒngzhǒngshénbiàn yì jiàn sānqiān dà qiān
园 中 示现初 生 种 种 神 变；亦见三千大千

shì jiè yī yī chénzhōng wú liàng fó chà yì jiàn bǎi fó shì jiè qiān fó
世界一一尘 中 无 量 佛 刹，亦见百佛世界、千佛

shì jiè nǎi zhì shí fāng yī qiè shì jiè yī yī chénzhōng wú liàng fó chà
世界乃至十方一切世界一一尘 中 无 量 佛 刹，

rú shì yī qiè zhū fó chàzhōng jiē yǒu rú lái shì xiànshòushēngzhǒng
如是一切诸佛刹 中 ，皆有如来示现受 生 种

zhǒngshénbiàn rú shì niànniàn cháng wú jiànduàn
种 神 变。如是念念， 常 无间 断 。”

shí shàn cái tóng zǐ bó bǐ shényán dà tiān dé cǐ jiě tuō
时，善 财 童 子白彼 神 言：“大天得此解脱，

qí yǐ jiǔ rú
其已久如？”

dá yán shànnán zǐ nǎi wǎng gǔ shì guò yì fó chàwēi
答言：“善 男子！乃 往 古世，过亿佛刹微

chén shù jié fù guò shì shù shí yǒu shì jiè míngwéi pǔ bǎo jié
尘 数劫，复过是数。时，有世界名为普宝，劫

míngyuè lè bā shí nà yóu tā fó yú zhōngchūxiàn qí dì yī fó
名悦乐，八十那由他佛于 中 出现；其第一佛，

míng zì zài gōng dé chuáng shí hào jù zú bǐ shì jiè zhōng yǒu sì
名自在 功 德 幢 ，十号具足。彼世界 中 ，有四

tiān xià míngmiàoguāngzhuāngyán qí sì tiān xià yán fú tí zhōng
天下，名 妙 光 庄 严；其四天下阎浮提 中 ，

yǒu yī wáng dū míng xū mí zhuāngyánchuáng qí zhōngyǒuwáng
有一 王 都， 名 须弥 庄 严 幢 ；其 中 有 王 ，

míngbǎoyànyǎn qí wáng fū rén míngyuē xǐ guāng shànnán zǐ
名 宝焰眼；其 王 夫人， 名 曰喜 光 。善 男子！

rú cǐ shì jiè mó yē fū rén wéi pí lú zhēnuó rú lái zhī mǔ bǐ shì
如此世界摩耶夫人，为毗卢遮那如来之母；彼世

jiè zhōng xǐ guāng fū rén wéichū fó mǔ yì fù rú shì
界 中 喜 光 夫人，为初佛母，亦复如是。

shànnán zǐ qí xǐ guāng fū rénjiāng yù dànshēng pú sà
“善 男子！其喜 光 夫人将欲诞 生 菩萨

zhī shí yǔ èr shí yì nà yóu tā cǎi nǚ yì jīn huāyuán yuánzhōngyǒu
之时，与二十亿那由他采女诣金华园；园 中 有

lóu míngmiàobǎofēng qí biānyǒushù míng yī qiè shī xǐ guāng
楼， 名 妙 宝峰；其边有树， 名一切施。喜 光

fū rén pān bǐ shù zhī ér shēng pú sà zhū tiānwángzhòng gè chí xiāngshuǐ
夫人攀彼树枝而生菩萨，诸天王众各持香水

gòng yǐ xǐ mù shí yǒu rǔ mǔ míngwéi jìngguāng shì lì qí cè
共以洗沐。时，有乳母名为净光，侍立其侧。

jì xǐ mù yǐ zhū tiānwángzhòngshòu yǔ rǔ mǔ rǔ mǔ jìngshòu shēng
既洗沐已，诸天王众授与乳母。乳母敬受，生

dà huān xǐ jí dé pú sà pǔ yǎnsān mèi dé cǐ sān mèi yǐ pǔ jiàn
大欢喜，即得菩萨普眼三昧；得此三昧已，普见

shí fāng wú liàngzhū fó fù dé pú sà yú yī qiè chù shì xiànshòushēng
十方无量诸佛，复得菩萨于一切处示现受生

zì zài jiě tuō rú chūshòu tāi shí sù jí wú ài dé cǐ jiě tuō gù
自在解脱。如初受胎识，速疾无碍；得此解脱故，

jiàn yī qiè fó chéngběnyuàn lì shòushēng zì zài yì fù rú shì shàn
见一切佛乘本愿力受生自在，亦复如是。善

nán zǐ yú rǔ yì yún hé bǐ rǔ mǔ zhě qǐ yì rén hū wǒ
男子！于汝意云何？彼乳母者，岂异人乎？我

shēn shì yě wǒ cóng shì lái niànniàn chángjiàn pí lú zhēnuó fó shì
身是也。我从是来，念念常见毗卢遮那佛示

xiàn pú sà shòushēng hǎi tiáo fú zhòngshēng zì zài shén lì rú jiàn pí
现菩萨受生海调伏众生自在神力。如见毗

lú zhēnuó fó chéngběnyuàn lì niànniàn yú cǐ sānqiān dà qiān nǎi
卢遮那佛乘本愿力，念念于此三千大千，乃

zhì shí fāng yī qiè shì jiè wēichén zhī nèi jiē xiàn pú sà shòushēngshén
至十方一切世界微尘之内，皆现菩萨受生神

biàn jiàn yī qiè fó xī yì rú shì wǒ jiē gōngjìng chéng shì gòngyǎng
变；见一切佛悉亦如是，我皆恭敬承事供养，

tīng suǒshuō fǎ rú shuō xiū xíng
听所说法，如说修行。”

shí lán pí ní lín shén yù chóngxuān cǐ jiě tuō yì chéng
时，岚毗尼林神，欲重宣此解脱义，承

fó shén lì pǔ guān shí fāng ér shuōsòngyán
佛神力，普观十方而说颂言：

fó zǐ rǔ suǒ wèn zhū fó shèn shēn jìng
佛子汝所问　诸佛甚深境

rǔ jīn yīng tīng shòu wǒ shuō qí yīn yuán
汝今应听受　我说其因缘

guò yì chà chén jié yǒu jié míng yuè lè
过亿刹尘劫　有劫名悦乐

bā shí nà yóu tā
八十那由他

rú lái chū xīng shì
如来出兴世

zuì chū rú lái hào
最初如来号

zì zài gōng dé chuáng
自在功德幢

wǒ zài jīn huā yuán
我在金华园

jiàn bǐ chū shēng rì
见彼初生日

wǒ shí wéi rǔ mǔ
我时为乳母

zhì huì jí cōng lì
智慧极聪利

zhū tiān shòu yǔ wǒ
诸天授与我

pú sà jīn sè shēn
菩萨金色身

wǒ shí jí pěng chí
我时疾捧持

dì guān bú jiàn dǐng
谛观不见顶

shēnxiàng jiē yuánmǎn
身相皆圆满

yī yī wú biān jì
一一无边际

lí gòu qīng jìng shēn
离垢清净身

xiànghǎo yǐ zhuāngyán
相好以庄严

pì rú miào bǎo xiàng
譬如妙宝像

jiàn yǐ zì xīn qìng
见已自欣庆

sī wéi bǐ gōng dé
思惟彼功德

jí zēng zhòng fú hǎi
疾增众福海

jiàn cǐ shén tōng shì
见此神通事

fā dà pú tí xīn
发大菩提心

zhuān qiú fó gōng dé
专求佛功德

zēng guǎng zhū dà yuàn
增广诸大愿

yán jìng yī qiè chà
严净一切刹

miè chú sān è dào
灭除三恶道

pǔ yú shí fāng tǔ
普于十方土

gòng yǎng wú shù fó
供养无数佛

xiū xíng běn shì yuàn
修行本誓愿

jiù tuō zhòng shēng kǔ
救脱众生苦

wǒ yú bǐ fó suǒ
我于彼佛所

wén fǎ dé jiě tuō
闻法得解脱

yì chà wēi chén shù
亿刹微尘数

wú liàng jié xiū xíng
无量劫修行

jié zhōng suǒ yǒu fó
劫中所有佛

wǒ xī céng gòng yǎng
我悉曾供养

hù chí qí zhèng fǎ
护持其正法

jìng cǐ jiě tuō hǎi
净此解脱海

yì chà wēi chén shù　guò qù shí lì zūn
亿 刹 微 尘 数　过 去 十 力 尊
jìn chí qí fǎ lún　zēng míng cǐ jiě tuō
尽 持 其 法 轮　增 明 此 解 脱
wǒ yú yī niàn qǐng　jiàn cǐ chà chén zhōng
我 于 一 念 顷　见 此 刹 尘 中
yī yī yǒu rú lái　suǒ jìng zhū chà hǎi
一 一 有 如 来　所 净 诸 刹 海
chà nèi xī yǒu fó　yuánzhōng shì dànshēng
刹 内 悉 有 佛　园 中 示 诞 生
gè xiàn bù sī yì　guǎng dà shén tōng lì
各 现 不 思 议　广 大 神 通 力
huò jiàn bù sī yì　yì chà zhū pú sà
或 见 不 思 议　亿 刹 诸 菩 萨
zhù yú tiān gōng shàng　jiāng zhèng fó pú tí
住 于 天 宫 上　将 证 佛 菩 提
wú liàng chà hǎi zhōng　zhū fó xiàn shòu shēng
无 量 刹 海 中　诸 佛 现 受 生
shuō fǎ zhòng wéi rào　yú cǐ wǒ jiē jiàn
说 法 众 围 绕　于 此 我 皆 见
yī niàn jiàn yì chà　wēi chén shù pú sà
一 念 见 亿 刹　微 尘 数 菩 萨
chū jiā qù dào chǎng　shì xiàn fó jìng jiè
出 家 趣 道 场　示 现 佛 境 界
wǒ jiàn chà chén nèi　wú liàng fó chéng dào
我 见 刹 尘 内　无 量 佛 成 道
gè xiàn zhū fāng biàn　dù tuō kǔ zhòng shēng
各 现 诸 方 便　度 脱 苦 众 生
yī yī wēi chén zhōng　zhū fó zhuàn fǎ lún
一 一 微 尘 中　诸 佛 转 法 轮
xī yǐ wú jìn yīn　pǔ yù gān lù fǎ
悉 以 无 尽 音　普 雨 甘 露 法
yì chà wēi chén shù　yī yī chà chén nèi
亿 刹 微 尘 数　一 一 刹 尘 内
xī jiàn yú rú lái　shì xiàn bō niè pán
悉 见 于 如 来　示 现 般 涅 槃
rú shì wú liàng chà　rú lái shì dàn shēng
如 是 无 量 刹　如 来 示 诞 生

ér wǒ xī fēn shēn　　xiàn qián xīng gòng yǎng
而我悉分身　现前兴供养

bù sī yì chà hǎi　　wú liàng qù chā bié
不思议刹海　无量趣差别

wǒ xī xiàn qí qián　　yù yú dà fǎ yǔ
我悉现其前　雨于大法雨

fó zǐ wǒ zhī cǐ　　nán sī jiě tuō mén
佛子我知此　难思解脱门

wú liàng yì jié zhōng　　chēng yáng bù kě jìn
无量亿劫中　称扬不可尽

shànnán zǐ　wǒ wéi zhī cǐ pú sà yú wú liàng jié biàn yī
“善男子！我唯知此菩萨于无量劫遍一

qiè chù shì xiànshòushēng zì zài jiě tuō　rú zhū pú sà mó hē sà　néng
切处示现受生自在解脱。如诸菩萨摩诃萨，能

yǐ yī niànwéi zhū jié zàng　guān yī qiè fǎ　yǐ shànfāngbiàn ér xiàn
以一念为诸劫藏，观一切法，以善方便而现

shòushēng　zhōubiàngòngyǎng yī qiè zhū fó　jiū jìng tōng dá yī qiè fó
受生；周遍供养一切诸佛，究竟通达一切佛

fǎ　yú yī qiè qù jiē xiànshòushēng　yī qiè fó qiánzuò liánhuāzuò
法；于一切趣皆现受生，一切佛前坐莲华座；

zhī zhū zhòngshēngyīng kě dù shí　wèixiànshòushēngfāngbiàntiáo fú　yú
知诸众生应可度时，为现受生方便调伏；于

yī qiè chàxiàn zhūshénbiàn　yóu rú yǐngxiàng xī xiàn qí qián　wǒ dāngyún
一切刹现诸神变，犹如影像悉现其前。我当云

hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ　cǐ jiā pí luó chéng　yǒu shì zhǒng nǚ　míng
“善男子！此迦毗罗城，有释种女，名

yuē qú bō　rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé yú shēng sǐ zhōngjiàohuàzhòng
曰瞿波。汝诣彼问菩萨云何于生死中教化众

shēng
生？”

shí　shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú　rào wú shù zā　yīn qín zhān
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻

yǎng　cí tuì ér qù
仰，辞退而去。

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

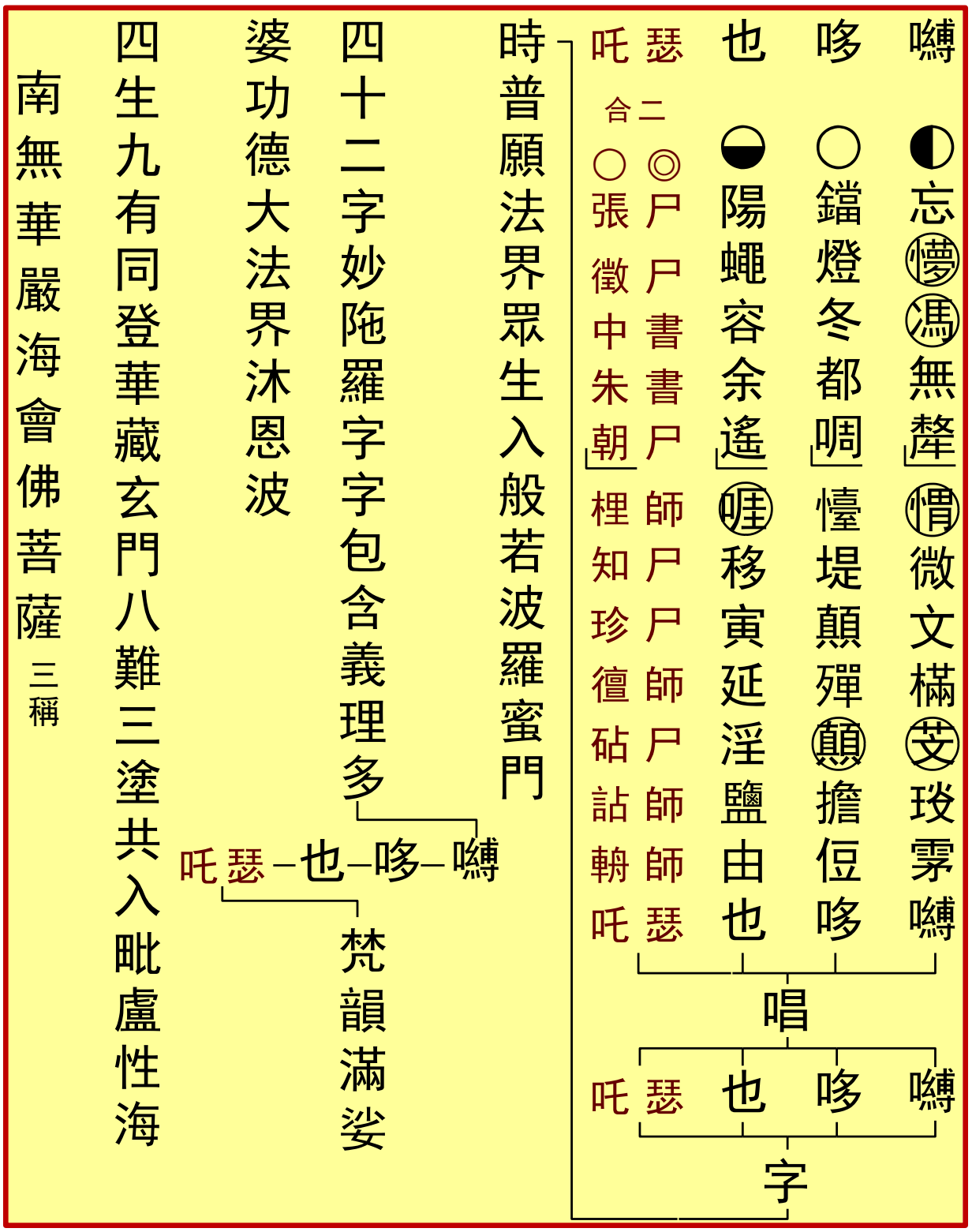

mao mangmengmong mu maomai mi minmanmin man mou

11. 嚩 忘 懵 馮 無 聲 憒 微 文 楠 芠 珒 雰

mao chàngmao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó

嚩 唱 嚩 字时. 普 愿 法 界 众 生. 入般若波罗

mì mén
蜜门.

dao dangdengdong du dao dai di din dan din danduodao
12. 哆 鐺 燈 冬 都啁懥堤顛殫顛擔佢哆

chàngdao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 哆字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

yao yangyengyong yu yao yai yi yin yan yin yanyouyao
13. 也 陽 蠅 容 余遙啀移寅延淫鹽由也

chàngyao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 也字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

shezhao shi zhang shi zheng shuzhong shu zhu shi
14. 瑟吒（二合） 尸 張 .尸 徵 .書 中 .書朱.尸

zhao shi zhai shi zhi shi zhin shi zhan shi zhin shi zhan shi zhou she
朝 .師 梩 .尸 知 .尸 珍 .師 徻 .尸 砧 .師 詀 .師 輈 .瑟

zhao chàngshezhao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
吒 唱 瑟吒字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若

bō luó mì mén
波罗蜜门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō mao
四十二字 妙 陀罗. 字字包含义理多. 嚩.

dao yao shezhao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù
哆. 也. 瑟吒. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐

ēn bō
恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九有. 同 登 华藏 玄 门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì

回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé　　pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德　普及于一切

wǒ děng yǔ zhòngshēng　　jiē gòngchéng fó dào
我等与众生　皆共成佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì qī shí wǔ

大方广佛华严经卷第七十五

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[16]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī shí liù

入法界品第三十九之十六

ěr shí shàn cái tóng zǐ xiàng jiā pí luó chéng sī wéi xiū xí

尔时，善财童子向迦毗罗城，思惟修习

shòushēng jiě tuō zēngzhǎngguǎng dà yì niàn bù shě

受生解脱，增长广大，忆念不舍。

jiàn cì yóuxíng zhì pú sà jí huì pǔ xiàn fǎ jiè guāngmíngjiǎng

渐次游行，至菩萨集会普现法界光明讲

táng qí zhōngyǒushén hào wú yōu dé yǔ yī wànzhǔgōngdiànshén

堂，其中有神，号无忧德，与一万主宫殿神

jù lái yíngshàn cái zuò rú shì yán shàn lái zhàng fū yǒu dà

俱，来迎善财，作如是言：“善来丈夫！有大

zhì huì yǒu dà yǒngměng néng xiū pú sà bù kě sī yì zì zài jiě tuō

智慧，有大勇猛，能修菩萨不可思议自在解脱，

xīn héng bù shěguǎng dà shì yuàn shànnéngguāncházhū fǎ jìng jiè ān

心恒不舍广大誓愿，善能观察诸法境界；安

zhù fǎ chéng rù yú wú liàngzhūfāngbiànmén chéng jiù rú lái gōng dé

住法城，入于无量诸方便门，成就如来功德

dà hǎi dé miàobiàn cái shàntiáozhòngshēng huòshèng zhì shēn

大海；得妙辩才，善调众生，获圣智身，

héngshùn xiū xíng zhī zhūzhòngshēng xīn xíngchābié lìng qí huān xǐ qù

恒顺修行，知诸众生心行差别，令其欢喜趣

xiàng fó dào

向佛道。

wǒ guānrén zhě xiū zhūmiàohèng xīn wú zàn xiè wēi yí suǒxíng

“我观仁者修诸妙行心无暂懈，威仪所行

xī jiē qīngjìng rǔ dāng bù jiǔ dé zhū rú lái qīngjìngzhuāngyán wú shàng

悉皆清净，汝当不久得诸如来清净庄严无上

[16] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

sān yè yǐ zhūxiànghǎozhuāngyán qí shēn yǐ shí lì zhì yíng shì qí xīn
三业，以诸相好庄严其身，以十力智莹饰其心，

yóu zhū shì jiān wǒ guān rén zhě yǒngměng jīng jìn ér wú yǒu bǐ bù jiǔ
游诸世间。我观仁者勇猛精进而无有比，不久

dāng dé pǔ jiàn sān shì yī qié zhū fó tīngshòu qí fǎ bù jiǔ dāng dé yī
当得普见三世一切诸佛听受其法，不久当得一

qiè pú sà chándìng jiě tuō zhū sānmèi lè bù jiǔ dāng rù zhū fó rú lái
切菩萨禅定解脱诸三昧乐，不久当入诸佛如来

shènshēn jiě tuō hé yǐ gù jiànshàn zhī shí qīn jìn gòngyǎng tīngshòu
甚深解脱。何以故？见善知识亲近供养，听受

qí jiào yì niàn xiū xíng bú xiè bú tuì wú yōu wú huǐ wú yǒuzhàng
其教，忆念修行，不懈不退，无忧无悔，无有障

ài mó jí mó mín bù néngwéinàn bù jiǔ dāngchéng wú shàngguǒ
碍，魔及魔民不能为难，不久当成无上果

gù
故。”

shàn cái tóng zǐ yán shèngzhě rú xiàngsuǒshuō yuàn wǒ
善财童子言：“圣者！如向所说，愿我

jiē dé shèngzhě wǒ yuàn yī qiè zhòngshēng xī zhū rè nǎo lí
皆得。圣者！我愿一切众生，息诸热恼，离

zhū è yè shēngzhū ān lè xiū zhū jìngxíng shèngzhě yī qiè zhòng
诸恶业，生诸安乐，修诸净行。圣者！一切众

shēng qǐ zhū fán nǎo zàozhū è yè duòzhū è qù ruòshēnruò
生，起诸烦恼，造诸恶业，堕诸恶趣，若身若

xīn héngshòuchǔ dú pú sà jiàn yǐ xīn shēngyōunǎo shèngzhě pì
心恒受楚毒，菩萨见已心生忧恼。圣者！譬

rú yǒurén wéiyǒu yī zǐ ài niànqíng zhì hū jiàn bèi rén gē jié zhī
如有人，唯有一子，爱念情至，忽见被人割截支

tǐ qí xīn tòng qiè bù néng zì ān pú sà mó hē sà yì fù rú shì
[17]体，其心痛切不能自安。菩萨摩诃萨亦复如是，

jiàn zhū zhòngshēng yǐ fán nǎo yè duòsān è qù shòuzhǒngzhǒng kǔ xīn
见诸众生以烦恼业堕三恶趣受种种苦，心

dà yōunǎo ruò jiànzhòngshēng qǐ shēn yǔ yì sānzhǒngshàn yè
大忧恼。若见众生起身、语、意三种善业，

shēngtiānrén qù shòushēn xīn lè pú sà ěr shí shēng dà huān xǐ
生天人趣，受身心乐，菩萨尔时生大欢喜。

[17] 丽本：肢；永乐北藏本及龙藏本：支

hé yǐ gù pú sà bú zì wèi gù qiú yī qiè zhì bù tān shēng sǐ zhū
何以故？菩萨不自为故求一切智，不贪生死诸

yù kuài lè bù suí xiǎng dǎo jiàn dǎo xīn dǎo zhū jié suí mián
欲快乐，不随想倒、见倒、心倒、诸结、随眠、

ài jiàn lì zhuǎn bù qǐ zhòng shēng zhǒng zhǒng lè xiǎng yì bú wèi zhuó
爱见力转，不起众生种种乐想，亦不味著

zhū chán dìng lè fēi yǒu zhàng ài pí yàn tuì zhuǎn zhù yú shēng sǐ
诸禅定乐，非有障碍、疲厌、退转住于生死。

dàn jiàn zhòng shēng yú zhū yǒu zhōng jù shòu wú liàng zhǒng zhǒng zhū kǔ
但见众生于诸有中，具受无量种种诸苦，

qǐ dà bēi xīn yǐ dà yuàn lì ér pǔ shè qǔ bēi yuàn lì gù xiū
起大悲心，以大愿力而普摄取。悲愿力故，修

pú sà xíng wèi duàn yī qiè zhòng shēng fán nǎo wèi qiú rú lái yī qiè zhì
菩萨行，为断一切众生烦恼，为求如来一切智

zhì wèi gòng yǎng yī qiè zhū fó rú lái wèi yán jìng yī qiè guǎng dà guó
智，为供养一切诸佛如来，为严净一切广大国

tǔ wèi jìng zhì yī qiè zhòng shēng yào yù jí qí suǒ yǒu shēn xīn zhū xíng
土，为净治一切众生乐欲及其所有身心诸行，

yú shēng sǐ zhōng wú yǒu pí yàn
于生死中无有疲厌。

shèng zhě pú sà mó hē sà yú zhū zhòng shēng wéi zhuāng
“圣者！菩萨摩诃萨于诸众生，为庄

yán lìng shēng rén tiān fù guì lè gù wéi fù mǔ wèi qí ān lì pú tí
严，令生人天富贵乐故；为父母，为其安立菩提

xīn gù wéi yǎng yù lìng qí chéng jiù pú sà dào gù wéi wèi hù
心故；为养育，令其成就菩萨道故；为卫护，

lìng qí yuǎn lí sān è dào gù wéi chuán shī lìng qí dé dù shēng sǐ
令其远离三恶道故；为船师，令其得度生死

hǎi gù wéi guī yī lìng shě zhū mó fán nǎo bù gù wéi jiū jìng lìng
海故；为归依，令舍诸魔烦恼怖故；为究竟，令

qí yǒng dé qīng liáng lè gù wéi jīn jì lìng rù yī qiè zhū fó hǎi gù
其永得清凉乐故；为津济，令入一切诸佛海故；

wéi dǎo shī lìng zhì yī qiè fǎ bǎo zhōu gù wéi miào huā kāi fū zhū
为导师，令至一切法宝洲故；为妙华，开敷诸

fó gōng dé xīn gù wéi yán jù cháng fàng fú dé zhì huì guāng gù
佛功德心故；为严具，常放福德智慧光故；

wéi kě lè fán yǒu suǒ zuò xī duān yán gù wéi kě zūn yuǎn lí yī
为可乐，凡有所作悉端严故；为可尊，远离一

qiè zhū è yè gù wéi pǔ xián jù zú yī qiè duānyánshēn gù wéi
切诸恶业故；为普贤，具足一切端严身故；为
dà míng chángfàng zhì huì jìng guāngmíng gù wéi dà yún cháng yù
大明，常放智慧净光明故；为大云，常雨
yī qiè gān lù fǎ gù shèngzhě pú sà rú shì xiū zhū xíng shí lìng yī
一切甘露法故。圣者！菩萨如是修诸行时，令一
qiè zhòngshēng jiē shēng ài yào jù zú fǎ lè
切众生皆生爱乐、具足法乐。”

ěr shí shàn cái tóng zǐ jiāngshēng[18] fǎ táng qí wú yōu dé jí
尔时，善财童子将升[18]法堂，其无忧德及
zhū shénzhòng yǐ chūguò zhū tiānshàngmiàohuāmán tú xiāng mò xiāng
诸神众，以出过诸天上妙华鬘、涂香、末香，
jí yǐ zhǒngzhǒngbǎozhuāngyán jù sànshàn cái shàng ér shuōsòng
及以种种宝庄严具，散善财上，而说颂
yán
言：

rǔ jīn chū shì jiān wéi shì dà míngdēng
汝今出世间　为世大明灯
pǔ wèi zhū zhòngshēng qín qiú wú shàng jué
普为诸众生　勤求无上觉
wú liàng yì qiān jié nán kě dé jiàn rǔ
无量亿千劫　难可得见汝
gōng dé rì jīn chū miè chú zhū shì àn
功德日今出　灭除诸世暗
rǔ jiàn zhū zhòngshēng diān dǎo huò suǒ fù
汝见诸众生　颠倒惑所覆
ér xīng dà bēi yì qiú zhèng wú shī dào
而兴大悲意　求证无师道
rǔ yǐ qīng jìng xīn xún qiú fó pú tí
汝以清净心　寻求佛菩提
chéng shì shàn zhī shí bú zì xī shēn mìng
承事善知识　不自惜身命
rǔ yú zhū shì jiān wú yī wú suǒ zhuó
汝于诸世间　无依无所著
qí xīn pǔ wú ài qīng jìng rú xū kōng
其心普无碍　清净如虚空

[18] 丽本：昇；永乐北藏本及龙藏本：升

rǔ xiū pú tí xíng gōng dé xī yuánmǎn
汝修菩提行 功德悉圆满
fàng dà zhì huì guāng pǔ zhào yī qiè shì
放大智慧光 普照一切世
rǔ bù lí shì jiān yì bù zhuó yú shì
汝不离世间 亦不著于世
xíng shì wú zhàng ài rú fēng yóu xū kōng
行世无障碍 如风游虚空
pì rú huǒ zāi qǐ yī qiè wú néng miè
譬如火灾起 一切无能灭
rǔ xiū pú tí xíng jīng jìn huǒ yì rán
汝修菩提行 精进火亦然
yǒng měng dà jīng jìn jiān gù bù kě dòng
勇猛大精进 坚固不可动
jīn gāng huì shī zǐ yóu xíng wú suǒ wèi
金刚慧师子 游行无所畏
yī qiè fǎ jiè zhōng suǒ yǒu zhū chà hǎi
一切法界中 所有诸刹海
rǔ xī néng wǎng yì qīn jìn shàn zhī shí
汝悉能往诣 亲近善知识

ěr shí wú yōu dé shénshuō cǐ sòng yǐ wèi ài yào fǎ gù
尔时，无忧德神说此颂已，为爱乐法故，
suí zhú shàn cái héng bù shě lí
随逐善财，恒不舍离。

ěr shí shàn cái tóng zǐ rù pǔ xiàn fǎ jiè guāngmíngjiǎngtáng
尔时，善财童子入普现法界光明讲堂，
zhōubiàn tuī qiú bǐ shì shì nǚ jiàn zài táng nèi zuò bǎoliánhuā shī zǐ
周遍推求彼释氏女，见在堂内，坐宝莲华师子
zhī zuò bā wàn sì qiān cǎi nǚ suǒgòngwéirào shì zhū cǎi nǚ mǐ
之座，八万四千采女所共围绕。是诸采女，靡
bù jiē cóngwángzhǒngzhōngshēng xī yú guò qù xiū pú sà xíngtóng
不皆从王种中生，悉于过去修菩萨行同
zhòngshàngēn bù shī ài yǔ pǔ shè zhòngshēng yǐ néngmíngjiàn yī
种善根，布施、爱语普摄众生；已能明见一
qiè zhì jìng yǐ gòng xiū jí fó pú tí xíng héng zhù zhèngdìng cháng
切智境，已共修集佛菩提行；恒住正定，常

yóu dà bēi pǔ shè zhòng shēng yóu rú yī zǐ cí xīn jù zú juàn shǔ
游大悲，普摄众生犹如一子；慈心具足，眷属
qīng jìng yǐ yú guò qù chéng jiù pú sà bù kě sī yì shàn qiǎo fāng biàn
清净；已于过去成就菩萨不可思议善巧方便，
jiē yú ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí dé bú tuì zhuǎn jù zú pú sà
皆于阿耨多罗三藐三菩提得不退转，具足菩萨
zhū bō luó mì lí zhū qǔ zhuó bú yào shēng sǐ suī xíng zhū yǒu
诸波罗蜜；离诸取著，不乐生死；虽行诸有，
xīn cháng qīng jìng héng qín guān chá yī qiè zhì dào lí zhàng gài wǎng
心常清净，恒勤观察一切智道；离障盖网，
chāo zhū zhuó chù cóng yú fǎ shēn ér shì huà xíng shēng pǔ xián hèng
超诸著处，从于法身而示化形；生普贤行，
zhǎng pú sà lì zhì rì huì dēng xī yǐ yuán mǎn
长菩萨力，智日慧灯悉已圆满。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yì bǐ shì nǚ qú bō zhī suǒ dǐng lǐ qí
尔时，善财童子诣彼释女瞿波之所，顶礼其
zú hé zhǎng ér zhù zuò rú shì yán shèng zhě wǒ yǐ xiān fā
足，合掌而住，作如是言：“圣者！我已先发
ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé yú shēng
阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何于生
sǐ zhōng ér bù wéi shēng sǐ guò huàn suǒ rǎn liǎo fǎ zì xìng ér bú
死中，而不为生死过患所染？了法自性，而不
zhù shēng wén pì zhī fó dì jù zú fó fǎ ér xiū pú sà xíng
住声闻、辟支佛地？具足佛法，而修菩萨行？
zhù pú sà dì ér rù fó jìng jiè chāo guò shì jiān ér yú shì shòu
住菩萨地，而入佛境界？超过世间，而于世受
shēng chéng jiù fǎ shēn ér shì xiàn wú biān zhǒng zhǒng sè shēn
生？成就法身，而示现无边种种色身？
zhèng wú xiàng fǎ ér wèi zhòng shēng shì xiàn zhū xiàng zhī fǎ wú shuō
证无相法，而为众生示现诸相？知法无说，
ér guǎng wèi zhòng shēng yǎn shuō zhū fǎ zhī zhòng shēng kōng ér héng
而广为众生演说诸法？知众生空，而恒
bù shě huà zhòng shēng shì suī zhī zhū fó bù shēng bú miè ér qín gòng
不舍化众生事？虽知诸佛不生不灭，而勤供
yǎng wú yǒu tuì zhuǎn suī zhī zhū fǎ wú yè wú bào ér xiū zhū shàn
养无有退转？虽知诸法无业无报，而修诸善
xíng héng bù zhǐ xī
行恒不止息？”

shí qú bō nǚ gàoshàn cái yán shàn zāi shàn zāi shànnán
时，瞿波女告善财言：“善哉善哉！善男

zǐ rǔ jīn néngwèn pú sà mó hē sà rú shì xíng fǎ xiū xí pǔ xián
子！汝今能问菩萨摩诃萨如是行法，修习普贤

zhū hèngyuànzhěnéng rú shì wèn dì tīng dì tīng shàn sī niàn zhī
诸行愿者能如是问。谛听谛听！善思念之！

wǒ dāngchéng fó shén lì wèi rǔ xuānshuō
我当承佛神力，为汝宣说。

shànnán zǐ ruò zhū pú sà chéng jiù shí fǎ zé néngyuán
“善男子！若诸菩萨成就十法，则能圆

mǎn yīn tuó luó wǎng pǔ zhì guāngmíng pú sà zhī xíng hé děngwéi shí
满因陀罗网普智光明菩萨之行。何等为十？

suǒ wèi yī shàn zhī shí gù dé guǎng dà shèng jiě gù dé qīngjìng yù lè
所谓依善知识故，得广大胜解故，得清净欲乐

gù jí yī qiè fú zhì gù yú zhū fó suǒ tīngwén fǎ gù xīn héng bù
故，集一切福智故，于诸佛所听闻法故，心恒不

shě sān shì fó gù tóng yú yī qiè pú sà xíng gù yī qiè rú lái suǒ hù
舍三世佛故，同于一切菩萨行故，一切如来所护

niàn gù dà bēi miàoyuàn jiē qīngjìng gù néng yǐ zhì lì pǔ duàn yī
念故，大悲妙愿皆清净故，能以智力普断一

qiè zhū shēng sǐ gù shì wéi shí ruò zhū pú sà chéng jiù cǐ fǎ zé
切诸生死故。是为十。若诸菩萨成就此法，则

néngyuánmǎn yīn tuó luó wǎng pǔ zhì guāngmíng pú sà zhī xíng
能圆满因陀罗网普智光明菩萨之行。

fó zǐ ruò pú sà qīn jìn shàn zhī shí zé néngjīng jìn bú
“佛子！若菩萨亲近善知识，则能精进不

tuì xiū xí chūshēng wú jìn fó fǎ fó zǐ pú sà yǐ shí zhǒng fǎ
退修习出生无尽佛法。佛子！菩萨以十种法，

chéng shì shàn zhī shí hé děngwéi shí suǒ wèi yú zì shēnmìng wú suǒ
承事善知识。何等为十？所谓于自身命无所

gù xī yú shì lè jù xīn bù tān qiú zhī yī qiè fǎ xìng jiē píngděng
顾惜，于世乐具心不贪求，知一切法性皆平等，

yǒng bú tuì shě yī qiè zhì yuàn guānchá yī qiè fǎ jiè shí xiàng xīn
永不退舍一切智愿，观察一切法界实相，心

héngshě lí yī qiè yǒu hǎi zhī fǎ rú kōng xīn wú suǒ yī chéng jiù yī
恒舍离一切有海，知法如空心无所依，成就一

qiè pú sà dà yuàn chángnéng shì xiàn yī qié chà hǎi jìng xiū pú sà wú
切菩萨大愿，常能示现一切刹海，净修菩萨无

ài zhì lún fó zǐ yīng yǐ cǐ fǎ chéng shì yī qiè zhū shàn zhī shí
碍智轮。佛子！应以此法承事一切诸善知识，
wú suǒ wéi nì
无所违逆。”

ěr shí shì jiā qú bō nǚ yù chóngmíng cǐ yì chéng fó shén
尔时，释迦瞿波女，欲重明此义，承佛神
lì guānchá shí fāng ér shuōsòngyán
力，观察十方，而说颂言：

pú sà wèi lì zhū qún shēng zhèngniàn qīn chéngshàn zhī shí
菩萨为利诸群生　正念亲承善知识
jìng zhī rú fó xīn wú dài cǐ xíng yú shì dì wǎng xíng
敬之如佛心无怠　此行于世帝网行
shèng jiě guǎng dà rú xū kōng yī qiè sān shì xī rù zhōng
胜解广大如虚空　一切三世悉入中
guó tǔ zhòngshēng fó jiē ěr cǐ shì pǔ zhì guāng míng xíng
国土众生佛皆尔　此是普智光明行
zhì yào rú kōng wú yǒu jì yǒng duàn fán nǎo lí zhū gòu
志乐如空无有际　永断烦恼离诸垢
yī qiè fó suǒ xiū gōng dé cǐ xíng yú shì shēn yún xíng
一切佛所修功德　此行于世身云行
pú sà xiū xí yī qiè zhì bù kě sī yì gōng dé hǎi
菩萨修习一切智　不可思议功德海
jìng zhū fú dé zhì huì shēn cǐ xíng yú shì bù rǎn xíng
净诸福德智慧身　此行于世不染行
yī qiè zhū fó rú lái suǒ tīng shòu qí fǎ wú yàn zú
一切诸佛如来所　听受其法无厌足
néngshēng shí xiàng zhì huì dēng cǐ xíng yú shì pǔ zhào xíng
能生实相智慧灯　此行于世普照行
shí fāng zhū fó wú yǒu liàng yī niàn yī qiè xī néng rù
十方诸佛无有量　一念一切悉能入
xīn héng bù shě zhū rú lái cǐ xiàng pú tí dà yuàn xíng
心恒不舍诸如来　此向菩提大愿行
néng rù zhū fó dà zhòng huì yī qiè pú sà sān mèi hǎi
能入诸佛大众会　一切菩萨三昧海
yuàn hǎi jí yǐ fāng biàn hǎi cǐ xíng yú shì dì wǎng xíng
愿海及以方便海　此行于世帝网行
yī qiè zhū fó suǒ jiā chí jìn wèi lái jì wú biān jié
一切诸佛所加持　尽未来际无边劫

chù chù xiū xíng pǔ xián dào　cǐ shì pú sà fēn shēn xíng
处处修行普贤道　此是菩萨分身行

jiàn zhū zhòng shēng shòu dà kǔ　qǐ dà cí bēi xiàn shì jiān
见诸众生受大苦　起大慈悲现世间

yǎn fǎ guāng míng chú àn míng　cǐ shì pú sà zhì rì xíng
演法光明除暗冥　此是菩萨智日行

jiàn zhū zhòng shēng zài zhū qù　wèi jí wú biān miào fǎ lún
见诸众生在诸趣　为集无边妙法轮

lìng qí yǒng duàn shēng sǐ liú　cǐ shì xiū xíng pǔ xián hèng
令其永断生死流　此是修行普贤行

pú sà xiū xíng cǐ fāng biàn　suí zhòng shēng xīn ér xiàn shēn
菩萨修行此方便　随众生心而现身

pǔ yú yī qiè zhū qù zhōng　huà dù wú liàng zhū hán shí
普于一切诸趣中　化度无量诸含识

yǐ dà cí bēi fāng biàn lì　pǔ biàn shì jiān ér xiàn shēn
以大慈悲方便力　普遍世间而现身

suí qí jiě yù wèi shuō fǎ　jiē lìng qù xiàng pú tí dào
随其解欲为说法　皆令趣向菩提道

shí　shì jiā qú bō shuō cǐ sòng yǐ　gàoshàn cái tóng zǐ yán
时，释迦瞿波说此颂已，告善财童子言：

shànnán zǐ　wǒ yǐ chéng jiù guānchá yī qiè pú sà sānmèi hǎi jiě
“善男子！我已成就观察一切菩萨三昧海解

tuō mén
脱门。”

shàn cái yán　dà shèng　cǐ jiě tuō mén jìng jiè yún hé
善财言：“大圣！此解脱门境界云何？”

dá yán　shànnán zǐ　wǒ rù cǐ jiě tuō　zhī cǐ suō pó shì
答言：“善男子！我入此解脱，知此娑婆世

jiè fó chà wēi chén shù jié　suǒ yǒu zhòng shēng yú zhū qù zhōng　sǐ cǐ
界佛刹微尘数劫，所有众生于诸趣中，死此

shēng bǐ　zuò shàn zuò è　shòu zhū guǒbào　yǒu qiú chū lí　bù qiú
生彼，作善作恶，受诸果报，有求出离、不求

chū lí　zhèngdìng　xié dìng jí yǐ bú dìng　yǒu fán nǎo shàngēn　wú
出离，正定、邪定及以不定，有烦恼善根，无

fán nǎo shàngēn　jù zú shàngēn　bú jù zú shàngēn　bú shàngēn suǒ
烦恼善根，具足善根，不具足善根，不善根所

shè shàngēn　shàngēn suǒ shè bú shàngēn　rú shì suǒ jí shàn　bú shàn
摄善根，善根所摄不善根；如是所集善、不善

fǎ wǒ jiē zhī jiàn yòu bǐ jié zhōng suǒ yǒu zhū fó mínghào cì dì
法，我皆知见。又彼劫中所有诸佛名号、次第，

wǒ xī liǎo zhī bǐ fó shì zūn cóng chū fā xīn jí yǐ fāng biàn qiú yī
我悉了知。彼佛世尊从初发心，及以方便求一

qiè zhì chūshēng yī qiè zhū dà yuàn hǎi gòngyǎng zhū fó xiū pú sà
切智，出生一切诸大愿海，供养诸佛，修菩萨

xíng chéngděngzhèng jué zhuànmiào fǎ lún xiàn dà shéntōng huà
行，成等正觉，转妙法轮，现大神通，化

dù zhòngshēng wǒ xī liǎo zhī yì zhī bǐ fó zhòng huì chā bié qí
度众生，我悉了知。亦知彼佛众会差别，其

zhòng huì zhōngyǒu zhū zhòngshēng yī shēngwénshèng ér dé chū lí qí
众会中有诸众生依声闻乘而得出离，其

shēngwénzhòngguò qù xiū xí yī qiè shàngēn jí qí suǒ dé zhǒngzhǒng
声闻众过去修习一切善根，及其所得种种

zhì huì wǒ xī liǎo zhī yǒu zhū zhòngshēng yī dú jué shèng ér dé chū
智慧，我悉了知。有诸众生依独觉乘而得出

lí qí zhū dú jué suǒ yǒu shàngēn suǒ dé pú tí jì miè jiě tuō
离，其诸独觉所有善根、所得菩提、寂灭解脱、

shéntōngbiànhuà chéng shú zhòngshēng rù yú niè pán wǒ xī liǎo zhī
神通变化、成熟众生、入于涅槃，我悉了知。

yì zhī bǐ fó zhū pú sà zhòng qí zhū pú sà cóng chū fā xīn xiū xí
亦知彼佛诸菩萨众，其诸菩萨从初发心，修习

shàngēn chūshēng wú liàng zhū dà yuànxíng chéng jiù mǎn zú zhū bō luó
善根，出生无量诸大愿行，成就满足诸波罗

mì zhǒngzhǒngzhuāngyán pú sà zhī dào yǐ zì zài lì rù pú sà dì
蜜种种庄严菩萨之道，以自在力，入菩萨地，

zhù pú sà dì guān pú sà dì jìng pú sà dì pú sà dì xiàng
住菩萨地，观菩萨地，净菩萨地，菩萨地相、

pú sà dì zhì pú sà shè zhì pú sà jiàohuàzhòngshēng zhì pú sà
菩萨地智、菩萨摄智、菩萨教化众生智、菩萨

jiàn lì zhì pú sà guǎng dà xíngjìng jiè pú sà shéntōngxíng pú sà
建立智、菩萨广大行境界、菩萨神通行、菩萨

sān mèi hǎi pú sà fāngbiàn pú sà yú niànniànzhōng suǒ rù sān mèi hǎi
三昧海、菩萨方便，菩萨于念念中所入三昧海、

suǒ dé yī qiè zhì guāngmíng suǒhuò yī qiè zhì diànguāngyún suǒ dé
所得一切智光明、所获一切智电光云、所得

shí xiàngrěn suǒ tōng dá yī qiè zhì suǒ zhù chà hǎi suǒ rù fǎ hǎi
实相忍、所通达一切智、所住刹海、所入法海、

suǒ zhī zhòngshēng hǎi suǒ zhù fāngbiàn suǒ fā shì yuàn suǒ xiànshén
所知众生海、所住方便、所发誓愿、所现神
tōng wǒ xī liǎo zhī
通，我悉了知。

shànnán zǐ cǐ suō pó shì jiè jìn wèi lái jì suǒ yǒu jié
“善男子！此娑婆世界，尽未来际，所有劫
hǎi zhǎnzhuǎn bú duàn wǒ jiē liǎo zhī rú zhī suō pó shì jiè yì
海，展转不断，我皆了知。如知娑婆世界，亦
zhī suō pó shì jiè nèi wēi chén shù shì jiè yì zhī suō pó shì jiè nèi yī
知娑婆世界内微尘数世界，亦知娑婆世界内一
qiè shì jiè yì zhī suō pó shì jiè wēi chén nèi suǒ yǒu shì jiè yì zhī suō
切世界，亦知娑婆世界微尘内所有世界，亦知娑
pó shì jiè wài shí fāng wú jiān suǒ zhù shì jiè yì zhī suō pó shì jiè shì
婆世界外十方无间所住世界，亦知娑婆世界世
jiè zhǒngsuǒ shè shì jiè yì zhī pí lú zhēnuó shì zūn cǐ huāzàng shì jiè
界种所摄世界，亦知毗卢遮那世尊此华藏世界
hǎi zhōng shí fāng wú liàngzhū shì jiè zhǒngsuǒ shè shì jiè suǒ wèi shì jiè
海中十方无量诸世界种所摄世界，所谓世界
guǎng bó shì jiè ān lì shì jiè lún shì jiè chǎng shì jiè chā bié
广博、世界安立、世界轮、世界场、世界差别、
shì jiè zhuǎn shì jiè liánhuā shì jiè xū mí shì jiè mínghào jìn
世界转、世界莲华、世界须弥、世界名号。尽
cǐ shì jiè hǎi yī qiè shì jiè yóu pí lú zhēnuó shì zūnběnyuàn lì gù
此世界海一切世界，由毗卢遮那世尊本愿力故，
wǒ xī néng zhī yì néng yì niàn
我悉能知，亦能忆念。

yì niàn rú lái wǎng xī suǒyǒu zhū yīn yuán hǎi suǒ wèi xiū xí
“亦念如来往昔所有诸因缘海。所谓修习
yī qié zhūshèngfāngbiàn wú liàng jié zhōng zhù pú sà xíng jìng fó
一切诸乘方便，无量劫中，住菩萨行，净佛
guó tǔ jiàohuàzhòngshēng chéng shì zhū fó zào lì zhù chù tīng
国土，教化众生，承事诸佛，造立住处，听
shòushuō fǎ huòzhū sānmèi dé zhū zì zài xiū tán bō luó mì rù fó
受说法，获诸三昧，得诸自在；修檀波罗蜜入佛
gōng dé hǎi chí jiè kǔ xíng jù zú zhū rěn yǒngměngjīng jìn chéng
功德海，持戒苦行，具足诸忍，勇猛精进，成
jiù zhū chán yuánmǎnjìng huì yú yī qiè chù shì xiànshòushēng pǔ
就诸禅，圆满净慧；于一切处示现受生，普

xiánhèngyuàn xī jiē qīngjìng pǔ rù zhū chà pǔ jìng fó tǔ pǔ rù
贤行愿悉皆清净，普入诸刹，普净佛土，普入
yī qiè rú lái zhì hǎi pǔ shè yī qiè zhū fó pú tí dé yú rú lái dà
一切如来智海，普摄一切诸佛菩提，得于如来大
zhì guāngmíng zhèng yú zhū fó yī qiè zhì xìng chéngděngzhèng jué
智光明，证于诸佛一切智性，成等正觉，
zhuànmiào fǎ lún jí qí suǒyǒudào chǎngzhòng huì qí zhòng huì zhōng
转妙法轮；及其所有道场众会，其众会中
yī qiè zhòngshēng wǎng shì yǐ lái suǒzhòngshàngēn cóngchū fā xīn
一切众生，往世已来所种善根，从初发心，
chéng shú zhòngshēng xiū xíngfāngbiàn niànniànzēngzhǎng huòzhū sān
成熟众生，修行方便，念念增长，获诸三
mèishéntōng jiě tuō rú shì yī qié wǒ xī liǎo zhī hé yǐ gù wǒ
昧神通解脱。如是一切，我悉了知。何以故？我
cǐ jiě tuō néng zhī yī qiè zhòngshēng xīn xíng yī qiè zhòngshēng xiū xíng
此解脱，能知一切众生心行、一切众生修行
shàngēn yī qiè zhòngshēng zá rǎn qīngjìng yī qiè zhòngshēngzhǒng
善根、一切众生杂染清净、一切众生种
zhǒngchā bié yī qiè shēngwén zhū sān mèimén yī qiè yuán jué jì jìng
种差别、一切声闻诸三昧门、一切缘觉寂静
sān mèishéntōng jiě tuō yī qiè pú sà yī qiè rú lái jiě tuōguāngmíng
三昧神通解脱、一切菩萨一切如来解脱光明，
jiē liǎo zhī gù
皆了知故。”

ěr shí shàn cái tóng zǐ bó qú bō yán shèngzhě dé cǐ jiě
尔时，善财童子白瞿波言：“圣者得此解
tuō qí yǐ jiǔ rú
脱，其已久如？”

dá yán shànnán zǐ wǒ yú wǎng shì guò fó chàwēichén
答言：“善男子！我于往世，过佛刹微尘
shù jié yǒu jié míngshèngxíng shì jiè míng wú wèi bǐ shì jiè zhōng
数劫，有劫名胜行，世界名无畏。彼世界中，
yǒu sì tiān xià míngwéi ān wěn qí sì tiān xià yán fú tí zhōng yǒu
有四天下，名为安隐。其四天下阎浮提中，有
yī wángchéng mínggāoshèngshù yú bā shí wángchéngzhōng zuì wéi
一王城，名高胜树，于八十王城中最为
shàngshǒu bǐ shí yǒuwángmíngyuē cái zhǔ qí wáng jù yǒu liù wàn
上首。彼时，有王名曰财主，其王具有六万

cǎi nǚ wǔ bǎi dà chén wǔ bǎi wáng zǐ qí zhū wáng zǐ jiē xī yǒng
采女、五百大臣、五百王子；其诸王子皆悉勇

jiàn néng fú yuān[19] dí qí wáng tài zǐ míng wēi dé zhǔ duānzhèng
健，能伏冤敌。其王太子，名威德主，端正

shū tè rén suǒ yào jiàn zú xià píngmǎn lún xiàng bèi jù zú fū
殊特，人所乐见，足下平满，轮相备具，足趺

lóng qǐ shǒu zú zhǐ jiān jiē yǒu wǎngmàn zú gēn qí zhèng shǒu zú
隆起，手足指间皆有网缦，足跟齐正，手足

róu ruǎn yī ní yē lù wángshuàn qī chù yuánmǎn yīn cáng yǐn mì
柔软，伊尼耶鹿王腨，七处圆满，阴藏隐密，

qí shēnshàng fēn rú shī zǐ wáng liǎngjiān píngmǎn shuāng bì chōng
其身上分如师子王，两肩平满，双臂膞

cháng shēnxiàng duān zhí jǐng wén sān dào jiá rú shī zǐ jù sì
长，身相端直，颈文三道，颊如师子，具四

shí chǐ xī jiē qí mì sì yá xiān bái qí shé chángguǎng chū fàn yīn
十齿悉皆齐密，四牙鲜白，其舌长广出梵音

shēng yǎn mù gànqīng jié rú niú wáng méi jiān háoxiàng dǐngshàng
声，眼目绀青，睫如牛王，眉间毫相，顶上

ròu jì pí fū xì ruǎn rú zhēn jīn sè shēnmáoshàng mǐ fà dì qīng
肉髻，皮肤细软如真金色，身毛上靡，发帝青

sè qí shēnhóngmǎn rú ní jū tuó shù
色，其身洪满如尼拘陀树。

ěr shí tài zǐ shòu fù wángjiào yǔ shí qiān cǎi nǚ yì xiāng
“尔时，太子受父王教，与十千采女诣香

yá[20] yuányóuguān xì lè tài zǐ shì shí chéngmiàobǎochē qí chē
牙园游观戏乐。太子是时，乘妙宝车，其车

jù yǒuzhǒngzhǒngyán shì zhì dà mó ní shī zǐ zhī zuò ér zuò qí shàng
具有种种严饰，置大摩尼师子之座而坐其上；

wǔ bǎi cǎi nǚ gè zhí bǎoshéngqiān yù ér xíng jìn zhǐ yǒu dù bù chí
五百采女各执宝绳牵驭而行，进止有度，不迟

bú sù bǎi qiānwàn rén chí zhū bǎo gài bǎi qiānwàn rén chí zhū bǎo
不速；百千万人持诸宝盖，百千万人持诸宝

chuáng bǎi qiānwàn rén chí zhū bǎo fān bǎi qiānwàn rén zuò zhū jì yuè
幢，百千万人持诸宝幡，百千万人作诸妓乐，

bǎi qiānwàn rén shāo zhū míngxiāng bǎi qiānwàn rén sàn zhū miàohuā qián
百千万人烧诸名香，百千万人散诸妙华，前

[19] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤
[20] 丽本：芽；永乐北藏本及龙藏本：牙

hòuwéirào ér wéi yì cóng dào lù píngzhèng wú yǒugāo xià zhòng
后围绕而为翊从。道路平 正，无有高下， 众
bǎo zá huāsàn bù qí shàng bǎoshùháng liè bǎowǎng mí fù zhǒng
宝杂华散布其 上；宝树行 列，宝 网 弥覆， 种
zhǒng lóu gé yánmào qí jiān qí lóu gé zhōng huòyǒu jī jù zhǒngzhǒng
种 楼阁延衮其间。其楼阁 中，或有积聚 种 种
zhēnbǎo huòyǒuchén liè zhūzhuāngyán jù huòyǒugòngshèzhǒngzhǒng
珍 宝，或有 陈 列诸 庄 严具，或有 供 设 种 种
yǐn shí huòyǒuxuán bù zhǒngzhǒng yī fú huòyǒu bèi nǐ zhū zī shēng
饮食，或有 悬 布 种 种 衣服，或有备拟诸资 生
wù huò fù ān zhì duānzhèng nǚ rén jí yǐ wú liàngtóng pú shì cóng
物，或复安置 端 正 女人，及以无量 僮 仆侍 从；
suí yǒu suǒ xū xī jiē shī yǔ
随有所须， 悉皆施与。

shí yǒu mǔ rén míngwéishànxiàn jiāng yī tóng nǚ míng jù
“时有母人，名 为善 现，将一童 女，名具
zú miào dé yánróngduānzhèng sè xiàngyán jié hóngxiān dé suǒ
足 妙 德，颜容 端 正，色 相 严洁，洪 纤得所，
xiū duǎn hé dù mù fà gànqīng shēng rú fàn yīn shàn dá gōngqiǎo
修 短 合度，目发绀青， 声 如梵音，善达工 巧，
jīng tōngbiàn lùn gōng qín fěi xiè cí mǐn bú hài jù zú cán kuì
精通 辩论， 恭 勤匪懈， 慈愍不害， 具足惭愧，
róu hé zhì zhí lí chī guǎ yù wú zhū chǎnkuáng chéngmiàobǎochē
柔和质直，离痴寡欲，无诸 谄 诳，乘 妙 宝车，
cǎi nǚ wéirào jí yǔ qí mǔ cóngwángchéngchū xiān tài zǐ xíng jiàn
采女围绕，及与其母 从 王 城 出，先太子行。见
qí tài zǐ yán cí fěngyǒng xīn shēng ài rǎn ér bó mǔ yán wǒ
其太子言辞讽 咏，心 生 爱染，而白母言： ‘我
xīn yuàn dé jìng shì cǐ rén ruò bú suì qíng dāng zì yǔnmiè mǔ
心 愿 得敬事此人，若不遂情， 当 自殒灭。’ 母
gào nǚ yán mòshēng cǐ niàn hé yǐ gù cǐ shènnán dé cǐ
告女言： ‘莫 生 此念。何以故？此 甚 难得。此
rén jù zú lún wángzhūxiàng hòudāng sì wèizuòzhuàn lún wáng yǒubǎo
人具足轮 王 诸 相，后 当 嗣位作 转 轮 王，有宝
nǚ chū téngkōng zì zài wǒ děng bēi jiàn fēi qí pǐ ǒu cǐ chù
女出，腾 空 自在。我 等 卑贱，非其匹偶。此处
nán dé wù shēng shì niàn
难得， 勿 生 是念。’

bǐ xiāng yá yuán cè yǒu yī dào chǎng míng fǎ yún guāng
“彼香牙[21]园侧，有一道场，名法云光

míng shí yǒu rú lái míng shèng rì shēn shí hào jù zú yú zhōng
明。时，有如来名胜日身，十号具足，于中

chū xiàn yǐ jīng qī rì shí bǐ tóng nǚ zàn shí jiǎ mèi mèng jiàn qí
出现已经七日。时，彼童女暂时假寐，梦见其

fó cóng mèng jué yǐ kōng zhōng yǒu tiān ér gào zhī yán shèng rì
佛；从梦觉已，空中有天而告之言：‘胜日

shēn rú lái yú fǎ yún guāng míng dào chǎng chéng děng zhèng jué yǐ jīng
身如来，于法云光明道场成等正觉已经

qī rì zhū pú sà zhòng qián hòu wéi rào tiān lóng yè chā qián
七日，诸菩萨众前后围绕。天、龙、夜叉、乾

tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié fàn
闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、梵

tiān nǎi zhì sè jiū jìng tiān zhū dì shén fēng shén huǒ shén shuǐ shén
天乃至色究竟天，诸地神、风神、火神、水神、

hé shén hǎi shén shān shén shù shén yuán shén yào shén zhǔ
河神、海神、山神、树神、园神、药神、主

chéng shén děng wèi jiàn fó gù jiē lái jí huì
城神等，为见佛故，皆来集会。’

shí miào dé tóng nǚ mèng dǔ rú lái gù wén fó gōng dé gù
“时，妙德童女梦睹如来故，闻佛功德故，

qí xīn ān wěn wú yǒu bù wèi yú tài zǐ qián ér shuō sòng yán
其心安隐，无有怖畏，于太子前而说颂言：

wǒ shēn zuì duān zhèng míng wén biàn shí fāng
我身最端正　名闻遍十方

zhì huì wú děng lún shàn dá zhū gōng qiǎo
智慧无等伦　善达诸工巧

wú liàng bǎi qiān zhòng jiàn wǒ jiē tān rǎn
无量百千众　见我皆贪染

wǒ xīn bù yú bǐ ér shēng shǎo ài yù
我心不于彼　而生少爱欲

wú chēn yì wú hèn wú xián yì wú xǐ
无瞋亦无恨　无嫌亦无喜

dàn fā guǎng dà xīn lì yì zhū zhòng shēng
但发广大心　利益诸众生

[21] 丽本：芽；永乐北藏本及龙藏本：牙

wǒ jīn jiàn tài zǐ　　jù zhū gōng dé xiàng
我今见太子　具诸功德相

qí xīn dà xīn qìng　　zhū gēn xián yuè lè
其心大欣庆　诸根咸悦乐

sè rú guāng míng bǎo　　fà měi ér yòu xuán
色如光明宝　发美而右旋

é guǎng méi xiān qū　　wǒ xīn yuàn shì rǔ
额广眉纤曲　我心愿事汝

wǒ guān tài zǐ shēn　　pì ruò zhēn jīn xiàng
我观太子身　譬若真金像

yì rú dà bǎo shān　　xiànghǎoyǒuguāngmíng
亦如大宝山　相好有光明

mù guǎng gàn qīng sè　　yuè miàn shī zǐ jiá
目广绀青色　月面师子颊

xǐ yán měi miào yīn　　yuàn chuí āi nà wǒ
喜颜美妙音　愿垂哀纳我

shéxiàngguǎngchángmiào　　yóu rú chì tóng sè
舌相广长妙　犹如赤铜色

fàn yīn jǐn nà shēng　　wén zhě jiē huān xǐ
梵音紧那声　闻者皆欢喜

kǒu fāng bù qiān suō　　chǐ bái xī qí mì
口方不褰缩　齿白悉齐密

fā yán xiàn xiào shí　　jiàn zhě xīn huān xǐ
发言现笑时　见者心欢喜

lí gòu qīng jìng shēn　　jù xiàng sān shí èr
离垢清净身　具相三十二

bì dāng yú cǐ jiè　　ér zuò zhuàn lún wèi
必当于此界　而作转轮位

ěr shí tài zǐ gào bǐ nǚ yán　　rǔ shì shéi nǚ wéishéi
“尔时，太子告彼女言：‘汝是谁女？为谁

shǒu hù ruòxiānshǔ rén wǒ zé bù yīng qǐ ài rǎn xīn
守护？若先属人，我则不应起爱染心。’

ěr shí tài zǐ yǐ sòngwènyán
“尔时，太子以颂问言：

rǔ shēn jí qīng jìng　　gōng dé xiàng jù zú
汝身极清净　功德相具足

wǒ jīn wèn yú rǔ　　rǔ yú shéi suǒ zhù
我今问于汝　汝于谁所住

shéi wéi rǔ fù mǔ　　rǔ jīn xì shǔ shéi
谁为汝父母　　汝今系属谁

ruò yǐ shǔ yú rén　　bǐ rén shè shòu rǔ
若已属于人　　彼人摄受汝

rǔ bú dào tā wù　　rǔ bù yǒu hài xīn
汝不盗他物　　汝不有害心

rǔ bú zuò xié yín　　rǔ yī hé yǔ zhù
汝不作邪淫　　汝依何语住

bù shuō tā rén è　　bú huài tā suǒ qīn
不说他人恶　　不坏他所亲

bù qīn tā jìng jiè　　bù yú tā huì nù
不侵他境界　　不于他恚怒

bù shēng xié xiǎn jiàn　　bú zuò xiāng wéi yè
不生邪险见　　不作相违业

bù yǐ chǎn qū lì　　fāng biàn kuáng shì jiān
不以谄曲力　　方便诳世间

zūn zhòng fù mǔ fǒu　　jìng shàn zhī shí fǒu
尊重父母不　　敬善知识不

jiàn zhū pín qióng rén　　néng shēng shè xīn fǒu
见诸贫穷人　　能生摄心不

ruò yǒu shàn zhī shí　　huì shì yú rǔ fǎ
若有善知识　　诲示于汝法

néng shēng jiān gù xīn　　jiū jìng zūn zhòng fǒu
能生坚固心　　究竟尊重不

ài yào yú fó fǒu　　liǎo zhī pú sà fǒu
爱乐于佛不　　了知菩萨不

zhòng sēng gōng dé hǎi　　rǔ néng gōng jìng fǒu
众僧功德海　　汝能恭敬不

rǔ néng zhī fǎ fǒu　　néng jìng zhòng shēng fǒu
汝能知法不　　能净众生不

wèi zhù yú fǎ zhōng　　wèi zhù yú fēi fǎ
为住于法中　　为住于非法

jiàn zhū gū dú zhě　　néng qǐ cí xīn fǒu
见诸孤独者　　能起慈心不

jiàn è dào zhòng shēng　　néng shēng dà bēi fǒu
见恶道众生　　能生大悲不

jiàn tā dé róng lè　　néng shēng huān xǐ fǒu
见他得荣乐　　能生欢喜不

tā lái bī pò rǔ　　rǔ wú chēn nǎo fǒu
他来逼迫汝　汝无瞋恼不

rǔ fā pú tí yì　　kāi wù zhòngshēng fǒu
汝发菩提意　开悟众生不

wú biān jié xiū xíng　　néng wú pí juàn fǒu
无边劫修行　能无疲倦不

ěr shí　nǚ mǔ wèi qí tài zǐ ér shuōsòngyán
“尔时，女母为其太子而说颂言：

tài zǐ rǔ yīng tīng　　wǒ jīn shuō cǐ nǚ
太子汝应听　我今说此女

chūshēng jí chéngzhǎng　　yī qiè zhū yīn yuán
初生及成长　一切诸因缘

tài zǐ shǐ shēng rì　　jí cóng lián huā shēng
太子始生日　即从莲华生

qí mù jìng xiū guǎng　　zhī jié xī jù zú
其目净修广　肢节悉具足

wǒ céng yú chūn yuè　　yóu guān suō luó yuán
我曾于春月　游观娑罗园

pǔ jiàn zhū yào cǎo　　zhǒngzhǒng jiē róng mào
普见诸药草　种种皆荣茂

qí shù fā miào huā　　wàng zhī rú qìng yún
奇树发妙华　望之如庆云

hǎo niǎo xiāng hé míng　　lín jiān gòng huān lè
好鸟相和鸣　林间共欢乐

tóng yóu bā bǎi nǚ　　duān zhèng duó rén xīn
同游八百女　端正夺人心

pī fú jiē yán lì　　gē yǒng xī shū měi
被服皆严丽　歌咏悉殊美

bǐ yuán yǒu yù chí　　míng yuē lián huā chuáng
彼园有浴池　名曰莲华幢

wǒ yú chí àn zuò　　cǎi nǚ zhòng wéi rào
我于池岸坐　采女众围绕

yú bǐ lián chí nèi　　hū shēng qiān yè huā
于彼莲池内　忽生千叶华

bǎo yè liú lí jīng　　yán fú jīn wéi tái
宝叶琉璃茎　阎浮金为台

ěr shí yè fēn jìn　　rì guāng chū chū xiàn
尔时夜分尽　日光初出现

qí lián zhèng kāi pōu　fàng dà qīng jìng guāng
其莲正开剖　放大清净光

qí guāng jí chì shèng　pì rú rì chū chū
其光极炽盛　譬如日初出

pǔ zhào yán fú tí　zhòng tàn wèi céng yǒu
普照阎浮提　众叹未曾有

shí jiàn cǐ yù nǚ　cóng bǐ lián huā shēng
时见此玉女　从彼莲华生

qí shēn shèn qīng jìng　zhī fēn jiē yuán mǎn
其身甚清净　肢分皆圆满

cǐ shì rén jiān bǎo　cóng yú jìng yè shēng
此是人间宝　从于净业生

sù yīn wú shī huài　jīn shòu cǐ guǒ bào
宿因无失坏　今受此果报

gàn fà qīng lián yǎn　fàn shēng jīn sè guāng
绀发青莲眼　梵声金色光

huā mán zhòng bǎo jì　qīng jìng wú zhū gòu
华鬘众宝髻　清净无诸垢

zhī jié xī jù zú　qí shēn wú quē jiǎn
肢节悉具足　其身无缺减

pì rú zhēn jīn xiàng　ān chǔ bǎo huā zhōng
譬如真金像　安处宝华中

máo kǒng zhān tán xiāng　pǔ xūn yú yī qiè
毛孔栴檀香　普熏于一切

kǒu chū qīng lián xiāng　cháng yǎn fàn yīn shēng
口出青莲香　常演梵音声

cǐ nǚ suǒ zhù chù　cháng yǒu tiān yīn yuè
此女所住处　常有天音乐

bù yīng xià liè rén　ér dāng rú shì ǒu
不应下劣人　而当如是偶

shì jiān wú yǒu rén　kān yǔ cǐ wéi fū
世间无有人　堪与此为夫

wéi rǔ xiàng yán shēn　yuàn chuí jiàn nà shòu
唯汝相严身　愿垂见纳受

fēi cháng yì fēi duǎn　fēi cū yì fēi xì
非长亦非短　非粗亦非细

zhǒng zhǒng xī duān yán　yuàn chuí jiàn nà shòu
种种悉端严　愿垂见纳受

wén zì suàn shǔ fǎ　gōng qiǎo zhū jì yì
文字算数法　工巧诸技艺

yī qiè jiē tōng dá　yuàn chuí jiàn nà shòu
一切皆通达　愿垂见纳受

shàn liǎo zhū bīng fǎ　qiǎoduànzhòngzhēngsòng
善了诸兵法　巧断众诤讼

néng tiáo nán kě tiáo　yuàn chuí jiàn nà shòu
能调难可调　愿垂见纳受

qí shēn shèn qīng jìng　jiàn zhě wú yàn zú
其身甚清净　见者无厌足

gōng dé zì zhuāng yán　rǔ yīng chuí nà shòu
功德自庄严　汝应垂纳受

zhòng shēng suǒ yǒu huàn　shàn dá bǐ yuán qǐ
众生所有患　善达彼缘起

yìng bìng ér yǔ yào　yī qiè néng xiāo miè
应病而与药　一切能消灭

yán fú yǔ yán fǎ　chā bié wú liàng zhǒng
阎浮语言法　差别无量种

nǎi zhì jì yuè yīn　mǐ bù jiē tōng dá
乃至妓乐音　靡不皆通达

fù rén zhī suǒ néng　cǐ nǚ yī qiè zhī
妇人之所能　此女一切知

ér wú nǚ rén guò　yuàn chuí sù nà shòu
而无女人过　愿垂速纳受

bú jí yì bù qiān　wú tān yì wú huì
不嫉亦不悭　无贪亦无恚

zhì zhí xìng róu ruǎn　lí zhū cū guǎng è
质直性柔软　离诸粗犷恶

gōng jìng yú zūn zhě　fèng shì wú wéi nì
恭敬于尊者　奉事无违逆

yào xiū zhū shàn xíng　cǐ néng suí shùn rǔ
乐修诸善行　此能随顺汝

ruò jiàn yú lǎo bìng　pín qióng zài kǔ nàn
若见于老病　贫穷在苦难

wú jiù wú suǒ yī　cháng shēng dà cí mǐn
无救无所依　常生大慈愍

cháng guān dì yī yì　bù qiú zì lì lè
常观第一义　不求自利乐

dànyuàn yì zhòngshēng yǐ cǐ zhuāng yán xīn
但愿益众生 以此庄严心

xíng zhù yǔ zuò wò yī qiè wú fàng yì
行住与坐卧 一切无放逸

yán shuō jí mò rán jiàn zhě xián xīn yào
言说及默然 见者咸欣乐

suī yú yī qiè chù jiē wú rǎn zhuó xīn
虽于一切处 皆无染著心

jiàn yǒu gōng dé rén yào guān wú yàn zú
见有功德人 乐观无厌足

zūn zhòng shàn zhī shí yào jiàn lí è rén
尊重善知识 乐见离恶人

qí xīn bú zào dòng xiān sī hòu zuò yè
其心不躁动 先思后作业

fú zhì suǒ zhuāng yán yī qiè wú yuàn hèn
福智所庄严 一切无怨恨

nǚ rén zhōng zuì shàng yí yīng shì tài zǐ
女人中最上 宜应事太子

ěr shí tài zǐ rù xiāng yá yuán yǐ gào qí miào dé jí
“尔时，太子入香牙[22]园已，告其妙德及

shànxiànyán shàn nǚ wǒ qù qiú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
善现言：‘善女！我趣求阿耨多罗三藐三菩提，

dāng yú jìn wèi lái jì wú liàng jié jí yī qiè zhì zhù dào zhī fǎ xiū
当于尽未来际无量劫，集一切智助道之法，修

wú biān pú sà xíng jìng yī qiè bō luó mì gòngyǎng yī qiè zhū rú lái
无边菩萨行，净一切波罗蜜，供养一切诸如来，

hù chí yī qiè zhū fó jiào yán jìng yī qiè fó guó tǔ dānglìng yī qiè rú
护持一切诸佛教，严净一切佛国土，当令一切如

lái zhǒngxìng bú duàn dāng suí yī qiè zhòngshēngzhǒngxìng ér pǔ chéng
来种性不断，当随一切众生种性而普成

shú dāngmiè yī qiè zhòngshēngshēng sǐ kǔ zhì yú jiū jìng ān lè chù
熟，当灭一切众生生死苦置于究竟安乐处，

dāngjìng zhì yī qiè zhòngshēng zhì huì yǎn dāng xiū xí yī qiè pú sà suǒ
当净治一切众生智慧眼，当修习一切菩萨所

xiū xíng dāng ān zhù yī qiè pú sà píngděng xīn dāngchéng jiù yī qiè
修行，当安住一切菩萨平等心，当成就一切

[22] 丽本：芽；永乐北藏本及龙藏本：牙

pú sà suǒxíng dì dāng lìng yī qiè zhòngshēng pǔ huān xǐ dāngshě yī
菩萨所行地，当令一切众生普欢喜；当舍一

qiè wù jìn wèi lái jì xíng tán bō luó mì lìng yī qiè zhòngshēng pǔ dé
切物，尽未来际行檀波罗蜜，令一切众生普得

mǎn zú yī fú yǐn shí qī qiè nán nǚ tóu mù shǒu zú rú shì yī qiè
满足衣服饮食、妻妾男女、头目手足，如是一切

nèi wài suǒ yǒu xī dāngshě shī wú suǒ lìn xī dāng yú ěr shí
内外所有，悉当舍施，无所吝惜。当于尔时，

rǔ huò yú wǒ ér zuòzhàngnàn shī cái wù shí rǔ xīn lìn xī shī
汝或于我而作障难，施财物时，汝心吝惜；施

nán nǚ shí rǔ xīn tòngnǎo gē zhī tǐ shí rǔ xīn yōumèn shě rǔ
男女时，汝心痛恼；割肢体时，汝心忧闷；舍汝

chū jiā rǔ xīn huǐhèn
出家，汝心悔恨。’

ěr shí tài zǐ jí wèimiào dé ér shuōsòngyán
“尔时，太子即为妙德而说颂言：

āi mǐnzhòngshēng gù wǒ fā pú tí xīn
哀愍众生故 我发菩提心

dāng yú wú liàng jié xí xíng yī qiè zhì
当于无量劫 习行一切智

wú liàng dà jié zhōng jìng xiū zhū yuàn hǎi
无量大劫中 净修诸愿海

rù dì jí zhì zhàng xī jīng wú liàng jié
入地及治障 悉经无量劫

sān shì zhū fó suǒ xué liù bō luó mì
三世诸佛所 学六波罗蜜

jù zú fāng biàn xíng chéng jiù pú tí dào
具足方便行 成就菩提道

shí fāng gòu huì chà wǒ dāng xī yán jìng
十方垢秽刹 我当悉严净

yī qiè è dào nàn wǒ dāng lìng yǒng chū
一切恶道难 我当令永出

wǒ dāng yǐ fāng biàn guǎng dù zhū qúnshēng
我当以方便 广度诸群生

lìng miè yú chī àn zhù yú fó zhì dào
令灭愚痴暗 住于佛智道

dāng gòng yī qiè fó dāng jìng yī qiè dì
当供一切佛 当净一切地

qǐ dà cí bēi xīn　　xī shě nèi wài wù
起大慈悲心　悉舍内外物

rǔ jiàn lái qǐ zhě　　huò shēng qiān lìn xīn
汝见来乞者　或生悭吝心

wǒ xīn cháng yào shī　　rǔ wù wéi yú wǒ
我心常乐施　汝勿违于我

ruò jiàn wǒ shī tóu　　shèn wù shēng yōu nǎo
若见我施头　慎勿生忧恼

wǒ jīn xiān yù rǔ　　lìng rǔ xīn jiān gù
我今先语汝　令汝心坚固

nǎi zhì jié shǒu zú　　rǔ wù xián qǐ zhě
乃至截手足　汝勿嫌乞者

rǔ jīn wén wǒ yǔ　　yīng kě dì sī wéi
汝今闻我语　应可谛思惟

nán nǚ suǒ ài wù　　yī qiè wǒ jiē shě
男女所爱物　一切我皆舍

rǔ néng shùn wǒ xīn　　wǒ dāng chéng rǔ yì
汝能顺我心　我当成汝意

ěr shí tóng nǚ bó tài zǐ yán　　jìng fèng lái jiào　　jí
“尔时，童女白太子言：‘敬奉来教。’即

shuō sòng yán
说颂言：

wú liàng jié hǎi zhōng　　dì yù huǒ fén shēn
无量劫海中　地狱火焚身

ruò néng juàn nà wǒ　　gān xīn shòu cǐ kǔ
若能眷纳我　甘心受此苦

wú liàng shòu shēng chù　　suì shēn rú wēi chén
无量受生处　碎身如微尘

ruò néng juàn nà wǒ　　gān xīn shòu cǐ kǔ
若能眷纳我　甘心受此苦

wú liàng jié dǐng dài　　guǎng dà jīn gāng shān
无量劫顶戴　广大金刚山

ruò néng juàn nà wǒ　　gān xīn shòu cǐ kǔ
若能眷纳我　甘心受此苦

wú liàng shēng sǐ hǎi　　yǐ wǒ shēn ròu shī
无量生死海　以我身肉施

rǔ dé fǎ wáng chù　　yuàn lìng wǒ yì rán
汝得法王处　愿令我亦然

ruò néng juàn nà wǒ
若 能 眷 纳 我
yǔ wǒ wéi zhǔ zhě
与 我 为 主 者

shēngshēngxíng shī chù
生 生 行 施 处
yuàn cháng yǐ wǒ shī
愿 常 以 我 施

wèi mǐnzhòngshēng kǔ
为 愍 众 生 苦
ér fā pú tí xīn
而 发 菩 提 心

jì yǐ shèzhòngshēng
既 已 摄 众 生
yì dāng shè shòu wǒ
亦 当 摄 受 我

wǒ bù qiú háo fù
我 不 求 豪 富
bù tān wǔ yù lè
不 贪 五 欲 乐

dàn wèi gòng xíng fǎ
但 为 共 行 法
yuàn yǐ rén wéi zhǔ
愿 以 仁 为 主

gàn qīng xiū guǎng yǎn
绀 青 修 广 眼
cí mǐn guān shì jiān
慈 愍 观 世 间

bù qǐ rǎn zhuó xīn
不 起 染 著 心
bì chéng pú sà dào
必 成 菩 萨 道

tài zǐ suǒ xíng chù
太 子 所 行 处
dì chū zhòng bǎo huā
地 出 众 宝 华

bì zuòzhuàn lún wáng
必 作 转 轮 王
yuàn néngjuàn nà wǒ
愿 能 眷 纳 我

wǒ céngmèngjiàn cǐ
我 曾 梦 见 此
miào fǎ pú tí chǎng
妙 法 菩 提 场

rú lái shù xià zuò
如 来 树 下 坐
wú liàngzhòng wéi rào
无 量 众 围 绕

wǒ mèng bǐ rú lái
我 梦 彼 如 来
shēn rú zhēn jīn shān
身 如 真 金 山

yǐ shǒu mó wǒ dǐng
以 手 摩 我 顶
wù yǐ xīn huān xǐ
寤 已 心 欢 喜

wǎng xī juàn shǔ tiān
往 昔 眷 属 天
míngyuē xǐ guāngmíng
名 曰 喜 光 明

bǐ tiān wèi wǒ shuō
彼 天 为 我 说
dào chǎng fó xīng shì
道 场 佛 兴 世

wǒ céngshēng shì niàn
我 曾 生 是 念
yuàn jiàn tài zǐ shēn
愿 见 太 子 身

bǐ tiān bào wǒ yán
彼 天 报 我 言
rǔ jīn dāng dé jiàn
汝 今 当 得 见

wǒ xī suǒ zhì yuàn
我 昔 所 志 愿
yú jīn xī chéngmǎn
于 今 悉 成 满

wéi yuàn jù wǎng yì gòng yǎng bǐ rú lái
唯愿俱往诣 供养彼如来

ěr shí tài zǐ wénshèng rì shēn rú lái míng shēng dà huān
“尔时，太子闻胜日身如来名，生大欢

xǐ yuànjiàn bǐ fó yǐ wǔ bǎi mó ní bǎosàn qí nǚ shàng guàn yǐ
喜，愿见彼佛，以五百摩尼宝散其女上，冠以

miàozàngguāngmíngbǎoguān pī yǐ huǒyàn mó ní bǎo yī qí nǚ ěr
妙藏光明宝冠，被以火焰摩尼宝衣。其女尔

shí xīn bú dòngyáo yì wú xǐ xiàng dàn hé zhǎnggōng jìng zhān
时，心不动摇，亦无喜相；但合掌恭敬，瞻

yǎng tài zǐ mù bú zàn shě
仰太子，目不暂舍。

qí mǔ shànxiàn yú tài zǐ qián ér shuōsòngyán
“其母善现，于太子前而说颂言：

cǐ nǚ jí duān zhèng gōng dé zhuāngyánshēn
此女极端正 功德庄严身

xī yuàn fèng tài zǐ jīn yì yǐ mǎn zú
昔愿奉太子 今意已满足

chí jiè yǒu zhì huì jù zú zhū gōng dé
持戒有智慧 具足诸功德

pǔ yú yī qiè shì zuì shèng wú lún pǐ
普于一切世 最胜无伦匹

cǐ nǚ lián huā shēng zhǒng xìng wú jī chǒu
此女莲华生 种姓无讥丑

tài zǐ tóng xíng yè yuǎn lí yī qiè guò
太子同行业 远离一切过

cǐ nǚ shēn róu ruǎn yóu rú tiān zēng kuàng
此女身柔软 犹如天缯纩

qí shǒu suǒ chù mó zhòng huàn xī chú miè
其手所触摩 众患悉除灭

máokǒng chūmiàoxiāng fēn xīn zuì wú bǐ
毛孔出妙香 芬馨最无比

zhòngshēng ruò wén zhě xī zhù yú jìng jiè
众生若闻者 悉住于净戒

shēn sè rú zhēn jīn duān zuò huā tái shàng
身色如真金 端坐华台上

zhòngshēng ruò jiàn zhě lí hài jù cí xīn
众生若见者 离害具慈心

yán yīn jí róu ruǎn tīng zhī wú bù xǐ
言音极柔软 听之无不喜
zhòngshēngruò dé wén xī lí zhū è yè
众生若得闻 悉离诸恶业
xīn jìng wú xiá gòu yuǎn lí zhū chǎn qū
心净无瑕垢 远离诸谄曲
chèn xīn ér fā yán wén zhě jiē huān xǐ
称心而发言 闻者皆欢喜
tiáo róu jù cán kuì gōng jìng yú zūn sù
调柔具惭愧 恭敬于尊宿
wú tān yì wú kuáng lián mǐn zhū zhòng shēng
无贪亦无诳 怜愍诸众生
cǐ nǚ xīn bú shì sè xiàng jí juàn shǔ
此女心不恃 色相及眷属
dàn yǐ qīng jìng xīn gōng jìng yī qiè fó
但以清净心 恭敬一切佛

ěr shí tài zǐ yǔ miào dé nǚ jí shí qiān cǎi nǚ bìng qí juàn
“尔时，太子与妙德女及十千采女并其眷
shǔ chūxiāng yá[23] yuán yì fǎ yúnguāngmíngdàochǎng zhì yǐ xià
属，出香牙园，诣法云光明道场。至已下
chē bù jìn yì rú lái suǒ jiàn fó shēnxiàngduānyán jì jìng zhūgēn
车，步进诣如来所。见佛身相端严寂静，诸根
tiáoshùn nèi wàiqīngjìng rú dà lóng chí wú zhūgòuzhuó jiē shēngjìng
调顺，内外清净，如大龙池无诸垢浊；皆生净
xìn yǒngyuèhuān xǐ dǐng lǐ fó zú rào wú shù zā yú shí
信，踊跃欢喜，顶礼佛足，绕无数匝。于时，
tài zǐ jí miào dé nǚ gè chí wǔ bǎi miàobǎoliánhuāgòngsàn bǐ fó
太子及妙德女，各持五百妙宝莲华供散彼佛。
tài zǐ wèi fó zào wǔ bǎi jīng shè yī yī jiē yǐ xiāng mù suǒ chéng zhòng
太子为佛造五百精舍，一一皆以香木所成，众
bǎozhuāngyán wǔ bǎi mó ní yǐ wéi jiàn cuò shí fó wèishuō pǔ yǎn
宝庄严，五百摩尼以为间错。时，佛为说普眼
dēngmén xiū duō luó wén shì jīng yǐ yú yī qiè fǎ zhōng dé sān mèi hǎi
灯门修多罗；闻是经已，于一切法中得三昧海，
suǒ wèi dé pǔ zhào yī qiè fó yuàn hǎi sān mèi pǔ zhàosān shì zàngsān
所谓得普照一切佛愿海三昧、普照三世藏三

[23] 丽本：芽；永乐北藏本及龙藏本：牙

mèi xiànjiàn yī qiè fó dàochǎngsānmèi pǔzhào yī qièzhòngshēngsān
昧、现见一切佛道 场 三昧、普照一切 众 生 三

mèi pǔzhào yī qiè shì jiān zhì dēngsānmèi pǔzhào yī qièzhòngshēng
昧、普照一切世间智 灯 三昧、普照一切 众 生

gēn zhì dēngsānmèi jiù hù yī qièzhòngshēngguāngmíngyúnsānmèi pǔ
根智 灯 三昧、救护一切 众 生 光 明云三昧、普

zhào yī qièzhòngshēng dà míngdēngsānmèi yǎn yī qiè fó fǎ lúnsānmèi
照一切 众 生 大明 灯 三昧、演一切佛法轮三昧、

jù zú pǔ xiánqīngjìngxíngsānmèi shí miào dé nǚ dé sānmèi míng
具足普贤清净行三昧。时， 妙 德女得三昧， 名

nánshèng hǎi zàng yú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǒng bú tuì
难 胜 海藏， 于阿耨多罗三 藐 三菩提 永 不退

zhuǎn
转 。

shí bǐ tài zǐ yǔ miào dé nǚ bìng qí juànshǔ dǐng lǐ fó
“时， 彼太子与 妙 德女并其眷属， 顶礼佛

zú rào wú shù zā cí tuì huángōng yì fù wángsuǒ bài guì bì
足， 绕无数匝， 辞退 还 宫； 诣父 王 所， 拜跪毕

yǐ fèng bó wángyán dà wángdāng zhī shèng rì shēn rú lái chū
已， 奉白 王 言： ‘大 王 当 知， 胜 日身如来出

xīng yú shì yú cǐ guó nèi fǎ yúnguāngmíng pú tí chǎngzhōngchéng
兴于世， 于此国内法云 光 明菩提 场 中 成

děngzhèng jué yú jīn wèi jiǔ ěr shí dà wáng yù tài zǐ yán
等 正 觉， 于今未久。’ 尔时， 大 王 语太子言：

shì shéiwèi rǔ shuō rú shì shì tiān yé rén yé tài zǐ bó
‘是谁为汝说如是事？ 天耶？ 人耶？’ 太子白

yán shì cǐ jù zú miào dé nǚ shuō shí wángwén yǐ huān
言： ‘是此具足 妙 德女 说。’ 时， 王 闻已， 欢

xǐ wú liàng pì rú pín rén dé dà fú zàng zuò rú shì niàn fó wú
喜无 量， 譬如贫人得大伏藏， 作如是念： ‘佛无

shàngbǎonán kě zhí yù ruò dé jiàn fó yǒngduàn yī qiè è dào bù wèi
上 宝难可值遇， 若得见佛， 永 断 一切恶道怖畏。

fó rú yī wáng néng zhì yī qiè zhū fán nǎobìng néng jiù yī qiè shēng
佛如医 王， 能 治一切诸烦恼病， 能 救一切 生

sǐ dà kǔ fó rú dǎo shī néng lìng zhòngshēng zhì yú jiū jìng ān wěn
死大苦； 佛如导师， 能 令 众 生 至于究竟安隐

zhù chù zuò shì niàn yǐ jí zhū xiǎowáng qúnchén juànshǔ
住处。’ 作是念已， 集诸小 王 、群 臣 、眷属，

jí yǐ chà lì pó luó méndēng yī qiè dà zhòng biànshěwángwèi
及以刹利、婆罗门等一切大众，便舍王位，

shòu yǔ tài zǐ guàndǐng qì yǐ yǔ wànrén jù wǎng yì fó suǒ
授与太子；灌顶讫已，与万人俱，往诣佛所；

dào yǐ lǐ zú rào wú shù zā bìng qí juànshǔ xī jiē tuì zuò
到已礼足，绕无数匝，并其眷属悉皆退坐。

ěr shí rú lái guānchá bǐ wáng jí zhū dà zhòng bái háo
“尔时，如来观察彼王及诸大众，白毫

xiàngzhōngfàng dà guāngmíng míng yī qiè shì jiān xīn dēng pǔ zhào shí
相中放大光明，名一切世间心灯，普照十

fāng wú liàng shì jiè zhù yú yī qiè shì zhǔ zhī qián shì xiàn rú lái bù
方无量世界，住于一切世主之前，示现如来不

kě sī yì dà shéntōng lì pǔ lìng yī qiè yīngshòuhuàzhě xīn dé qīngjìng
可思议大神通力，普令一切应受化者心得清净。

ěr shí rú lái yǐ bù sī yì zì zài shén lì xiànshēnchāochū yī qiè
尔时，如来以不思议自在神力，现身超出一切

shì jiān yǐ yuánmǎn yīn pǔ wèi dà zhòngshuōtuó luó ní míng yī qiè fǎ
世间，以圆满音普为大众说陀罗尼，名一切法

yì lí àn dēng fó chàwēichénshù tuó luó ní ér wéijuànshǔ bǐ wáng
义离暗灯，佛刹微尘数陀罗尼而为眷属。彼王

wén yǐ jí shí huò dé dà zhì guāngmíng qí zhòng huì zhōng yǒuyán
闻已，即时获得大智光明；其众会中，有阎

fú tí wēichénshù pú sà jù shí zhèng dé cǐ tuó luó ní liù shí wàn
浮提微尘数菩萨，俱时证得此陀罗尼；六十万

nà yóu tā rén jìn zhūyǒu lòu xīn dé jiě tuō shí qiānzhòngshēng
那由他人，尽诸有漏，心得解脱；十千众生，

yuǎnchén lí gòu dé fǎ yǎnjìng wú liàngzhòngshēng fā pú tí xīn
远尘离垢，得法眼净；无量众生，发菩提心。

shí fó yòu yǐ bù sī yì lì guǎngxiànshénbiàn pǔ yú shí fāng wú liàng
时，佛又以不思议力广现神变，普于十方无量

shì jiè yǎnsānshèng fǎ huà dù zhòngshēng
世界演三乘法化度众生。

shí bǐ fù wángzuò rú shì niàn wǒ ruò zài jiā bù néng
“时，彼父王作如是念：‘我若在家，不能

zhèng dé rú shì miào fǎ ruò yú fó suǒchū jiā xuédào jí dāngchéng
证得如是妙法；若于佛所出家学道，即当成

jiù zuò shì niàn yǐ qián bó fó yán yuàn dé cóng fó chū jiā
就。’作是念已，前白佛言：‘愿得从佛出家

xiū xué fó yán suí yì yí zì zhī shí shí cái zhǔ
修学！’佛言：‘随意，宜自知时。’时，财主
wáng yǔ shí qiān rén jiē yú fó suǒ tóng shí chū jiā wèi jiǔ zhī jiān
王与十千人，皆于佛所同时出家。未久之间，
xī dé chéng jiù yī qiè fǎ yì lí àn dēng tuó luó ní yì dé rú shàng
悉得成就一切法义离暗灯陀罗尼，亦得如上
zhū sān mèimén yòu dé pú sà shí shéntōngmén yòu dé pú sà wú biān
诸三昧门，又得菩萨十神通门，又得菩萨无边
biàn cái yòu dé pú sà wú ài jìng shēn wǎng yì shí fāng zhū rú lái suǒ
辩才，又得菩萨无碍净身，往诣十方诸如来所
tīng shòu qí fǎ wéi dà fǎ shī yǎn shuō miào fǎ fù yǐ shén lì biàn shí
听受其法，为大法师演说妙法；复以神力遍十
fāng chà suí zhòng shēng xīn ér wèi xiàn shēn zàn fó chū xiàn shuō fó
方刹，随众生心而为现身，赞佛出现，说佛
běn xíng shì fó běn yuán chēng yáng rú lái zì zài shén lì hù chí
本行，示佛本缘，称扬如来自在神力，护持
yú fó suǒ shuō jiào fǎ
于佛所说教法。

ěr shí tài zǐ yú shí wǔ rì zài zhèng diàn shàng cǎi nǚ wéi
“尔时，太子于十五日在正殿上，采女围
rào qī bǎo zì zhì yī zhě lún bǎo míng wú ài xíng èr zhě
绕，七宝自至。一者、轮宝，名无碍行；二者、
xiàng bǎo míng jīn gāng shēn sān zhě mǎ bǎo míng xùn jí fēng
象宝，名金刚身；三者、马宝，名迅疾风；
sì zhě zhū bǎo míng rì guāng zàng wǔ zhě nǚ bǎo míng jù miào
四者、珠宝，名日光藏；五者、女宝，名具妙
dé liù zàng chén bǎo míng wéi dà cái qī zhǔ bīng bǎo míng
德；六、藏臣宝，名为大财；七、主兵宝，名
lí gòu yǎn qī bǎo jù zú wéi zhuàn lún wáng wàng[24] yán fú tí
离垢眼。七宝具足，为转轮王，王[24]阎浮提，
zhèng fǎ zhì shì rén mín kuài lè wáng yǒu qiān zǐ duān zhèng yǒng jiàn
正法治世，人民快乐。王有千子，端正勇健，
néng fú yuān[25] dí qí yán fú tí zhōng yǒu bā shí wáng chéng yī yī
能伏冤[25]敌。其阎浮提中有八十王城，一一
chéng zhōng yǒu wǔ bǎi sēng fáng yī yī sēng fáng lì fó zhī tí jiē xī
城中有五百僧坊，一一僧坊立佛支提，皆悉

[24] 丽本：王；永乐北藏本：王；龙藏本：主；校勘：王
[25] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

gāoguǎng yǐ zhòngmiàobǎo ér wéijiào shì yī yī wángchéng jiē qǐng
高广，以众妙宝而为校饰；一一王城皆请
rú lái yǐ bù sī yì zhòngmiàogòng jù ér wéigòngyǎng fó rù chéng
如来，以不思议众妙供具而为供养。佛入城
shí xiàn dà shén lì lìng wú liàngzhòngshēngzhòng zhū shàngēn wú liàng
时，现大神力，令无量众生种诸善根，无量
zhòngshēng xīn dé qīngjìng jiàn fó huān xǐ fā pú tí yì qǐ dà bēi
众生心得清净，见佛欢喜，发菩提意，起大悲
xīn lì yì zhòngshēng qín xiū fó fǎ rù zhēn shí yì zhù yú fǎ
心，利益众生，勤修佛法，入真实义，住于法
xìng liǎo fǎ píngděng huòsān shì zhì děngguānsān shì zhī yī qiè
性，了法平等，获三世智，等观三世，知一切
fó chūxīng cì dì shuōzhǒngzhǒng fǎ shè qǔ zhòngshēng fā pú sà
佛出兴次第，说种种法摄取众生，发菩萨
yuàn rù pú sà dào zhī rú lái fǎ chéng jiù fǎ hǎi néng pǔ xiàn
愿，入菩萨道，知如来法，成就法海，能普现
shēnbiàn yī qiè chà zhī zhòngshēnggēn jí qí xìng yù lìng qí fā qǐ yī
身遍一切刹，知众生根及其性欲，令其发起一
qiè zhì yuàn
切智愿。

fó zǐ yú rǔ yì yún hé bǐ shí tài zǐ dé lún wángwèi
“佛子！于汝意云何，彼时太子得轮王位
gòngyǎng fó zhě qǐ yì rén hū jīn shì jiā móu ní fó shì yě cái
供养佛者，岂异人乎？今释迦牟尼佛是也。财
zhǔwángzhě bǎohuā fó shì qí bǎohuā fó xiàn zài dōngfāngguò shì
主王者，宝华佛是。其宝华佛，现在东方过世
jiè hǎi wēichénshù fó chàyǒu shì jiè hǎi míngxiàn fǎ jiè xū kōngyǐng
界海微尘数佛刹有世界海，名现法界虚空影
xiàngyún zhōngyǒu shì jiè zhǒng míng pǔ xiànsān shì yǐngmó ní wáng
像云，中有世界种，名普现三世影摩尼王，
bǐ shì jiè zhǒngzhōngyǒu shì jiè míngyuánmǎnguāng zhōngyǒudào
彼世界种中有世界，名圆满光，中有道
chǎng míngxiàn yī qiè shì zhǔshēn bǎohuā rú lái yú cǐ chéng ē nòu
场，名现一切世主身，宝华如来于此成阿耨
duō luó sānmiǎosān pú tí bù kě shuō fó chàwēichénshù zhū pú sà
多罗三藐三菩提，不可说佛刹微尘数诸菩萨
zhòngqiánhòuwéirào ér wèishuō fǎ bǎohuā rú lái wǎng xī xiū xíng pú
众前后围绕而为说法。宝华如来往昔修行菩

sà dào shí jìng cǐ shì jiè hǎi qí shì jiè hǎi zhōng qù lái jīn
萨道时，净此世界海；其世界海中去、来、今

fó chūxīng shì zhě jiē shì bǎohuā rú lái wéi pú sà shí jiàohuà lìng fā
佛出兴世者，皆是宝华如来为菩萨时教化令发

ē nòuduō luó sān miǎosān pú tí xīn bǐ shí nǚ mǔ shànxiànzhě jīn
阿耨多罗三藐三菩提心。彼时女母善现者，今

wǒ mǔ shàn mù shì qí wángjuàn shǔ jīn rú lái suǒzhòng huì shì yě
我母善目是。其王眷属，今如来所众会是也，

jiē jù xiū xíng pǔ xián zhū hèng chéngmǎn dà yuàn suī héng zài cǐ zhòng
皆具修行普贤诸行成满大愿，虽恒在此众

huì dàochǎng ér néng pǔ xiàn yī qiè shì jiān zhù zhū pú sà píngděng sān
会道场而能普现一切世间，住诸菩萨平等三

mèi cháng dé xiànjiàn yī qiè zhū fó yī qiè rú lái yǐ děng xū kōng
昧，常得现见一切诸佛，一切如来以等虚空

miào yīn shēngyúnyǎnzhèng fǎ lún xī néngtīngshòu yú yī qiè fǎ xī dé
妙音声云演正法轮悉能听受，于一切法悉得

zì zài míngchēng pǔ wénzhū fó guó tǔ pǔ yì yī qiè dàochǎng zhī
自在，名称普闻诸佛国土，普诣一切道场之

suǒ pǔ xiàn yī qiè zhòngshēng zhī qián suí qí suǒ yìngjiàohuàtiáo fú
所，普现一切众生之前，随其所应教化调伏，

jìn wèi lái jié xiū pú sà dàohéng wú jiànduàn chéngmǎn pǔ xiánguǎng
尽未来劫修菩萨道恒无间断，成满普贤广

dà shì yuàn
大誓愿。

fó zǐ qí miào dé nǚ yǔ wēi dé zhǔzhuàn lún shèngwáng
“佛子！其妙德女与威德主转轮圣王

yǐ sì shì gòngyǎngshèng rì shēn rú lái zhě wǒ shēn shì yě bǐ fó miè
以四事供养胜日身如来者，我身是也。彼佛灭

hòu qí shì jiè zhōng liù shí yì bǎi qiān nà yóu tā fó chūxīng yú shì
后，其世界中，六十亿百千那由他佛出兴于世，

wǒ jiē yǔ wángchéng shì gòngyǎng qí dì yī fó míngqīngjìngshēn
我皆与王承事供养。其第一佛，名清净身；

cì míng yī qiè zhì yuèguāngmíngshēn cì míngyán fú tán jīn guāngmíng
次名一切智月光明身；次名阎浮檀金光明

wáng cì míngzhūxiàngzhuāngyánshēn cì míngmiàoyuèguāng cì míng
王；次名诸相庄严身；次名妙月光；次名

zhì guānchuáng cì míng dà zhì guāng cì míng jīn gāng nà luó yán jīng
智观幢；次名大智光；次名金刚那罗延精

jìn cì míng zhì lì wú néngshèng cì míng pǔ ān xiáng zhì cì míng
进；次名智力无能胜；次名普安详智；次名
lí gòushèng zhì yún cì míng shī zǐ zhì guāngmíng cì míngguāngmíng
离垢胜智云；次名师子智光明；次名光明
jì cì mínggōng dé guāngmíngchuáng cì míng zhì rì chuáng cì
髻；次名功德光明幢；次名智日幢；次
míngbǎolián huā kāi fū shēn cì míng fú dé yán jìng guāng cì míng zhì
名宝莲华开敷身；次名福德严净光；次名智
yànyún cì míng pǔ zhàoyuè cì míngzhuāngyán gài miào yīn shēng cì
焰云；次名普照月；次名庄严盖妙音声；次
míng shī zǐ yǒngměng zhì guāngmíng cì míng fǎ jiè yuè cì míngxiàn xū
名师子勇猛智光明；次名法界月；次名现虚
kōngyǐngxiàng kāi wù zhòngshēng xīn cì mínghéng xiù jì mièxiāng cì
空影像开悟众生心；次名恒嗅寂灭香；次
míng pǔ zhèn jì jìng yīn cì mínggān lù shān cì míng fǎ hǎi yīn cì
名普震寂静音；次名甘露山；次名法海音；次
míngjiān gù wǎng cì míng fó yǐng jì cì míngyuèguānghuáo cì míng
名坚固网；次名佛影髻；次名月光毫；次名
biàn cái kǒu cì míng jué huā zhì cì míngbǎoyànshān cì mínggōng
辩才口；次名觉华智；次名宝焰山；次名功
dé xīng cì míngbǎoyuèchuáng cì míngsān mèishēn cì míngbǎoguāng
德星；次名宝月幢；次名三昧身；次名宝光
wáng cì míng pǔ zhì xíng cì míngyàn hǎi dēng cì míng lí gòu fǎ yīn
王；次名普智行；次名焰海灯；次名离垢法音
wáng cì míng wú bǐ dé míngchēngchuáng cì míng xiū bì cì míng
王；次名无比德名称幢；次名修臂；次名
běnyuànqīng jìng yuè cì míngzhào yì dēng cì míngshēnyuǎn yīn cì
本愿清净月；次名照义灯；次名深远音；次
míng pí lú zhēnuóshèngzàngwáng cì míngzhūshèngchuáng cì míng fǎ
名毗卢遮那胜藏王；次名诸乘幢；次名法
hǎi miàolián huā fó zǐ bǐ jié zhōng yǒu rú shì děng liù shí yì bǎi
海妙莲华。佛子！彼劫中，有如是等六十亿百
qiān nà yóu tā fó chūxīng yú shì wǒ jiē qīn jìn chéng shì gòngyǎng
千那由他佛出兴于世，我皆亲近承事供养。

qí zuì hòu fó míngguǎng dà jiě yú bǐ fó suǒ dé jìng
“其最后佛，名广大解，于彼佛所，得净
zhì yǎn ěr shí bǐ fó rù chéngjiàohuà wǒ wéiwáng fēi yǔ wáng
智眼。尔时，彼佛入城教化。我为王妃，与王

lǐ jìn yǐ zhòngmiào wù ér wéigòngyǎng yú qí fó suǒwénshuōchū
礼觐，以众妙物而为供养，于其佛所闻说出

shēng yī qiè rú lái dēng fǎ mén jí shí huò dé guānchá yī qiè pú sà
生一切如来灯法门，即时获得观察一切菩萨

sānmèi hǎi jìng jiè jiě tuō fó zǐ wǒ dé cǐ jiě tuō yǐ yǔ pú sà
三昧海境界解脱。佛子！我得此解脱已，与菩萨

yú fó chàwēichénshù jié qín jiā xiū xí yú fó chàwēichénshù jié
于佛刹微尘数劫勤加修习，于佛刹微尘数劫

zhōngchéng shì gòngyǎng móliàngzhū fó huò yú yī jié chéng shì yī fó
中承事供养无量诸佛；或于一劫承事一佛，

huò èr huòsān huò bù kě shuō huò zhí fó chàwēichénshù fó
或二、或三、或不可说，或值佛刹微尘数佛，

xī jiē qīn jìn chéng shì gòngyǎng ér wèinéng zhī pú sà zhī shēnxíngliàng
悉皆亲近承事供养，而未能知菩萨之身形量

sè mào jí qí shēn yè xīn xíng zhì huì sānmèijìng jiè
色貌及其身业心行智慧三昧境界。

fó zǐ ruòyǒuzhòngshēng dé jiàn pú sà xiū pú tí xíng
“佛子！若有众生，得见菩萨修菩提行，

ruò yí ruò xìn pú sà jiē yǐ shì chū shì jiānzhǒngzhǒngfāngbiàn ér shè
若疑若信；菩萨皆以世、出世间种种方便而摄

qǔ zhī yǐ wéijuànshǔ lìng yú ē nòuduōluó sānmiǎosān pú tí dé bú
取之，以为眷属，令于阿耨多罗三藐三菩提得不

tuì zhuǎn fó zǐ wǒ jiàn bǐ fó dé cǐ jiě tuō yǐ yǔ pú sà yú bǎi
退转。佛子！我见彼佛得此解脱已，与菩萨于百

fó chàwēichénshù jié ér gòng xiū xí yú qí jié zhōng suǒyǒuzhū fó
佛刹微尘数劫而共修习；于其劫中，所有诸佛

chūxīng yú shì wǒ jiē qīn jìn chéng shì gòngyǎng tīng suǒshuō fǎ dú
出兴于世，我皆亲近承事供养，听所说法读

sòngshòu chí yú bǐ yī qiè zhū rú lái suǒ dé cǐ jiě tuōzhǒngzhǒng fǎ
诵受持。于彼一切诸如来所，得此解脱种种法

mén zhī zhǒngzhǒngsān shì rù zhǒngzhǒngchà hǎi jiànzhǒngzhǒng
门，知种种三世，入种种刹海，见种种

chéngzhèng jué rù zhǒngzhǒng fó zhòng huì fā pú sà zhǒngzhǒng dà
成正觉，入种种佛众会，发菩萨种种大

yuàn xiū pú sà zhǒngzhǒngmiàohèng dé pú sà zhǒngzhǒng jiě tuō
愿，修菩萨种种妙行，得菩萨种种解脱，

rán wèinéng zhī pú sà suǒ dé pǔ xián jiě tuōmén hé yǐ gù pú sà
然未能知菩萨所得普贤解脱门。何以故？菩萨

pǔ xián jiě tuō mén rú tài xū kōng rú zhòngshēngmíng rú sān shì
普贤解脱门，如太虚空，如众生名，如三世

hǎi rú shí fāng hǎi rú fǎ jiè hǎi wú liàng wú biān fó zǐ pú
海，如十方海，如法界海，无量无边。佛子！菩

sà pǔ xián jiě tuō mén yǔ rú lái jìng jiè děng
萨普贤解脱门，与如来境界等。

fó zǐ wǒ yú fó chà wēi chén shù jié guān pú sà shēn wú
“佛子！我于佛刹微尘数劫，观菩萨身无

yǒuyàn zú rú duō yù rén nán nǚ jí huì dì xiāng ài rǎn qǐ yú wú
有厌足。如多欲人男女集会，递相爱染，起于无

liàngwàngxiǎng sī jué wǒ yì rú shì guān pú sà shēn yī yī máokǒng
量妄想思觉。我亦如是，观菩萨身一一毛孔，

niànniànjiàn wú liàng wú biānguǎng dà shì jiè zhǒngzhǒng ān zhù zhǒng
念念见无量无边广大世界种种安住、种

zhǒngzhuāngyán zhǒngzhǒngxíngzhuàng yǒuzhǒngzhǒngshān zhǒngzhǒng
种庄严、种种形状，有种种山、种种

dì zhǒngzhǒngyún zhǒngzhǒngmíng zhǒngzhǒng fó xīng zhǒngzhǒng
地、种种云、种种名、种种佛兴、种种

dàochǎng zhǒngzhǒngzhòng huì yǎnzhǒngzhǒng xiū duō luó shuōzhǒng
道场、种种众会，演种种修多罗，说种

zhǒngguàndǐng zhǒngzhǒngzhū shèng zhǒngzhǒngfāngbiàn zhǒngzhǒng
种灌顶、种种诸乘、种种方便、种种

qīngjìng yòu yú pú sà yī yī máokǒng niànniànchángjiàn wú biān fó
清净。又于菩萨一一毛孔，念念常见无边佛

hǎi zuòzhǒngzhǒngdàochǎng xiànzhǒngzhǒngshénbiàn zhuànzhǒng
海，坐种种道场，现种种神变，转种

zhǒng fǎ lún shuōzhǒngzhǒng xiū duō luó héng bú duànjué yòu yú
种法轮，说种种修多罗，恒不断绝。又于

pú sà yī yī máokǒng jiàn wú biānzhòngshēng hǎi zhǒngzhǒngzhù chù
菩萨一一毛孔，见无边众生海种种住处、

zhǒngzhǒngxíngmào zhǒngzhǒngzuò yè zhǒngzhǒngzhū gēn yòu yú pú
种种形貌、种种作业、种种诸根。又于菩

sà yī yī máokǒng jiànsān shì zhū pú sà wú biānhèngmén suǒ wèi wú
萨一一毛孔，见三世诸菩萨无边行门，所谓无

biānguǎng dà yuàn wú biānchā bié dì wú biān bō luó mì wú biān
边广大愿、无边差别地、无边波罗蜜、无边

wǎng xī shì wú biān dà cí mén wú biān dà bēi yún wú biān dà xǐ
往昔事、无边大慈门、无边大悲云、无边大喜

xīn wú biān shè qǔ zhòngshēngfāngbiàn
心、无边摄取众 生 方便。

fó zǐ wǒ yú fó chàwēichénshù jié niànniàn rú shì guān
“佛子！我于佛刹微尘数劫，念念如是观

yú pú sà yī yī máokǒng yǐ suǒ zhì chù ér bù chóng zhì yǐ suǒjiàn
于菩萨一一毛孔，已所至处而不重至，已所见

chù ér bù chóngjiàn qiú qí biān jì jìng bù kě dé nǎi zhì jiàn bǐ xī
处而不重见，求其边际竟不可得，乃至见彼悉

dá tài zǐ zhù yú gōngzhōng cǎi nǚ wéirào wǒ yǐ jiě tuō lì guān
达太子住于宫中、采女围绕。我以解脱力，观

yú pú sà yī yī máokǒng xī jiànsān shì fǎ jiè zhōng shì
于菩萨一一毛孔，悉见三世法界中事。

fó zǐ wǒ wéi dé cǐ guānchá pú sà sānmèihǎi jiě tuō
“佛子！我唯得此观察菩萨三昧海解脱。

rú zhū pú sà mó hē sà jiū jìng wú liàngzhūfāngbiànhǎi wèi yī qiè
如诸菩萨摩诃萨，究竟无量诸方便海，为一切

zhòngshēngxiàn suí lèi shēn wèi yī qiè zhòngshēngshuō suí yàoxíng yú
众生现随类身，为一切众生说随乐行，于

yī yī máokǒngxiàn wú biān sè xiàng hǎi zhī zhū fǎ xìng wú xìngwéixìng
一一毛孔现无边色相海；知诸法性无性为性，

zhī zhòngshēngxìngtóng xū kōngxiàng wú yǒu fēn bié zhī fó shén lì tóng
知众生性同虚空相无有分别，知佛神力同

yú rú rú biàn yī qiè chù shì xiàn wú biān jiě tuō jìng jiè yú yī niàn
于如如，遍一切处示现无边解脱境界；于一念

zhōng néng zì zài rù guǎng dà fǎ jiè yóu xì yī qiè zhū dì fǎ mén
中，能自在入广大法界，游戏一切诸地法门。

ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
而我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ cǐ shì jiè zhōng yǒu fó mǔ mó yē rǔ yì
“善男子！此世界中，有佛母摩耶。汝诣

bǐ wèn pú sà yún hé xiū pú sà xíng yú zhū shì jiān wú suǒ rǎnzhuó
彼问菩萨云何修菩萨行，于诸世间无所染著，

gòngyǎngzhū fó héng wú xiū xī zuò pú sà yè yǒng bú tuì zhuǎn lí
供养诸佛恒无休息，作菩萨业永不退转，离

yī qiè zhàng ài rù pú sà jiě tuō bù yóu yú tā zhù yī qiè pú sà
一切障碍、入菩萨解脱不由于他，住一切菩萨

dào yì yī qiè rú lái suǒ shè yī qiè zhòngshēng jiè jìn wèi lái jié
道，诣一切如来所，摄一切众生界，尽未来劫

xiū pú sà xíng fā dà shèngyuàn zēngzhǎng yī qiè zhòngshēngshàngēn
修菩萨行、发大乘愿，增长一切众生善根
cháng wú xiū xī
常无休息？”

ěr shí shì jiā qú bō nǚ yù chóngmíng cǐ jiě tuō yì chéng
尔时，释迦瞿波女，欲重明此解脱义，承
fó shén lì jí shuōsòngyán
佛神力即说颂言：

ruò yǒu jiàn pú sà xiū xíng zhǒng zhǒng xíng
若有见菩萨　修行种种行
qǐ shàn bú shàn xīn pú sà jiē shè qǔ
起善不善心　菩萨皆摄取
nǎi wǎng jiǔ yuǎn shì guò bǎi chà chén jié
乃往久远世　过百刹尘劫
yǒu jié míng qīng jìng shì jiè míng guāng míng
有劫名清净　世界名光明
cǐ jié fó xīng shì liù shí qiān wàn yì
此劫佛兴世　六十千万亿
zuì hòu tiān rén zhǔ hào yuē fǎ chuáng dēng
最后天人主　号曰法幢灯
bǐ fó niè pán hòu yǒu wáng míng zhì shān
彼佛涅槃后　有王名智山
tǒng lǐng yán fú tí yī qiè wú yuān[26] dí
统领阎浮提　一切无冤[26]敌
wáng yǒu wǔ bǎi zǐ duān zhèng néng yǒng jiàn
王有五百子　端正能勇健
qí shēn xī qīng jìng jiàn zhě jiē huān xǐ
其身悉清净　见者皆欢喜
bǐ wáng jí wáng zǐ xìn xīn gòng yǎng fó
彼王及王子　信心供养佛
hù chí qí fǎ zàng yì yào qín xiū fǎ
护持其法藏　亦乐勤修法
tài zǐ míng shàn guāng lí gòu duō fāng biàn
太子名善光　离垢多方便
zhū xiàng jiē yuán mǎn jiàn zhě wú yàn zú
诸相皆圆满　见者无厌足

[26] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

wǔ bǎi yì rén jù　chū jiā xíng xué dào
五百亿人俱　出家行学道

yǒng měng jiān jīng jìn　hù chí qí fó fǎ
勇猛坚精进　护持其佛法

wáng dū míng zhì shù　qiān yì chéng wéi rào
王都名智树　千亿城围绕

yǒu lín míng jìng dé　zhòng bǎo suǒ zhuāng yán
有林名静德　众宝所庄严

shàn guāng zhù bǐ lín　guǎng xuān fó zhèng fǎ
善光住彼林　广宣佛正法

biàn cái zhì huì lì　lìng zhòng xī qīng jìng
辩才智慧力　令众悉清净

yǒu shí yīn qǐ shí　rù bǐ wáng dū chéng
有时因乞食　入彼王都城

xíng zhǐ jí ān xiáng　zhèng zhī xīn bú luàn
行止极安详　正知心不乱

chéng zhōng yǒu jū shì　hào yuē shàn míng chēng
城中有居士　号曰善名称

wǒ shí wéi bǐ nǚ　míng wéi jìng rì guāng
我时为彼女　名为净日光

shí wǒ yú chéng zhōng　yù jiàn shàn guāng míng
时我于城中　遇见善光明

zhū xiàng jí duān yán　qí xīn shēng rǎn zhuó
诸相极端严　其心生染著

cì qǐ zhì wǒ mén　wǒ xīn zēng ài rǎn
次乞至我门　我心增爱染

jí jiě shēn yīng luò　bìng zhū zhì bō zhōng
即解身璎珞　并珠置钵中

suī yǐ ài rǎn xīn　gòng yǎng bǐ fó zǐ
虽以爱染心　供养彼佛子

èr bǎi wǔ shí jié　bú duò sān è qù
二百五十劫　不堕三恶趣

huò shēng tiān wáng jiā　huò zuò rén wáng nǚ
或生天王家　或作人王女

héng jiàn shàn guāng míng　miào xiàng zhuāng yán shēn
恒见善光明　妙相庄严身

cǐ hòu suǒ jīng jié　èr bǎi yǒu wǔ shí
此后所经劫　二百有五十

shēng yú shàn xiàn jiā　míng wéi jù miào dé
生 于 善 现 家　名 为 具 妙 德

shí wǒ jiàn tài zǐ　ér shēng zūn zhòng xīn
时 我 见 太 子　而 生 尊 重 心

yuàn dé bèi zhān shì　xìng méng āi nà shòu
愿 得 备 瞻 侍　幸 蒙 哀 纳 受

wǒ shí yǔ tài zǐ　jìn fó shèng rì shēn
我 时 与 太 子　觐 佛 胜 日 身

gōng jìng gòng yǎng bì　jí fā pú tí yì
恭 敬 供 养 毕　即 发 菩 提 意

yú bǐ yī jié zhōng　liù shí yì rú lái
于 彼 一 劫 中　六 十 亿 如 来

zuì hòu fó shì zūn　míng wéi guǎng dà jiě
最 后 佛 世 尊　名 为 广 大 解

yú bǐ dé jìng yǎn　liǎo zhī zhū fǎ xiàng
于 彼 得 净 眼　了 知 诸 法 相

pǔ jiàn shòu shēng chù　yǒng chú diān dǎo xīn
普 见 受 生 处　永 除 颠 倒 心

wǒ dé guān pú sà　sān mèi jìng jiě tuō
我 得 观 菩 萨　三 昧 境 解 脱

yī niàn rù shí fāng　bù sī yì chà hǎi
一 念 入 十 方　不 思 议 刹 海

wǒ jiàn zhū shì jiè　jìng huì zhǒng zhǒng bié
我 见 诸 世 界　净 秽 种 种 别

yú jìng bù tān yào　yú huì bù zēng è
于 净 不 贪 乐　于 秽 不 憎 恶

pǔ jiàn zhū shì jiè　rú lái zuò dào chǎng
普 见 诸 世 界　如 来 坐 道 场

jiē yú yī niàn zhōng　xī fàng wú liàng guāng
皆 于 一 念 中　悉 放 无 量 光

yī niàn néng pǔ rù　bù kě shuō zhòng huì
一 念 能 普 入　不 可 说 众 会

yì zhī bǐ yī qiè　suǒ dé sān mèi mén
亦 知 彼 一 切　所 得 三 昧 门

yī niàn néng xī zhī　bǐ zhū guǎng dà hèng
一 念 能 悉 知　彼 诸 广 大 行

wú liàng dì fāng biàn　jí yǐ zhū yuàn hǎi
无 量 地 方 便　及 以 诸 愿 海

wǒ guān pú sà shēn　wú biān jié xiū xíng
我观菩萨身　无边劫修行

yī yī máo kǒng liàng　qiú zhī bù kě dé
一一毛孔量　求之不可得

yī yī máo kǒng chà　wú shù bù kě shuō
一一毛孔刹　无数不可说

dì shuǐ huǒ fēng lún　mǐ bú zài qí zhōng
地水火风轮　靡不在其中

zhǒng zhǒng zhū jiàn lì　zhǒngzhǒng zhū xíngzhuàng
种种诸建立　种种诸形状

zhǒngzhǒng tǐ mínghào　wú biān zhǒng zhuāng yán
种种体名号　无边种庄严

wǒ jiàn zhū chà hǎi　bù kě shuō shì jiè
我见诸刹海　不可说世界

jí jiàn qí zhōng fó　shuō fǎ huà zhòng shēng
及见其中佛　说法化众生

bù liǎo pú sà shēn　jí bǐ shēn zhū yè
不了菩萨身　及彼身诸业

yì bù zhī xīn zhì　zhū jié suǒ xíng dào
亦不知心智　诸劫所行道

ěr shí　shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú　rào wú shù zā　cí tuì ér qù
尔时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，辞退而去。

大方广佛华严经卷第七十五

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折
nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴
bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆
suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.
zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.
mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

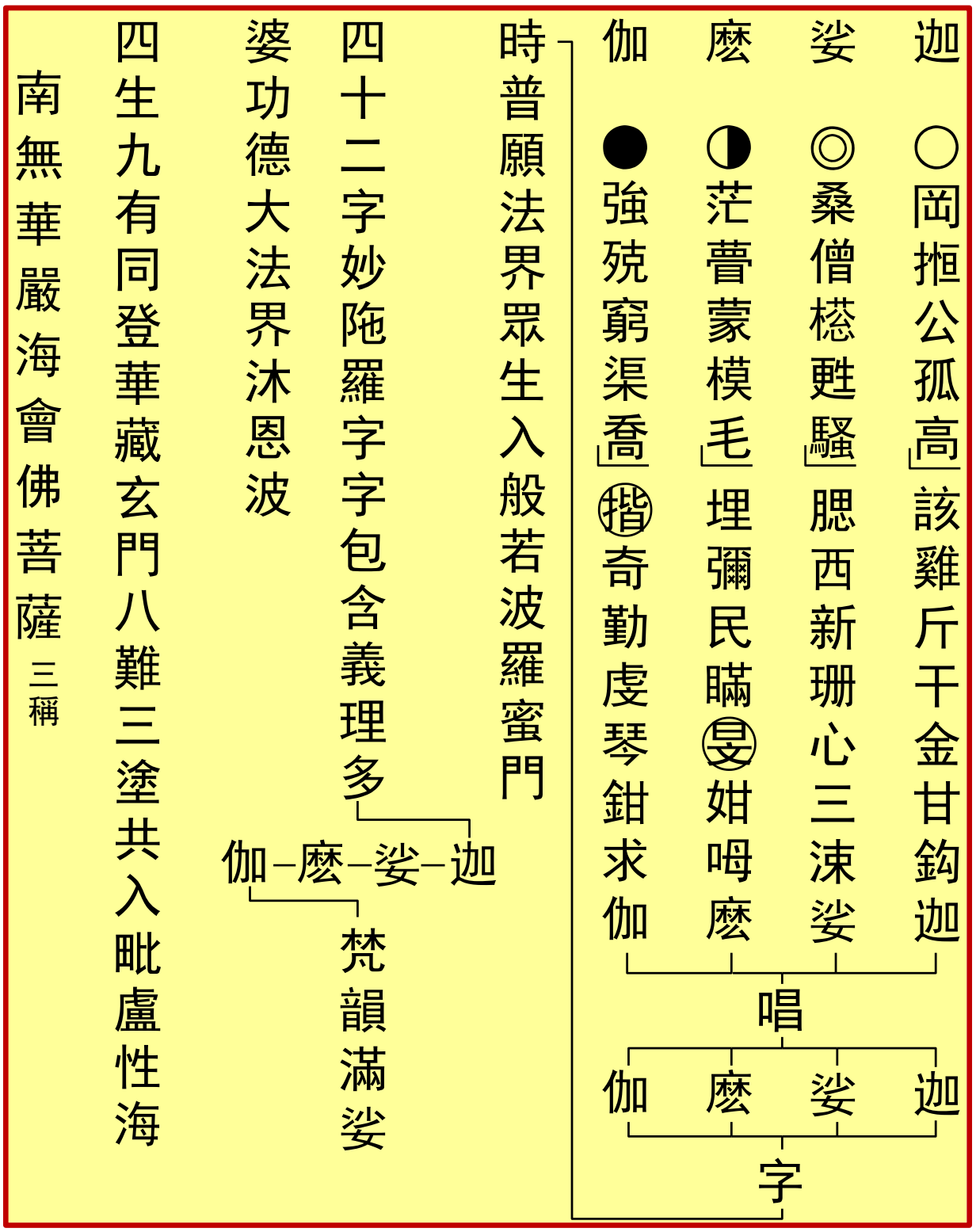

gao gang geng gong gu gao gai gi gin gan gin gan gou gao

15. 迦 岡 掯 公 孤 高 該 雞 斤 干 金 甘 鉤 迦

changgao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱 迦字时. 普愿法界众生. 入般若波罗蜜

mén

门.

shao shangshengshongshu shaoshai shi shinshanshinshanshou
16. 娑 桑 僧 榇 甦 騷 腮 西 新 珊 心 三 涑

shao chàngshao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō
娑 唱 娑 字时. 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波

luó mì mén
罗 蜜 门.

mao mangmengmong mu maomai mi minmanminmanmou
17. 麼 茫 瞢 蒙 模 毛 埋 彌 民 瞞 旻 姏 呣

mao chàngmao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó
麼 唱 麼 字时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若 波 罗

mì mén
蜜 门.

qao qangqengqong qu qaoqai qi qinqanqinqanqouqao
18. 伽 強 殑 窮 渠 喬 揩 奇 勤 虔 琴 鉗 求 伽

chàngqao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 伽 字时. 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜

mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō gao shao
四 十 二 字 妙 陀 罗. 字 字 包 含 义 理 多. 迦 娑.

mao qao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
麼. 伽. 梵 韵 满 娑 婆. 功 德 大. 法 界 沐 恩 波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九 有. 同 登 华 藏 玄 门. 八 难 三 途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì qī shí liù

大方广佛华严经卷第七十六

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[27]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī shí qī

入法界品第三十九之十七

ěr shí shàncái tóng zǐ yī xīn yù yì mó yē fū rén suǒ jí shí

尔时，善财童子一心欲诣摩耶夫人所，即时

huò dé guān fó jìng jiè zhì zuò rú shì niàn shì shàn zhī shí yuǎn

获得观佛境界智，作如是念：“是善知识，远

lí shì jiān zhù wú suǒ zhù chāoguò liù chù lí yī qiè zhuó zhī

离世间，住无所住，超过六处，离一切著，知

wú ài dào jù jìng fǎ shēn yǐ rú huàn yè ér xiànhuàshēn yǐ rú

无碍道，具净法身，以如幻业而现化身，以如

huàn zhì ér guān shì jiān yǐ rú huànyuàn ér chí fó shēn suí yì shēng

幻智而观世间，以如幻愿而持佛身、随意生

shēn wú shēngmièshēn wú lái qù shēn fēi xū shí shēn bú biàn

身、无生灭身、无来去身、非虚实身、不变

huàishēn wú qǐ jìn shēn suǒyǒu zhūxiàng jiē yī xiàngshēn lí èr biān

坏身、无起尽身、所有诸相皆一相身、离二边

shēn wú yī chùshēn wú qióng jìn shēn lí zhū fēn bié rú yǐngxiànshēn

身、无依处身、无穷尽身、离诸分别如影现身、

zhī rú mèngshēn liǎo rú xiàngshēn rú jìng rì shēn pǔ yú shí fāng

知如梦身、了如像身、如净日身、普于十方

ér huàxiànshēn zhù yú sān shì wú biàn yì shēn fēi shēn xīn shēn yóu

而化现身、住于三世无变异身、非身心身，犹

rú xū kōng suǒxíng wú ài chāozhū shì yǎn wéi shì pǔ xián jìng mù

如虚空，所行无碍，超诸世眼，唯是普贤净目

suǒjiàn rú shì zhī rén wǒ jīn yún hé ér dé qīn jìn chéng shì gòngyǎng

所见。如是之人，我今云何而得亲近承事供养、

yǔ qí tóngzhù guān qí zhuàngmào tīng qí yīn shēng sī qí yǔ yán

与其同住、观其状貌、听其音声、思其语言、

[27] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

shòu qí jiào huì
受其教诲？”

zuò shì niàn yǐ yǒu zhǔ chéngshén míngyuēbǎoyǎn juànshǔ wéi
作是念已，有主城神，名曰宝眼，眷属围

rào yú xū kōngzhōng ér xiàn qí shēn zhǒngzhǒngmiào wù yǐ wéiyán shì
绕，于虚空中而现其身，种种妙物以为严饰，

shǒu chí wú liàng zhòng sè bǎo huā yǐ sàn shàn cái zuò rú shì yán
手持无量众色宝华以散善财，作如是言：

shànnán zǐ yīngshǒu hù xīn chéng wèi bù tān yì qiè shēng sǐ jìng
“善男子！应守护心城，谓不贪一切生死境

jiè yīngzhuāngyán xīn chéng wèizhuān yì qù qiú rú lái shí lì yīng
界；应庄严心城，谓专意趣求如来十力；应

jìng zhì xīn chéng wèi bì jiū duànchúqiān jí chǎnkuáng yīngqīngliáng
净治心城，谓毕究断除悭嫉谄诳；应清凉

xīn chéng wèi sī wéi yī qiè zhū fǎ shí xìng yīngzēngzhǎng xīn chéng
心城，谓思惟一切诸法实性；应增长心城，

wèi chéngbàn[28] yī qiè zhù dào zhī fǎ yīngyán shì xīn chéng wèizào lì
谓成办一切助道之法；应严饰心城，谓造立

zhū chán jiě tuō gōngdiàn yīngzhàoyào xīn chéng wèi pǔ rù yī qiè zhū
诸禅解脱宫殿；应照耀心城，谓普入一切诸

fó dàochǎng tīngshòu bō rě bō luó mì fǎ yīngzēng yì xīn chéng wèi
佛道场听受般若波罗蜜法；应增益心城，谓

pǔ shè yī qiè fó fāngbiàndào yīngjiān gù xīn chéng wèihéng qín xiū xí
普摄一切佛方便道；应坚固心城，谓恒勤修习

pǔ xiánhèngyuàn yīngfáng hù xīn chéng wèi chángzhuān yù hàn è yǒu
普贤行愿；应防护心城，谓常专御扞恶友、

mó jūn yīngkuò chè xīn chéng wèi kāi yǐn yī qiè fó zhì guāngmíng
魔军；应廓彻心城，谓开引一切佛智光明；

yīngshàn bǔ xīn chéng wèi tīngshòu yī qiè fó suǒshuō fǎ yīng fú zhù xīn
应善补心城，谓听受一切佛所说法；应扶助心

chéng wèishēn xìn yī qiè fó gōng dé hǎi yīngguǎng dà xīn chéng wèi
城，谓深信一切佛功德海；应广大心城，谓

dà cí pǔ jí yī qiè shì jiān yīngshàn fù xīn chéng wèi jí zhòngshàn
大慈普及一切世间；应善覆心城，谓集众善

fǎ yǐ fù qí shàng yīngkuānguǎng xīn chéng wèi dà bēi āi mǐn yī qiè
法以覆其上；应宽广心城，谓大悲哀愍一切

[28] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辩

zhòngshēng yīng kāi xīn chéngmén wèi xī shě suǒ yǒu suí yìng jǐ shī
众 生；应开心 城 门，谓悉舍所有随应给施；

yīng mì hù xīn chéng wèifángzhū è yù bú lìng dé rù yīngyán sù xīn
应密护心 城，谓防诸恶欲不令得入；应严肃心

chéng wèi zhú zhū è fǎ bú lìng qí zhù yīng jué dìng xīn chéng wèi jí
城，谓逐诸恶法不令其住；应决定心 城，谓集

yī qiè zhì zhù dào zhī fǎ héng wú tuì zhuǎn yīng ān lì xīn chéng wèi
一切智助道之法恒 无退 转；应安立心 城，谓

zhèngniànsān shì yī qiè rú lái suǒ yǒu jìng jiè yīngyíngchè xīn chéng wèi
正 念三世一切如来所有境界；应莹彻心 城，谓

míng dá yī qiè fó zhèng fǎ lún xiū duō luó zhōng suǒ yǒu fǎ mén zhǒng
明 达一切佛 正 法轮修多罗 中 所有法门 种

zhǒngyuán qǐ yīng bù fēn xīn chéng wèi pǔ xiǎo shì yī qiè zhòngshēng
种 缘起；应部分心 城，谓普晓示一切 众 生

jiē lìng dé jiàn sà pó rě dào yīngzhù chí xīn chéng wèi fā yī qiè sān
皆令得见萨婆若道；应住持心 城，谓发一切三

shì rú lái zhū dà yuàn hǎi yīng fù guì[29] xīn chéng wèi jí yī qiè zhōu
世如来诸大愿 海；应富贵[29]心 城，谓集一切周

biàn fǎ jiè dà fú dé jù yīng lìng xīn chéngmíngliǎo wèi pǔ zhī zhòng
遍法界大福德聚；应令心 城 明了，谓普知 众

shēnggēn yù děng fǎ yīng lìng xīn chéng zì zài wèi pǔ shè yī qiè shí
生 根欲 等 法；应令心 城 自在，谓普摄一切十

fāng fǎ jiè yīng lìng xīn chéngqīng jìng wèizhèngniàn yī qiè zhū fó rú
方 法界；应令心 城 清净，谓 正 念一切诸佛如

lái yīng zhī xīn chéng zì xìng wèi zhī yī qiè fǎ jiē wú yǒuxìng yīng
来；应知心 城 自性，谓知一切法皆无有性；应

zhī xīn chéng rú huàn wèi yǐ yī qiè zhì liǎo zhū fǎ xìng
知心 城 如 幻，谓以一切智了诸法性。

fó zǐ pú sà mó hē sà ruò néng rú shì jìng xiū xīn chéng
“佛子！菩萨摩诃萨若 能 如是净修心 城，

zé néng jī jí yī qiè shàn fǎ hé yǐ gù juān chú yī qiè zhū zhàng
则 能 积集一切 善 法。何以故？蠲除一切诸 障

nàn gù suǒ wèi jiàn fó zhàng wén fǎ zhàng gòngyǎng rú lái zhàng
难故，所谓见佛 障、闻法 障、供 养如来 障、

shè zhū zhòngshēngzhàng jìng fó guó tǔ zhàng shànnán zǐ pú sà mó
摄诸 众 生 障、净佛国土 障。善 男子！菩萨摩

[29] 丽本：實；永乐北藏本及龙藏本：貴

hē sà yǐ lí rú shì zhū zhàngnàn gù ruò fā xī qiú shàn zhī shí xīn
诃萨以离如是诸障难故，若发希求善知识心，

bú yònggōng lì zé biàn dé jiàn nǎi zhì jiū jìng bì dāngchéng fó
不用功力则便得见，乃至究竟必当成佛。”

ěr shí yǒushēnzhòngshén míngliánhuā fǎ dé jí miàohuāguāng
尔时，有身众神，名莲华法德及妙华光

míng wú liàng zhū shénqián hòu wéi rào cóngdàochǎngchū zhù xū kōng
明，无量诸神前后围绕，从道场出，住虚空

zhōng yú shàn cái qián yǐ miào yīn shēng zhǒngzhǒngchēngtàn mó
中，于善财前，以妙音声，种种称叹摩

yē fū rén cóng qí ěr dāngfàng wú liàng sè xiàngguāngmíngwǎng pǔ
耶夫人，从其耳珰放无量色相光明网，普

zhào wú biān zhū fó shì jiè lìng shàn cái jiàn shí fāngguó tǔ yī qiè zhū fó
照无边诸佛世界，令善财见十方国土一切诸佛。

qí guāngmíngwǎng yòu rào shì jiān jīng yī zā yǐ rán hòuhuán lái
其光明网，右绕世间，经一匝已，然后还来，

rù shàn cái dǐng nǎi zhì biàn rù shēn zhū máokǒng shàn cái jí dé jìng
入善财顶，乃至遍入身诸毛孔。善财即得净

guāngmíngyǎn yǒng lí yī qiè yú chī àn gù dé lí yì yǎn néngliǎo
光明眼，永离一切愚痴暗故；得离翳眼，能了

yī qiè zhòngshēngxìng gù dé lí gòuyǎn néngguān yī qiè fǎ xìngmén
一切众生性故；得离垢眼，能观一切法性门

gù dé jìng huì yǎn néngguān yī qiè fó guóxìng gù dé pí lú zhē
故；得净慧眼，能观一切佛国性故；得毗卢遮

nuóyǎn jiàn fó fǎ shēn gù dé pǔ guāngmíngyǎn jiàn fó píngděng bù
那眼，见佛法身故；得普光明眼，见佛平等不

sī yì shēn gù dé wú ài guāngyǎn guānchá yī qiè chà hǎi chénghuài
思议身故；得无碍光眼，观察一切刹海成坏

gù dé pǔ zhàoyǎn jiàn shí fāng fó qǐ dà fāngbiànzhuànzhèng fǎ lún
故；得普照眼，见十方佛起大方便转正法轮

gù dé pǔ jìng jiè yǎn jiàn wú liàng fó yǐ zì zài lì tiáo fú zhòngshēng
故；得普境界眼，见无量佛以自在力调伏众生

gù dé pǔ jiànyǎn dǔ yī qiè chà zhū fó chūxīng gù
故；得普见眼，睹一切刹诸佛出兴故。

shí yǒushǒu hù pú sà fǎ táng luó chà guǐ wáng míngyuēshànyǎn
时，有守护菩萨法堂罗刹鬼王，名曰善眼，

yǔ qí juànshǔwàn luó chà jù yú xū kōngzhōng yǐ zhòngmiàohuā
与其眷属万罗刹俱，于虚空中，以众妙华，

sànshàn cái shàng zuò rú shì yán shànnán zǐ pú sà chéng jiù
散善财上，作如是言：“善男子！菩萨成就

shí fǎ zé dé qīn jìn zhūshàn zhī shí hé děngwéi shí suǒ wèi qí xīn
十法，则得亲近诸善知识。何等为十？所谓其心

qīngjìng lí zhū chǎnkuáng dà bēi píngděng pǔ shèzhòngshēng zhī zhū
清净离诸谄诳；大悲平等普摄众生，知诸

zhòngshēng wú yǒuzhēn shí qù yī qiè zhì xīn bú tuì zhuǎn yǐ xìn
众生无有真实；趣一切智，心不退转；以信

jiě lì pǔ rù yī qiè zhū fó dàochǎng dé jìng huì yǎnliǎo zhū fǎ xìng
解力普入一切诸佛道场；得净慧眼了诸法性；

dà cí píngděng pǔ fù zhòngshēng yǐ zhì guāngmíngkuò zhū wàng jìng
大慈平等普覆众生；以智光明廓诸妄境；

yǐ gān lù yǔ dí shēng sǐ rè yǐ guǎng dà yǎnchèjiàn zhū fǎ xīn
以甘露雨涤生死热；以广大眼彻鉴诸法；心

cháng suí shùnzhūshàn zhī shí shì wéi shí
常随顺诸善知识。是为十。

fù cì fó zǐ pú sà chéng jiù shí zhǒngsānmèimén zé
“复次，佛子！菩萨成就十种三昧门，则

chángxiànjiàn zhūshàn zhī shí hé děngwéi shí suǒ wèi fǎ kōngqīngjìng
常现见诸善知识。何等为十？所谓法空清净

lún sānmèi guānchá shí fāng hǎi sānmèi yú yī qiè jìng jiè bù shě lí bù
轮三昧、观察十方海三昧、于一切境界不舍离不

quējiǎn sānmèi pǔ jiàn yī qiè fó chūxīngsānmèi jí yī qiè gōng dé zàng
缺减三昧、普见一切佛出兴三昧、集一切功德藏

sānmèi xīn héng bù shěshàn zhī shí sānmèi chángjiàn yī qiè shàn zhī shí
三昧、心恒不舍善知识三昧、常见一切善知识

shēngzhū fó gōng dé sānmèi cháng bù lí yī qiè shàn zhī shí sānmèi
生诸佛功德三昧、常不离一切善知识三昧、

chánggòngyǎng yī qiè shàn zhī shí sānmèi cháng yú yī qiè shàn zhī shí
常供养一切善知识三昧、常于一切善知识

suǒ wú guò shī sānmèi fó zǐ pú sà chéng jiù cǐ shí sānmèimén
所无过失三昧。佛子！菩萨成就此十三昧门，

cháng dé qīn jìn zhūshàn zhī shí yòu dé shàn zhī shí zhuàn yī qiè fó fǎ
常得亲近诸善知识，又得善知识转一切佛法

lún sānmèi dé cǐ sānmèi yǐ xī zhī zhū fó tǐ xìngpíngděng chùchù
轮三昧；得此三昧已，悉知诸佛体性平等，处处

zhí yù zhūshàn zhī shí
值遇诸善知识。”

shuō shì yǔ shí shàn cái tóng zǐ yǎng shì kōngzhōng ér dá zhī yán
说是语时，善财童子仰视空中而答之言：

shàn zāi shàn zāi rǔ wèi āi mǐn shè shòu wǒ gù fāngbiànjiào wǒ jiàn
“善哉善哉！汝为哀愍摄受我故，方便教我见

shàn zhī shí yuànwèi wǒ shuōyún hé wǎng yì shàn zhī shí suǒ yú hé
善知识。愿为我说云何往诣善知识所？于何

fāngchùchéng yì jù luò qiú shàn zhī shí
方处城邑聚落求善知识？”

luó chà dá yán shànnán zǐ rǔ yīng pǔ lǐ shí fāng qiú
罗刹答言：“善男子！汝应普礼十方，求

shàn zhī shí zhèngniàn sī wéi yī qiè jìng jiè qiú shàn zhī shí yǒngměng
善知识；正念思惟一切境界，求善知识；勇猛

zì zài biànyóu shí fāng qiú shàn zhī shí guānshēnguān xīn rú mèng rú
自在遍游十方，求善知识；观身观心如梦如

yǐng qiú shàn zhī shí
影，求善知识。”

ěr shí shàn cái shòuxíng qí jiào jí shí dǔ jiàn dà bǎoliánhuā
尔时，善财受行其教，即时睹见大宝莲华

cóng dì yǒngchū jīn gāngwéi jīng miàobǎowéizàng mó ní wéi yè
从地涌出，金刚为茎，妙宝为藏，摩尼为叶，

guāngmíngbǎowáng yǐ wéi qí tái zhòngbǎo sè xiāng yǐ wéi qí xū wú
光明宝王以为其台，众宝色香以为其须，无

shù bǎowǎng mí fù qí shàng yú qí tái shàng yǒu yī lóu guàn míng
数宝网弥覆其上。于其台上，有一楼观，名

pǔ nà shí fāng fǎ jiè zàng qí miàoyán shì jīn gāngwéi dì qiānzhù
普纳十方法界藏，奇妙严饰，金刚为地，千柱

háng liè yī qiè jiē yǐ mó ní bǎochéng yán fú tán jīn yǐ wéi qí bì
行列，一切皆以摩尼宝成，阎浮檀金以为其壁，

zhòngbǎoyīng luò sì miànchuí xià jiē bì lán shǔnzhōu zā zhuāngyán
众宝璎珞四面垂下，阶陛、栏楯周匝庄严。

qí lóu guànzhōng yǒu rú yì bǎoliánhuā zhī zuò zhǒngzhǒngzhòngbǎo
其楼观中，有如意宝莲华之座，种种众宝

yǐ wéiyán shì miàobǎo lán shǔn bǎo yī jiàn liè bǎozhàng bǎowǎng
以为严饰，妙宝栏楯，宝衣间列，宝帐、宝网

yǐ fù qí shàng zhòngbǎozēng fānzhōu zā chuí xià wēifēng xú dòng
以覆其上，众宝缯幡周匝垂下，微风徐动，

guāng liú xiǎng fā bǎohuāchuángzhōng yù zhòngmiàohuā bǎo líng duó
光流响发；宝华幢中雨众妙华，宝铃铎

zhōng chū měi yīn shēng bǎo hù yǒu jiān chuí zhū yīng luò mó ní shēn zhōng
中 出美音 声，宝户牖间垂诸璎珞，摩尼身 中

liú chū xiāng shuǐ bǎo xiàng kǒu zhōng chū lián huā wǎng bǎo shī zǐ kǒu tǔ
流出 香 水，宝 象 口 中 出莲华 网，宝师子口吐

miào xiāng yún fàn xíng bǎo lún chū suí yuè yīn jīn gāng bǎo líng chū zhū pú
妙 香 云，梵形宝轮出随乐音，金刚 宝铃出诸菩

sà dà yuàn zhī yīn bǎo yuè chuáng zhōng chū fó huà xíng jìng zàng bǎo
萨大 愿 之音，宝月 幢 中 出佛化形，净藏 宝

wáng xiàn sān shì fó shòu shēng cì dì rì zàng mó ní fàng dà guāng míng
王 现三世佛受 生 次第，日藏摩尼放大 光 明

biàn zhào shí fāng yī qiè fó chà mó ní bǎo wáng fàng yī qiè fó yuán mǎn
遍 照十方一切佛刹，摩尼宝 王 放一切佛 圆 满

guāng míng pí lú zhē nuó mó ní bǎo wáng xīng gòng yǎng yún gòng yǎng yī
光 明，毗卢遮那摩尼宝 王 兴 供 养 云 供 养一

qiè zhū fó rú lái rú yì zhū wáng niàn niàn shì xiàn pǔ xián shén biàn chōng
切诸佛如来，如意珠 王 念 念示现普贤 神 变 充

mǎn fǎ jiè xū mí bǎo wáng chū tiān gōng diàn tiān zhū cǎi nǚ zhǒng zhǒng
满法界，须弥宝 王 出天 宫 殿，天诸采女 种 种

miào yīn gē zàn rú lái bù kě sī yì wēi miào gōng dé
妙 音歌赞如来不可思议微 妙 功 德。

ěr shí shàn cái jiàn rú shì zuò fù yǒu wú liàng zhòng zuò wéi rào
尔时，善 财见如是座，复有无 量 众 座围绕，

mó yē fū rén zài bǐ zuò shàng yú yī qiè zhòng shēng qián xiàn jìng sè
摩耶夫人在彼座 上，于一切 众 生 前，现净色

shēn suǒ wèi chāo sān jiè sè shēn yǐ chū yī qiè zhū yǒu qù gù suí
身。所谓 超 三界色 身，已出一切诸有趣故；随

xīn yào sè shēn yú yī qiè shì jiān wú suǒ zhuó gù pǔ zhōu biàn sè shēn
心乐色 身，于一切世间无所著故；普 周 遍色 身，

děng yú yī qiè zhòng shēng shù gù wú děng bǐ sè shēn lìng yī qiè zhòng
等 于一切 众 生 数故；无 等比色 身，令一切 众

shēng miè dǎo jiàn gù wú liàng zhǒng sè shēn suí zhòng shēng xīn zhǒng
生 灭倒见故；无 量 种 色 身，随 众 生 心 种

zhǒng xiàn gù wú biān xiàng sè shēn pǔ xiàn zhǒng zhǒng zhū xíng xiàng gù
种 现故；无边 相 色 身，普现 种 种 诸形 相 故；

pǔ duì xiàn sè shēn yǐ dà zì zài ér shì xiàn gù huà yī qiè sè shēn
普对现色 身，以大自在而示现故；化一切色 身，

suí qí suǒ yìng ér xiàn qián gù héng shì xiàn sè shēn jìn zhòng shēng jiè
随其所应而现 前故；恒 示现色 身，尽 众 生 界

ér wú jìn gù wú qù sè shēn yú yī qiè qù wú suǒmiè gù wú lái
而无尽故；无去色身，于一切趣无所灭故；无来
sè shēn yú zhū shì jiān wú suǒchū gù bù shēng sè shēn wú shēng qǐ
色身，于诸世间无所出故；不生色身，无生起
gù bú miè sè shēn lí yǔ yán gù fēi shí sè shēn dé rú shí gù
故；不灭色身，离语言故；非实色身，得如实故；
fēi xū sè shēn suí shì xiàn gù wú dòng sè shēn shēngmièyǒng lí
非虚色身，随世现故；无动色身，生灭永离
gù bú huài sè shēn fǎ xìng bú huài gù wú xiàng sè shēn yán yǔ
故；不坏色身，法性不坏故；无相色身，言语
dàoduàn gù yī xiàng sè shēn wú xiàngwéixiàng gù rú xiàng sè shēn
道断故；一相色身，无相为相故；如像色身，
suí xīn yìngxiàn gù rú huàn sè shēn huàn zhì suǒshēng gù rú yàn sè
随心应现故；如幻色身，幻智所生故；如焰色
shēn dànxiǎngsuǒ chí gù rú yǐng sè shēn suí yuànxiànshēng gù
身，但想所持故；如影色身，随愿现生故；
rú mèng sè shēn suí xīn ér xiàn gù fǎ jiè sè shēn xìngjìng rú kōng
如梦色身，随心而现故；法界色身，性净如空
gù dà bēi sè shēn cháng hù zhòngshēng gù wú ài sè shēn niàn
故；大悲色身，常护众生故；无碍色身，念
niànzhōubiàn fǎ jiè gù wú biān sè shēn pǔ jìng yī qiè zhòngshēng gù
念周遍法界故；无边色身，普净一切众生故；
wú liàng sè shēn chāochū yī qiè yǔ yán gù wú zhù sè shēn yuàn dù
无量色身，超出一切语言故；无住色身，愿度
yī qiè shì jiān gù wú chù sè shēn hénghuàzhòngshēng bú duàn gù
一切世间故；无处色身，恒化众生不断故；
wú shēng sè shēn huànyuànsuǒ chéng gù wú shèng sè shēn chāozhū
无生色身，幻愿所成故；无胜色身，超诸
shì jiān gù rú shí sè shēn dìng xīn suǒxiàn gù bù shēng sè shēn
世间故；如实色身，定心所现故；不生色身，
suí zhòngshēng yè ér chūxiàn gù rú yì zhū sè shēn pǔ mǎn yī qiè
随众生业而出现故；如意珠色身，普满一切
zhòngshēngyuàn gù wú fēn bié sè shēn dàn suí zhòngshēng fēn bié qǐ
众生愿故；无分别色身，但随众生分别起
gù lí fēn bié sè shēn yī qiè zhòngshēng bù néng zhī gù wú jìn
故；离分别色身，一切众生不能知故；无尽
sè shēn jìn zhūzhòngshēngshēng sǐ jì gù qīngjìng sè shēn tóng yú
色身，尽诸众生生死际故；清净色身，同于

rú lái wú fēn bié gù rú shì shēn zhě fēi sè suǒ yǒu sè xiàng rú yǐng
如来无分别故。如是身者，非色，所有色相如影

xiàng gù fēi shòu shì jiān kǔ shòu jiū jìng miè gù fēi xiǎng dàn suí
像故；非受，世间苦受究竟灭故；非想，但随

zhòng shēng xiǎng suǒ xiàn gù fēi xíng yī rú huàn yè ér chéng jiù gù
众生想所现故；非行，依如幻业而成就故；

lí shí pú sà yuàn zhì kōng wú xìng gù yī qiè zhòng shēng yǔ yán duàn
离识，菩萨愿智空无性故，一切众生语言断

gù yǐ dé chéng jiù jì miè shēn gù
故，已得成就寂灭身故。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yòu jiàn mó yē fū rén suí zhū zhòng shēng
尔时，善财童子又见摩耶夫人，随诸众生

xīn zhī suǒ yào xiàn chāo guò yī qiè shì jiān sè shēn suǒ wèi huò xiàn chāo
心之所乐，现超过一切世间色身。所谓或现超

guò tā huà zì zài tiān nǚ shēn nǎi zhì chāo guò sì dà tiān wáng tiān nǚ shēn
过他化自在天女身乃至超过四大天王天女身，

huò xiàn chāo guò lóng nǚ shēn nǎi zhì chāo guò rén nǚ shēn xiàn rú shì děng
或现超过龙女身乃至超过人女身，现如是等

wú liàng sè shēn ráo yì zhòng shēng jí yī qiè zhì zhù dào zhī fǎ
无量色身，饶益众生。集一切智助道之法，

xíng yú píng děng tán bō luó mì dà bēi pǔ fù yī qiè shì jiān chū shēng
行于平等檀波罗蜜，大悲普覆一切世间。出生

rú lái wú liàng gōng dé xiū xí zēng zhǎng yī qiè zhì xīn guān chá sī
如来无量功德，修习增长一切智心，观察思

wéi zhū fǎ shí xìng huò shēn rěn hǎi jù zhòng dìng mén zhù yú píng děng
惟诸法实性；获深忍海，具众定门，住于平等

sān mèi jìng jiè dé rú lái dìng yuán mǎn guāng míng xiāo jié zhòng shēng
三昧境界，得如来定圆满光明，销竭众生

fán nǎo jù hǎi xīn cháng zhèng dìng wèi cháng dòng luàn héng zhuàn qīng
烦恼巨海；心常正定，未尝动乱，恒转清

jìng bú tuì fǎ lún shàn néng liǎo zhī yī qiè fó fǎ héng yǐ zhì huì guān
净不退法轮，善能了知一切佛法，恒以智慧观

fǎ shí xiàng jiàn zhū rú lái xīn wú yàn zú zhī sān shì fó chū xīng cì dì
法实相；见诸如来心无厌足，知三世佛出兴次第，

jiàn fó sān mèi cháng xiàn zài qián liǎo dá rú lái chū xiàn yú shì wú liàng
见佛三昧常现在前，了达如来出现于世无量

wú shù zhū qīng jìng dào xíng yú zhū fó xū kōng jìng jiè pǔ shè zhòng shēng
无数诸清净道，行于诸佛虚空境界；普摄众生，

gè suí qí xīn jiàohuàchéng jiù rù fó wú liàngqīngjìng fǎ shēn chéng
各随其心，教化成就；入佛无量清净法身，成
jiù dà yuàn jìng zhū fó chà jiū jìngtiáo fú yī qiè zhòngshēng xīn héng
就大愿，净诸佛刹，究竟调伏一切众生，心恒
biàn rù zhū fó jìng jiè chūshēng pú sà zì zài shén lì yǐ dé fǎ shēn
遍入诸佛境界；出生菩萨自在神力，已得法身
qīngjìng wú rǎn ér héng shì xiàn wú liàng sè shēn cuī yī qiè mó lì
清净无染，而恒示现无量色身；摧一切魔力，
chéng dà shàngēn lì chūshēngzhèng fǎ lì jù zú zhū fó lì dé
成大善根力，出生正法力，具足诸佛力，得
zhū pú sà zì zài zhī lì sù jí zēngzhǎng yī qiè zhì lì dé fó zhì
诸菩萨自在之力，速疾增长一切智力；得佛智
guāng pǔ zhào yī qiè xī zhī wú liàngzhòngshēng xīn hǎi gēn xìng
光，普照一切，悉知无量众生心海，根、性、
yù jiě zhǒngzhǒngchā bié qí shēn pǔ biàn shí fāngchà hǎi xī zhī
欲、解种种差别；其身普遍十方刹海，悉知
zhū chàchénghuài zhī xiàng yǐ guǎng dà yǎnjiàn shí fāng hǎi yǐ zhōubiàn
诸刹成坏之相，以广大眼见十方海，以周遍
zhì zhī sān shì hǎi shēn pǔ chéng shì yī qiè fó hǎi xīn héng nà shòu yī
智知三世海，身普承事一切佛海，心恒纳受一
qiè fǎ hǎi xiū xí yī qiè rú lái gōng dé chūshēng yī qiè pú sà zhì
切法海；修习一切如来功德，出生一切菩萨智
huì chángyàoguānchá yī qiè pú sà cóngchū fā xīn nǎi zhì chéng jiù
慧，常乐观察一切菩萨从初发心乃至成就
suǒxíng zhī dào cháng qín shǒu hù yī qiè zhòngshēng chángyàochēng
所行之道，常勤守护一切众生，常乐称
yángzhū fó gōng dé yuànwéi yī qiè pú sà zhī mǔ
扬诸佛功德，愿为一切菩萨之母。

ěr shí shàn cái tóng zǐ jiàn mó yē fū rén xiàn rú shì děngyán fú
尔时，善财童子见摩耶夫人现如是等阎浮
tí wēi chén shù zhū fāngbiànmén jì jiàn shì yǐ rú mó yē fū rén suǒ
提微尘数诸方便门。既见是已，如摩耶夫人所
xiànshēn shù shàn cái yì xiànzuò ěr xǔ shēn yú yī qiè chù mó yē zhī
现身数，善财亦现作尔许身，于一切处摩耶之
qiángōngjìng lǐ bài jí shí zhèng dé wú liàng wú shù zhū sānmèimén fēn
前恭敬礼拜，即时证得无量无数诸三昧门，分
bié guānchá xiū xíngzhèng rù cóngsānmèi qǐ yòurào mó yē bìng qí
别观察，修行证入。从三昧起，右绕摩耶并其

juànshǔ hé zhǎng ér lì bó yán dà shèng wénshū shī lì pú
眷属，合掌而立，白言：“大圣！文殊师利菩
sà jiào wǒ fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn qiú shàn zhī shí
萨教我发阿耨多罗三藐三菩提心，求善知识，
qīn jìn gòngyǎng wǒ yú yī yī shàn zhī shí suǒ jiē wǎngchéng shì
亲近供养。我于一一善知识所，皆往承事，
wú kōngguòzhě jiàn lái zhì cǐ yuànwèi wǒ shuō pú sà yún hé xué pú
无空过者；渐来至此，愿为我说菩萨云何学菩
sà xíng ér dé chéng jiù
萨行而得成就？”

dá yán fó zǐ wǒ yǐ chéng jiù pú sà dà yuàn zhì huàn
答言：“佛子！我已成就菩萨大愿智幻
jiě tuōmén shì gù chángwéi zhū pú sà mǔ fó zǐ rú wǒ yú cǐ
解脱门，是故常为诸菩萨母。佛子！如我于此
yán fú tí zhōng jiā pí luó chéngjìng fànwáng jiā yòu xié ér shēng xī
阎浮提中迦毗罗城净饭王家，右胁而生悉
dá tài zǐ xiàn bù sī yì zì zài shénbiàn rú shì nǎi zhì jìn cǐ shì
达太子，现不思议自在神变；如是，乃至尽此世
jiè hǎi suǒyǒu yī qiè pí lú zhēnuó rú lái jiē rù wǒshēn shì xiàn
界海，所有一切毗卢遮那如来，皆入我身，示现
dànshēng zì zài shénbiàn
诞生自在神变。

yòu shànnán zǐ wǒ yú jìng fànwánggōng pú sà jiāng yù
“又，善男子！我于净饭王宫，菩萨将欲
xià shēng zhī shí jiàn pú sà shēn yī yī máokǒngxiánfàngguāngmíng
下生之时，见菩萨身一一毛孔咸放光明，
míng yī qiè rú lái shòushēnggōng dé lún yī yī máokǒng jiē xiàn bù kě
名一切如来受生功德轮，一一毛孔皆现不可
shuō bù kě shuō fó chàwēichénshù pú sà shòushēngzhuāngyán bǐ zhū
说不可说佛刹微尘数菩萨受生庄严。彼诸
guāngmíng jiē xī pǔ zhào yī qiè shì jiè zhào shì jiè yǐ lái rù wǒ
光明，皆悉普照一切世界；照世界已，来入我
dǐng nǎi zhì yī qiè zhū máokǒngzhōng yòu bǐ guāngzhōng pǔ xiàn yī qiè
顶乃至一切诸毛孔中。又，彼光中普现一切
pú sà mínghào shòushēngshénbiàn gōngdiànjuànshǔ wǔ yù zì yú
菩萨名号、受生神变、宫殿眷属、五欲自娱；
yòujiàn chū jiā wǎng yì dàochǎng chéngděngzhèngjué zuò shī zǐ
又见出家、往诣道场、成等正觉、坐师子

zuò pú sà wéi rào zhū wáng gòng yǎng wèi zhū dà zhòng zhuàn zhèng
座、菩萨围绕、诸王供养、为诸大众转正
fǎ lún yòu jiàn rú lái wǎng xī xiū xíng pú sà dào shí yú zhū fó suǒ
法轮；又见如来往昔修行菩萨道时，于诸佛所
gōng jìng gòng yǎng fā pú tí xīn jìng fó guó tǔ niàn niàn shì xiàn wú
恭敬供养，发菩提心，净佛国土，念念示现无
liàng huà shēn chōng biàn shí fāng yī qiè shì jiè nǎi zhì zuì hòu rù bō niè
量化身，充遍十方一切世界，乃至最后入般涅
pán rú shì děng shì mǐ bù jiē jiàn
槃。如是等事，靡不皆见。

yòu shàn nán zǐ bǐ miào guāng míng rù wǒ shēn shí wǒ
“又，善男子！彼妙光明入我身时，我
shēn xíng liàng suī bù yú běn rán qí shí yǐ chāo zhū shì jiān suǒ yǐ zhě
身形量虽不逾本，然其实已超诸世间。所以者
hé wǒ shēn ěr shí liàng tóng xū kōng xī néng róng shòu shí fāng pú sà
何？我身尔时量同虚空，悉能容受十方菩萨
shòu shēng zhuāng yán zhū gōng diàn gù ěr shí pú sà cóng dōu shuài tiān
受生庄严诸宫殿故。尔时，菩萨从兜率天
jiāng jiàng shén shí yǒu shí fó chà wēi chén shù zhū pú sà jiē yǔ pú sà
将降神时，有十佛刹微尘数诸菩萨，皆与菩萨
tóng yuàn tóng xíng tóng shàn gēn tóng zhuāng yán tóng jiě tuō tóng
同愿、同行、同善根、同庄严、同解脱、同
zhì huì zhū dì zhū lì fǎ shēn sè shēn nǎi zhì pǔ xián shén
智慧，诸地、诸力、法身、色身，乃至普贤神
tōng hèng yuàn xī jiē tóng děng rú shì pú sà qián hòu wéi rào yòu yǒu
通行愿，悉皆同等，如是菩萨前后围绕；又有
bā wàn zhū lóng wáng děng yī qiè shì zhǔ chéng qí gōng diàn jù lái
八万诸龙王等、一切世主，乘其宫殿，俱来
gòng yǎng pú sà ěr shí yǐ shén tōng lì yǔ zhū pú sà pǔ xiàn yī
供养。菩萨尔时，以神通力，与诸菩萨普现一
qiè dōu shuài tiān gōng yī yī gōng zhōng xī xiàn shí fāng yī qiè shì jiè
切兜率天宫；一一宫中，悉现十方一切世界
yán fú tí nèi shòu shēng yǐng xiàng fāng biàn jiào huà wú liàng zhòng shēng
阎浮提内受生影像，方便教化无量众生，
lìng zhū pú sà lí zhū xiè dài wú suǒ zhí zhuó yòu yǐ shén lì fàng dà
令诸菩萨离诸懈怠无所执著。又以神力，放大
guāng míng pǔ zhào shì jiān pò zhū hēi àn miè zhū kǔ nǎo lìng zhū
光明，普照世间，破诸黑暗，灭诸苦恼；令诸

zhòngshēng jiē shí sù shì suǒyǒu yè xíng yǒngchū è dào yòuwèi jiù
众 生，皆识宿世所有业行，永出恶道。又为救
hù yī qiè zhòngshēng pǔ xiàn qí qián zuò zhūshénbiàn xiàn rú shì
护一切 众 生，普现其前，作诸神 变。现如是
děngzhū qí tè shì yǔ juànshǔ jù lái rù wǒ shēn bǐ zhū pú sà
等 诸奇特事，与眷属俱，来入我 身。彼诸菩萨
yú wǒ fù zhōng yóuxíng zì zài huò yǐ sānqiān dà qiān shì jiè ér wéi
于我腹 中，游行自在，或以三千大千世界而为
yī bù huò yǐ bù kě shuō bù kě shuō fó chàwēichénshù shì jiè ér wéi
一步，或以不可说不可说佛刹微 尘 数世界而为
yī bù yòu niànniànzhōng shí fāng bù kě shuō bù kě shuō yī qiè shì
一步。又，念念 中，十方不可说不可说一切世
jiè zhū rú lái suǒ pú sà zhòng huì jí sì tiānwángtiān sān shí sān
界诸如来所、菩萨 众 会，及四天 王 天、三十三
tiān nǎi zhì sè jiè zhū fàn tiānwáng yù jiàn pú sà chǔ tāi shénbiàn
天，乃至色界诸梵天 王，欲见菩萨处胎 神 变，
gōngjìng gòngyǎng tīngshòuzhèng[30] fǎ jiē rù wǒ shēn suī wǒ fù zhōng
恭敬供 养，听受 正[30]法，皆入我 身。虽我腹 中
xī néngróngshòu rú shì zhòng huì ér shēn bù guǎng dà yì bú pò zhǎi
悉能 容 受如是 众 会，而身不 广 大亦不迫窄；
qí zhū pú sà gè jiàn zì chǔzhòng huì dàochǎng qīngjìng yán shì
其诸菩萨各见自处 众 会道 场，清净严饰。

shànnán zǐ rú cǐ sì tiān xià yán fú tí zhōng pú sà shòu
“善 男子！如此四天下阎浮提 中，菩萨 受
shēng wǒ wéi qí mǔ sānqiān dà qiān shì jiè bǎi yì sì tiān xià yán fú
生，我为其母；三千大千世界百亿四天下阎浮
tí zhōng xī yì rú shì rán wǒ cǐ shēnběn lái wú èr fēi yī chù
提 中，悉亦如是。然我此身本来无二，非一处
zhù fēi duōchùzhù hé yǐ gù yǐ xiū pú sà dà yuàn zhì huàn
住，非多处住。何以故？以修菩萨大 愿 智 幻
zhuāngyán jiě tuō mén gù shànnán zǐ rú jīn shì zūn wǒ wéi qí mǔ
庄 严解脱门故。善 男子！如今世尊，我为其母；
wǎng xī suǒyǒu wú liàngzhū fó xī yì rú shì ér wéi qí mǔ
往 昔所有无量诸佛，悉亦如是而为其母。

shànnán zǐ wǒ xī céngzuò liánhuā chí shén shí yǒu pú sà
“善 男子！我昔 曾 作莲华池 神，时有菩萨

[30] 丽本：正；永乐北藏本：正；龙藏本：王

yú lián huā zàng hū rán huà shēng wǒ jí pěng chí zhān shì yǎng yù yī
于莲华藏忽然化生，我即捧持瞻侍养育，一
qiè shì jiān jiē gòng hào wǒ wéi pú sà mǔ yòu wǒ xī wéi pú tí chǎng
切世间皆共号我为菩萨母。又，我昔为菩提场
shén shí yǒu pú sà yú wǒ huái zhōng hū rán huà shēng shì yì hào wǒ wéi
神，时有菩萨于我怀中忽然化生，世亦号我为
pú sà mǔ shàn nán zǐ yǒu wú liàng zuì hòu shēn pú sà yú cǐ shì
菩萨母。善男子！有无量最后身菩萨，于此世
jiè zhǒng zhǒng fāng biàn shì xiàn shòu shēng wǒ jiē wéi mǔ
界种种方便示现受生，我皆为母。

shàn nán zǐ rú cǐ shì jiè xián jié zhī zhōng guò qù shì shí
“善男子！如此世界贤劫之中，过去世时，
jū liú sūn fó jū nuó hán móu ní fó jiā shè fó jí jīn shì zūn shì jiā
拘留孙佛、拘那含牟尼佛、迦叶佛及今世尊释迦
móu ní fó xiàn shòu shēng shí wǒ wéi qí mǔ wèi lái shì zhōng mí lè
牟尼佛现受生时，我为其母。未来世中，弥勒
pú sà cóng dōu shuài tiān jiàng shén shí fàng dà guāng míng pǔ zhào fǎ
菩萨从兜率天将降神时，放大光明普照法
jiè shì xiàn yī qiè zhū pú sà zhòng shòu shēng shén biàn nǎi yú rén jiān
界，示现一切诸菩萨众受生神变，乃于人间
shēng dà zú jiā tiáo fú zhòng shēng wǒ yú bǐ shí yì wéi qí mǔ
生大族家，调伏众生；我于彼时，亦为其母。
rú shì cì dì yǒu shī zǐ fó fǎ chuáng fó shàn yǎn fó jìng huā
如是次第，有师子佛、法幢佛、善眼佛、净华
fó huā dé fó tí shè fó fú shā fó shàn yì fó jīn gāng fó
佛、华德佛、提舍佛、弗沙佛、善意佛、金刚佛、
lí gòu fó yuè guāng fó chí jù fó míng chēng fó jīn gāng shǔn
离垢佛、月光佛、持炬佛、名称佛、金刚楯
fó qīng jìng yì fó gàn shēn fó dào bǐ àn fó bǎo yàn shān fó
佛、清净义佛、绀身佛、到彼岸佛、宝焰山佛、
chí míng[31] fó lián huā dé fó míng chēng fó wú liàng gōng dé fó
持明[31]佛、莲华德佛、名称佛、无量功德佛、
zuì shèng dēng fó zhuāng yán shēn fó shàn wēi yí fó cí dé fó
最胜灯佛、庄严身佛、善威仪佛、慈德佛、
wú zhù fó dà wēi guāng fó wú biān yīn fó shèng yuān dí fó
无住佛、大威光佛、无边音佛、胜冤敌佛、

[31] 丽本：炬；永乐北藏本及龙藏本：明

lí yí huò fó qīngjìng fó dà guāng fó jìng xīn fó yún dé fó
离疑惑佛、清净佛、大光佛、净心佛、云德佛、

zhuāngyándǐng jì fó shùwáng fó bǎodāng fó hǎi huì fó miào
庄严顶髻佛、树王佛、宝珰佛、海慧佛、妙

bǎo fó huāguān fó mǎnyuàn fó dà zì zài fó miào dé wáng
宝佛、华冠佛、满愿佛、大自在佛、妙德王

fó zuì zūnshèng fó zhāntányún fó gànyǎn fó shèng huì fó
佛、最尊胜佛、栴檀云佛、绀眼佛、胜慧佛、

guānchá huì fó chì shèngwáng fó jiān gù huì fó zì zài míng fó
观察慧佛、炽盛王佛、坚固慧佛、自在名佛、

shī zǐ wáng fó zì zài fó zuì shèngdǐng fó jīn gāng zhì shān fó
师子王佛、自在佛、最胜顶佛、金刚智山佛、

miào dé zàng fó bǎowǎngyánshēn fó shàn huì fó zì zài tiān fó
妙德藏佛、宝网严身佛、善慧佛、自在天佛、

dà tiānwáng fó wú yī dé fó shàn shī fó yàn huì fó shuǐtiān
大天王佛、无依德佛、善施佛、焰慧佛、水天

fó dé shàngwèi fó chūshēng wú shànggōng dé fó xiān rén shì wèi
佛、得上味佛、出生无上功德佛、仙人侍卫

fó suí shì yǔ yán fó gōng dé zì zài chuáng fó guāngchuáng fó
佛、随世语言佛、功德自在幢佛、光幢佛、

guānshēn fó miàoshēn fó xiāngyàn fó jīn gāngbǎoyán fó xǐ
观身佛、妙身佛、香焰佛、金刚宝严佛、喜

yǎn fó lí yù fó gāo dà shēn fó cái tiān fó wú shàngtiān fó
眼佛、离欲佛、高大身佛、财天佛、无上天佛、

shùn jì miè fó zhì jué fó miè tān fó dà yànwáng fó jì zhū
顺寂灭佛、智觉佛、灭贪佛、大焰王佛、寂诸

yǒu fó pí shè qū tiān fó jīn gāngshān fó zhì yàn dé fó ān wěn
有佛、毗舍佉天佛、金刚山佛、智焰德佛、安隐

fó shī zǐ chūxiàn fó yuánmǎnqīngjìng fó qīng jìngxián fó dì
佛、师子出现佛、圆满清净佛、清净贤佛、第

yī yì fó bǎiguāngmíng fó zuì zēngshàng fó shēn zì zài fó
一义佛、百光明佛、最增上佛、深自在佛、

dà dì wáng fó zhuāngyánwáng fó jiě tuō fó miào yīn fó shū
大地王佛、庄严王佛、解脱佛、妙音佛、殊

shèng fó zì zài fó wú shàng yī wáng fó gōng dé yuè fó wú
胜佛、自在佛、无上医王佛、功德月佛、无

ài guāng fó gōng dé jù fó yuèxiàn fó rì tiān fó chūzhūyǒu
碍光佛、功德聚佛、月现佛、日天佛、出诸有

fó yǒngměngmíngchēng fó guāngmíngmén fó suō luó wáng fó
佛、勇猛名称佛、光明门佛、娑罗王佛、

zuì shèng fó yàowáng fó bǎoshèng fó jīn gāng huì fó wú néng
最胜佛、药王佛、宝胜佛、金刚慧佛、无能

shèng fó wú néngyìng bì fó zhòng huì wáng fó dà míngchēng fó
胜佛、无能映蔽佛、众会王佛、大名称佛、

mǐn chí fó wú liàngguāng fó dà yuànguāng fó fǎ zì zài bù xū
敏持佛、无量光佛、大愿光佛、法自在不虚

fó bú tuì dì fó jìng tiān fó shàntiān fó jiān gù kǔ xíng fó
佛、不退地佛、净天佛、善天佛、坚固苦行佛、

yī qiè shànyǒu fó jiě tuō yīn fó yóu xì wáng fó miè xié qū fó
一切善友佛、解脱音佛、游戏王佛、灭邪曲佛、

zhān bo jìng guāng fó jù zhòng dé fó zuì shèngyuè fó zhí míng
瞻[32]蔔净光佛、具众德佛、最胜月佛、执明

jù fó shū miàoshēn fó bù kě shuō fó zuì qīng jìng fó yǒu ān
炬佛、殊妙身佛、不可说佛、最清净佛、友安

zhòngshēng fó wú liàngguāng fó wú wèi yīn fó shuǐtiān dé fó
众生佛、无量光佛、无畏音佛、水天德佛、

bú dòng huì guāng fó huāshèng fó yuèyàn fó bú tuì huì fó lí
不动慧光佛、华胜佛、月焰佛、不退慧佛、离

ài fó wú zhuó huì fó jí gōng dé yùn fó miè è qù fó pǔ sàn
爱佛、无著慧佛、集功德蕴佛、灭恶趣佛、普散

huā fó shī zǐ hǒu fó dì yī yì fó wú ài jiàn fó pò tā jūn
华佛、师子吼佛、第一义佛、无碍见佛、破他军

fó bù zhuóxiàng fó lí fēn bié hǎi fó duānyán hǎi fó xū mí
佛、不著相佛、离分别海佛、端严海佛、须弥

shān fó wú zhuó zhì fó wú biānzuò fó qīng jìng zhù fó suí shī
山佛、无著智佛、无边座佛、清净住佛、随师

xíng fó zuì shàng shī fó chángyuè fó ráo yì wáng fó bú dòng
行佛、最上施佛、常月佛、饶益王佛、不动

jù fó pǔ shè shòu fó ráo yì huì fó chí shòu fó wú miè fó
聚佛、普摄受佛、饶益慧佛、持寿佛、无灭佛、

jù zú míngchēng fó dà wēi lì fó zhǒngzhǒng sè xiàng fó wú xiàng
具足名称佛、大威力佛、种种色相佛、无相

huì fó bú dòngtiān fó miào dé nán sī fó mǎnyuè fó jiě tuō
慧佛、不动天佛、妙德难思佛、满月佛、解脱

[32] 丽本：蒼；永乐北藏本及龙藏本：瞻

yuè fó wú shàngwáng fó xī yǒushēn fó fàngòngyǎng fó bú
月佛、无上王佛、希有身佛、梵供养佛、不
shùn fó shùnxiān gǔ fó zuì shàng yè fó shùn fǎ zhì fó wú shèng
瞬佛、顺先古佛、最上业佛、顺法智佛、无胜
tiān fó bù sī yì gōng dé guāng fó suí fǎ xíng fó wú liàngxián fó
天佛、不思议功德光佛、随法行佛、无量贤佛、
pǔ suí shùn zì zài fó zuì zūntiān fó rú shì nǎi zhì lóu zhì rú lái
普随顺自在佛、最尊天佛，如是乃至楼至如来，
zài xián jié zhōng yú cǐ sānqiān dà qiān shì jiè dāngchéng fó zhě
在贤劫中，于此三千大千世界，当成佛者，
xī wéi qí mǔ rú yú cǐ sānqiān dà qiān shì jiè rú shì yú cǐ shì jiè
悉为其母。如于此三千大千世界，如是于此世界
hǎi shí fāng wú liàngzhū shì jiè yī qiè jié zhōng zhūyǒu xiū xíng pǔ xián
海十方无量诸世界一切劫中，诸有修行普贤
hèngyuàn wèihuà yī qiè zhūzhòngshēngzhě wǒ zì jiànshēn xī wéi qí
行愿，为化一切诸众生者，我自见身悉为其
mǔ
母。”

ěr shí shàn cái tóng zǐ bó mó yē fū rén yán dà shèng dé
尔时，善财童子白摩耶夫人言：“大圣得
cǐ jiě tuō jīng jīn jǐ shí dá yán shànnán zǐ nǎi wǎng
此解脱，经今几时？”答言：“善男子！乃往
gǔ shì guò bù kě sī yì fēi zuì hòushēn pú sà shéntōngdàoyǎnsuǒ zhī
古世，过不可思议非最后身菩萨神通道眼所知
jié shù ěr shí yǒu jié míngjìngguāng shì jiè míng xū mí dé suī yǒu
劫数，尔时有劫名净光，世界名须弥德，虽有
zhū shān wǔ qù zá jū rán qí guó tǔ zhòngbǎosuǒ chéng qīngjìngzhuāng
诸山五趣杂居，然其国土众宝所成，清净庄
yán wú zhū huì è yǒuqiān yì sì tiān xià yǒu yī sì tiān xià míng shī
严无诸秽恶。有千亿四天下，有一四天下，名师
zǐ chuáng yú zhōngyǒu bā shí yì wángchéng yǒu yī wángchéng
子幢，于中有八十亿王城。有一王城，
míng zì zài chuáng yǒuzhuàn lún wáng míng dà wēi dé bǐ wángchéng
名自在幢；有转轮王，名大威德。彼王城
běi yǒu yī dàochǎng míngmǎnyuèguāngmíng qí dàochǎngshén
北，有一道场，名满月光明；其道场神，
míngyuē cí dé shí yǒu pú sà míng lí gòuchuáng zuò yú dào
名曰慈德。时，有菩萨，名离垢幢，坐于道

chǎng jiāngchéngzhèngjué yǒu yī è mó míng jīn sè guāng yǔ
场，将成正觉。有一恶魔，名金色光，与
qí juànshǔ wú liàngzhòng jù zhì pú sà suǒ bǐ dà wēi dé zhuàn lún
其眷属无量众俱，至菩萨所。彼大威德转轮
shèngwáng yǐ dé pú sà shéntōng zì zài huàzuò bīngzhòng qí shù bèi
圣王已得菩萨神通自在，化作兵众，其数倍
duō wéi rào dàochǎng zhū mó huáng bù xī zì bēnsàn gù bǐ pú
多，围绕道场；诸魔惶怖，悉自奔散；故彼菩
sà dé chéng ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shí dàochǎngshénjiàn
萨得成阿耨多罗三藐三菩提。时，道场神见
shì shì yǐ huān xǐ wú liàng biàn yú bǐ wáng ér shēng zǐ xiǎng dǐng
是事已，欢喜无量，便于彼王而生子想，顶
lǐ fó zú zuò shì yuànyán cǐ zhuàn lún wáng zài zài shēngchù
礼佛足，作是愿言：‘此转轮王，在在生处，
nǎi zhì chéng fó yuàn wǒ cháng dé yǔ qí wéi mǔ zuò shì yuàn yǐ
乃至成佛，愿我常得与其为母。’作是愿已，
yú cǐ dàochǎng fù cénggòngyǎng shí nà yóu tā fó
于此道场，复曾供养十那由他佛。

shànnán zǐ yú rǔ yì yún hé bǐ dàochǎngshén qǐ yì
“善男子！于汝意云何，彼道场神岂异
rén hū wǒ shēn shì yě zhuàn lún wángzhě jīn shì zūn pí lú zhēnuó
人乎？我身是也。转轮王者，今世尊毗卢遮那
shì wǒ cóng yú bǐ fā yuàn yǐ lái cǐ fó shì zūn yú shí fāngchà
是。我从于彼发愿已来，此佛世尊，于十方刹
yī qiè zhū qù chùchùshòushēng zhòngzhūshàngēn xiū pú sà xíng
一切诸趣，处处受生，种诸善根，修菩萨行，
jiàohuàchéng jiù yī qiè zhòngshēng nǎi zhì shì xiànzhù zuì hòushēn niàn
教化成就一切众生，乃至示现住最后身，念
niàn pǔ yú yī qiè shì jiè shì xiàn pú sà shòushēngshénbiàn chángwéi
念普于一切世界，示现菩萨受生神变，常为
wǒ zǐ wǒ chángwéi mǔ shànnán zǐ guò qù xiàn zài shí fāng shì
我子，我常为母。善男子！过去、现在十方世
jiè wú liàngzhū fó jiāngchéng fó shí jiē yú qí[33] zhōngfàng dà guāng
界无量诸佛将成佛时，皆于齊[33]中放大光
míng lái zhào wǒ shēn jí wǒ suǒ zhù gōngdiàn wū zhái bǐ zuì hòushēng
明，来照我身及我所住宫殿屋宅；彼最后生，

[33] 丽本：齋；永乐北藏本及龙藏本：齊

wǒ xī wéi mǔ
我悉为母。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà dà yuàn zhì huàn jiě tuō
“善男子！我唯知此菩萨大愿智幻解脱

mén rú zhū pú sà mó hē sà jù dà bēi zàng jiàohuàzhòngshēng
门。如诸菩萨摩诃萨，具大悲藏，教化众生

cháng wú yàn zú yǐ zì zài lì yī yī máokǒng shì xiàn wú liàngzhū fó
常无厌足，以自在力，一一毛孔示现无量诸佛

shénbiàn wǒ jīn yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
神变；我今云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ yú cǐ shì jiè sān shí sāntiān yǒuwángmíng
“善男子！于此世界三十三天，有王名

zhèngniàn qí wángyǒu nǚ míngtiānzhǔguāng rǔ yì bǐ wèn pú sà yún
正念，其王有女名天主光。汝诣彼问菩萨云

hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ jìngshòu qí jiào tóu miànzuò lǐ rào wú
时，善财童子敬受其教，头面作礼，绕无

shù zā liàn mù zhānyǎng quèxíng ér tuì
数匝，恋慕瞻仰，却行而退。

suì wǎngtiāngōng jiàn bǐ tiān nǚ lǐ zú wéirào hé zhǎngqián
遂往天宫，见彼天女，礼足围绕，合掌前

zhù bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān
住，白言：“圣者！我已先发阿耨多罗三藐三

pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà
菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨

dào wǒ wénshèngzhěshànnéngyòu huì yuànwèi wǒ shuō
道？我闻圣者善能诱诲，愿为我说！”

tiān nǚ dá yán shànnán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō míng wú
天女答言：“善男子！我得菩萨解脱，名无

ài niànqīngjìngzhuāngyán shànnán zǐ wǒ yǐ cǐ jiě tuō lì yì niàn
碍念清净庄严。善男子！我以此解脱力，忆念

guò qù yǒu zuì shèng jié míngqīngliánhuā wǒ yú bǐ jié zhōng gòng
过去，有最胜劫，名青莲华。我于彼劫中，供

yǎnghéng hé shā shù zhū fó rú lái bǐ zhū rú lái cóngchūchū jiā
养恒河沙数诸佛如来。彼诸如来，从初出家，

wǒ jiē zhānfèng shǒu hù gòngyǎng zàosēngqié lán yíngbàn shí wù
我皆瞻奉，守护供养，造僧伽蓝，营办什物。

yòu bǐ zhū fó cóngwéi pú sà zhù mǔ tāi shí dànshēng zhī shí xíng
又，彼诸佛从为菩萨住母胎时，诞生之时，行
qī bù shí dà shī zǐ hǒu shí zhùtóng zǐ wèi zài gōngzhōng shí xiàng
七步时，大师子吼时，住童子位在宫中时，向
pú tí shù chéngzhèng jué shí zhuànzhèng fǎ lún xiàn fó shénbiànjiàohuà
菩提树成正觉时，转正法轮现佛神变教化
tiáo fú zhòngshēng zhī shí rú shì yī qiè zhū suǒ zuò shì cóngchū fā xīn
调伏众生之时；如是一切诸所作事，从初发心
nǎi zhì fǎ jìn wǒ jiē míng yì wú yǒu yí yú chángxiàn zài qián
乃至法尽，我皆明忆，无有遗余，常现在前，
niàn chí bú wàng yòu yì guò qù jié míngshàn dì wǒ yú bǐ gòng
念持不忘。又，忆过去劫，名善地，我于彼供
yǎng shí héng hé shā shù zhū fó rú lái yòu guò qù jié míngwéimiào dé
养十恒河沙数诸佛如来；又，过去劫名为妙德，
wǒ yú bǐ gòngyǎng yī fó shì jiè wēichén shù zhū fó rú lái yòu jié
我于彼供养一佛世界微尘数诸佛如来；又，劫
míng wú suǒ dé wǒ yú bǐ gòngyǎng bā shí sì yì bǎi qiān nà yóu tā zhū
名无所得，我于彼供养八十四亿百千那由他诸
fó rú lái yòu jié míngshànguāng wǒ yú bǐ gòngyǎngyán fú tí
佛如来；又，劫名善光，我于彼供养阎浮提
wēichén shù zhū fó rú lái yòu jié míng wú liàngguāng wǒ yú bǐ gòng
微尘数诸佛如来；又，劫名无量光，我于彼供
yǎng èr shí héng hé shā shù zhū fó rú lái yòu jié míng zuì shèng dé
养二十恒河沙数诸佛如来；又，劫名最胜德，
wǒ yú bǐ gòngyǎng yī héng hé shā shù zhū fó rú lái yòu jié míngshàn
我于彼供养一恒河沙数诸佛如来；又，劫名善
bēi wǒ yú bǐ gòngyǎng bā shí héng hé shā shù zhū fó rú lái yòu
悲，我于彼供养八十恒河沙数诸佛如来；又，
jié míngshèngyóu wǒ yú bǐ gòngyǎng liù shí héng hé shā shù zhū fó rú
劫名胜游，我于彼供养六十恒河沙数诸佛如
lái yòu jié míngmiàoyuè wǒ yú bǐ gòngyǎng qī shí héng hé shā shù
来；又，劫名妙月，我于彼供养七十恒河沙数
zhū fó rú lái
诸佛如来。

shànnán zǐ rú shì yì niànhéng hé shā jié wǒ cháng bù
“善男子！如是忆念恒河沙劫，我常不
shě zhū fó rú lái yīng zhèngděng jué cóng bǐ yī qiè zhū rú lái suǒ
舍诸佛如来、应、正等觉，从彼一切诸如来所，

wén cǐ wú ài niànqīng jìng zhuāngyán pú sà jiě tuō shòu chí xiū xínghéng
闻此无碍念清净 庄 严菩萨解脱，受持修行恒

bú wàng shī rú shì xiān jié suǒyǒu rú lái cóngchū pú sà nǎi
不忘失。如是，先劫所有如来，从初菩萨，乃

zhì fǎ jìn yī qiè suǒzuò wǒ yǐ jìng yán jiě tuō zhī lì jiē suí yì
至法尽，一切所作，我以净严解脱之力，皆随忆

niàn míngliǎo xiànqián chí ér shùnxíng céng wú xiè fèi
念，明了现前，持而顺行，曾无懈废。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ wú ài niànqīng jìng jiě tuō rú
“善男子！我唯知此无碍念清净解脱。如

zhū pú sà mó hē sà chūshēng sǐ yè lǎng rán míngchè yǒng lí chī míng
诸菩萨摩诃萨，出生死夜朗然明彻，永离痴冥

wèi cháng hūnmèi xīn wú zhū gài shēnxíngqīng ān yú zhū fǎ xìngqīng
未尝惛寐，心无诸盖、身行轻安，于诸法性清

jìng jué liǎo chéng jiù shí lì kāi wù qúnshēng ér wǒ yún hé néng zhī
净觉了，成就十力开悟群生；而我云何能知

néngshuō bǐ gōng dé xíng
能说彼功德行？

shànnán zǐ jiā pí luó chéngyǒutóng zǐ shī míngyuēbiàn
“善男子！迦毗罗城有童子师，名曰遍

yǒu rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
友。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ yǐ wén fǎ gù huān xǐ yǒngyuè bù sī
时，善财童子以闻法故，欢喜踊跃，不思

yì shàngēn zì rán zēngguǎng dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā cí tuì
议善根自然增广；顶礼其足，绕无数匝，辞退

ér qù
而去。

cóngtiāngōng xià jiànxiàng bǐ chéng zhì biànyǒu suǒ lǐ zú
从天宫下，渐向彼城。至遍友所，礼足

wéi rào hé zhǎnggōng jìng yú yī miàn lì bó yán shèngzhě
围绕，合掌恭敬，于一面立，白言：“圣者！

wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sān miǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà
我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨

yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhěshàn
云何学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善

néngyòu huì yuànwèi wǒ shuō
能诱诲，愿为我说！”

biànyǒu dá yán shànnán zǐ cǐ yǒutóng zǐ míngshàn zhī
遍友答言：“善男子！此有童子，名善知
zhòng yì xué pú sà zì zhì rǔ kě wèn zhī dāngwèi rǔ shuō
众艺，学菩萨字智。汝可问之，当为汝说。”

ěr shí shàn cái jí zhì qí suǒ tóu dǐng lǐ jìng yú yī miàn
尔时，善财即至其所，头顶礼敬，于一面
lì bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān
立，白言：“圣者！我已先发阿耨多罗三藐三
pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà
菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨
dào wǒ wénshèngzhěshànnéngyòu huì yuànwèi wǒ shuō
道？我闻圣者善能诱诲，愿为我说！”

shí bǐ tóng zǐ gàoshàn cái yán shànnán zǐ wǒ dé pú
时，彼童子告善财言：“善男子，我得菩
sà jiě tuō míngshàn zhī zhòng yì wǒ héngchàng chí cǐ zhī zì mǔ
萨解脱，名善知众艺，我恒唱持此之字母。

chàng ē zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng yǐ pú sà wēi lì
唱阿字时，入般若波罗蜜门，名以菩萨威力
rù wú chā bié jìng jiè chàngdao zì shí rù bō rě bō luó mì mén
入无差别境界；唱多字时，入般若波罗蜜门，
míng wú biānchā bié mén chàngbao zì shí rù bō rě bō luó mì mén
名无边差别门；唱波字时，入般若波罗蜜门，
míng pǔ zhào fǎ jiè chàngzao zì shí rù bō rě bō luó mì mén
名普照法界；唱者字时，入般若波罗蜜门，
míng pǔ lún duànchā bié chàngnao zì shí rù bō rě bō luó mì mén
名普轮断差别；唱那字时，入般若波罗蜜门，
míng dé wú yī wú shàng chàng lao zì shí rù bō rě bō luó mì mén
名得无依无上；唱逻字时，入般若波罗蜜门，
míng lí yī zhǐ wú gòu chàng tao[34] zì shí rù bō rě bō luó mì
名离依止无垢；唱拖[34]轻呼字时，入般若波罗蜜
mén míng bú tuì zhuǎnfāngbiàn chàngpao zì shí rù bō rě
门，名不退转方便；唱婆蒲我切字时，入般若
bō luó mì mén míng jīn gāngchǎng chàngchao[35] zì shí rù bō
波罗蜜门，名金刚场；唱荼徒解切[35]字时，入般
rě bō luó mì mén míngyuē pǔ lún chàngshao zì shí rù bō
若波罗蜜门，名曰普轮；唱沙史我切字时，入般

[34] 丽本：梅；永乐北藏本及龙藏本：拖
[35] 丽本：茶；永乐北藏本及龙藏本：荼

rě bō luó mì mén míng wéi hǎi zàng chàng mao zì shí rù bō
若波罗蜜门，名为海藏；唱缚房可切字时，入般

rě bō luó mì mén míng pǔ shēng ān zhù chàng dao zì shí rù
若波罗蜜门，名普生安住；唱哆都我切字时，入

bō rě bō luó mì mén míng yuán mǎn guāng chàng yao zì shí
般若波罗蜜门，名圆满光；唱也以可切字时，

rù bō rě bō luó mì mén míng chā bié jī jù chàng she zhao zì shí
入般若波罗蜜门，名差别积聚；唱瑟吒字时，

rù bō rě bō luó mì mén míng pǔ guāng míng xī fán nǎo chàng gao
入般若波罗蜜门，名普光明息烦恼；唱迦

zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng wú chā bié yún chàng shao
字时，入般若波罗蜜门，名无差别云；唱娑

sū wǒ qiè zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng jiàng zhù dà yǔ chàng
苏我切字时，入般若波罗蜜门，名降霔大雨；唱

mao zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng dà liú tuān jī zhòng fēng
么字时，入般若波罗蜜门，名大流湍激众峰

qí zhì chàng qao zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng pǔ
齐峙；唱伽上声轻呼字时，入般若波罗蜜门，名普

ān lì chàng tao zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng zhēn
安立；唱他他可切字时，入般若波罗蜜门，名真

rú píng děng zàng chàng chao zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng
如平等藏；唱社字时，入般若波罗蜜门，名

rù shì jiān hǎi qīng jìng chàng sao zì shí rù bō rě bō luó mì mén
入世间海清净；唱锁字时，入般若波罗蜜门，

míng niàn yī qiè fó zhuāng yán chàng tao zì shí rù bō rě bō luó
名念一切佛庄严；唱栲字时，入般若波罗

mì mén míng guān chá jiǎn[36] zé yī qiè fǎ jù chàng shao zì shí
蜜门，名观察简[36]择一切法聚；唱奢尸何切字时，

rù bō rě bō luó mì mén míng suí shùn yī qiè fó jiào lún guāng míng
入般若波罗蜜门，名随顺一切佛教轮光明；

chàng kao zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng xiū yīn dì zhì huì
唱佉字时，入般若波罗蜜门，名修因地智慧

zàng chàng chao zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng xī zhū
藏；唱叉楚我切字时，入般若波罗蜜门，名息诸

yè hǎi zàng chàng sao dao zì shí rù bō rě bō luó mì mén
业海藏；唱娑苏纥切多上声呼字时，入般若波罗蜜门，

[36] 丽本：拣；永乐北藏本及龙藏本：簡

míngjuān zhū huòzhàng kāi jìng guāngmíng chàng rao zì shí rù bō rě
名蠲诸惑障开净光明；唱壤字时，入般若
bō luó mì mén míngzuò shì jiān zhì huì mén chànghao lao dao 上声呼[37] zì
波罗蜜门，名作世间智慧门；唱曷攞多字
shí rù bō rě bō luó mì mén míngshēng sǐ jìng jiè zhì huì lún
时，入般若波罗蜜门，名生死境界智慧轮；
chàngpao 蒲饿切 zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng yī qiè zhì gōng
唱婆字时，入般若波罗蜜门，名一切智宫
diànyuánmǎnzhuāngyán chàngchao 上声呼 zì shí rù bō rě bō luó mì
殿圆满庄严；唱车字时，入般若波罗蜜
mén míng xiū xíngfāngbiànzàng gè bié yuánmǎn chàngsao 苏纥切 mao zì
门，名修行方便藏各别圆满；唱娑么字
shí rù bō rě bō luó mì mén míng suí shí fāngxiàn jiàn zhū fó chàng
时，入般若波罗蜜门，名随十方现见诸佛；唱
haopao 诃婆二字皆上声呼[38] zì shí rù bō rě bō luó mì mén míngguānchá yī
诃婆字时，入般若波罗蜜门，名观察一
qiè wú yuánzhòngshēngfāngbiàn shè shòu lìng chūshēng wú ài lì chàng
切无缘众生方便摄受令出生无碍力；唱
sao 七可切 zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng xiū xíng qù rù yī qiè
缲字时，入般若波罗蜜门，名修行趣入一切
gōng dé hǎi chàngqao 上声呼 zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng
功德海；唱伽字时，入般若波罗蜜门，名
chí yī qiè fǎ yún jiān gù hǎi zàng chàngzhao zì shí rù bō rě bō
持一切法云坚固海藏；唱吒字时，入般若波
luó mì mén míng suí yuàn pǔ jiàn shí fāng zhū fó chàngnao 乃可切[39] zì
罗蜜门，名随愿普见十方诸佛；唱拏字时，入般若波罗蜜门，名观察字轮有无尽诸亿
zì chàngsao 苏纥切 pao zì shí rù bō rě bō luó mì mén mínghuà
字；唱娑颇字时，入般若波罗蜜门，名化
zhòngshēng jiū jìng chù chàngsao 同前音 gao zì shí rù bō rě bō luó mì
众生究竟处；唱娑迦字时，入般若波罗蜜
mén míngguǎng dà zàng wú ài biànguāngmíng lún biànzhào chàng ye
门，名广大藏无碍辩光明轮遍照；唱也

[37] 丽本：（上聲）；永乐北藏本及龙藏本：（上聲呼）
[38] 丽本：（二字皆上聲呼）；永乐北藏本及龙藏本：（訶婆二字皆上聲呼）
[39] 丽本：（嫷可切）；永乐北藏本及龙藏本：（乃可切）

sao zì shí rù bō rě bō luó mì mén míngxuānshuō yī qiè
夷舸切 娑 苏舸切 字时，入般若波罗蜜门，名宣说一切
fó fǎ jìng jiè chàng shi zao zì shí rù bō rě bō luó mì mén
佛法境界；唱室者字时，入般若波罗蜜门，
míng yú yī qiè zhòngshēng jiè fǎ léi biànhǒu chàngchao zì shí
名于一切众生界法雷遍吼；唱侘 耻加切 字时，
rù bō rě bō luó mì mén míng yǐ wú wǒ fǎ kāi xiǎozhòngshēng
入般若波罗蜜门，名以无我法开晓众生；
chàngtao zì shí rù bō rě bō luó mì mén míng yī qiè fǎ lún chā
唱陀字时，入般若波罗蜜门，名一切法轮差
bié zàng shànnán zǐ wǒ chàng rú shì zì mǔ shí cǐ sì shí èr bō
别藏。善男子！我唱如是字母时，此四十二般
rě bō luó mì méncháishǒu rù wú liàng wú shù bō rě bō luó mì mén
若波罗蜜门为首，入无量无数般若波罗蜜门。
shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ shàn zhī zhòng yì pú sà jiě tuō
“善男子！我唯知此善知众艺菩萨解脱。
rú zhū pú sà mó hē sà néng yú yī qiè shì chū shì jiānshànqiǎo zhī
如诸菩萨摩诃萨，能于一切世、出世间善巧之
fǎ yǐ zhì tōng dá dào yú bǐ àn shū fāng yì yì xiánzōng wú yí
法，以智通达到于彼岸；殊方异艺，咸综无遗；
wén zì suànshǔ yùn qí shēn jiě yī fāng zhòushù shànliáozhòng
文字、算数，蕴其深解；医方、咒术，善疗众
bìng yǒuzhūzhòngshēng guǐ mèisuǒ chí yuànzēngzhòu zǔ è xīng
病；有诸众生，鬼魅所持，怨憎咒诅，恶星
biànguài sǐ shī bēnzhú diānxián léi shòu zhǒngzhǒngzhū jí
变怪，死尸奔逐，癫痫、羸瘦，种种诸疾，
xiánnéng jiù zhī shǐ dé quán yù yòushàn bié zhī jīn yù zhū bèi
咸能救之，使得痊愈；又善别知金玉、珠贝、
shān hú liú lí mó ní chē qú jī sà luó děng yī qiè bǎozàng
珊瑚、琉璃、摩尼、砗磲、鸡萨罗等一切宝藏，
chūshēng zhī chù pǐn lèi bù tóng jià zhí duōshǎo cūnyíngxiāng yì
出生之处，品类不同，价直多少；村营乡邑、
dà xiǎo dū chéng gōngdiànyuànyuán yánquánsǒu zé fán shì yī qiè
大小都城、宫殿苑园、岩泉薮泽，凡是一切
rénzhòngsuǒ jū pú sà xiánnéng suí fāngshè hù yòushànguānchátiān
人众所居，菩萨咸能随方摄护；又善观察天
wén dì lǐ rénxiàng jí xiōng niǎoshòu yīn shēng yún xiá qì hòu
文地理、人相吉凶、鸟兽音声、云霞气候、

nián gǔ fēngjiǎn guó tǔ ān wēi rú shì shì jiān suǒ yǒu jì yì mò bù
年谷丰俭、国土安危，如是世间所有技艺，莫不
gāi liàn jìn qí yuánběn yòunéng fēn bié chū shì zhī fǎ zhèngmíngbiàn
该练，尽其源本；又能分别出世之法，正名辩
yì[40] guānchá tǐ xiàng suí shùn xiū xíng zhì rù qí zhōng wú yí
义，观察体相，随顺修行，智入其中，无疑、
wú ài wú yú àn wú wándùn wú yōunǎo wú chén mò wú
无碍、无愚暗、无顽钝、无忧恼、无沉没、无
bú xiànzhèng ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
不现证。而我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ cǐ mó jié tí guó yǒu yī jù luò bǐ zhōng
“善男子！此摩竭提国，有一聚落，彼中
yǒuchéng míng pó dá nuó yǒuyōu pó yí hàoyuēxiánshèng rǔ yì
有城，名婆呾那；有优婆夷，号曰贤胜。汝诣
bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ tóu miàn jìng lǐ zhī yì zhī zú rào wú shù
时，善财童子头面敬礼知艺之足，绕无数
zā liányǎng cí qù
匝，恋仰辞去。

xiàng jù luò chéng zhì xiánshèngsuǒ lǐ zú wéirào hé zhǎng
向聚落城，至贤胜所，礼足围绕，合掌
gōngjìng yú yī miàn lì bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē
恭敬，于一面立，白言：“圣者！我已先发阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà
耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨
xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhěshànnéngyòu huì yuàn
行？云何修菩萨道？我闻圣者善能诱诲，愿
wèi wǒ shuō
为我说！”

xiánshèng dá yán shànnán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō míng
贤胜答言：“善男子！我得菩萨解脱，名
wú yī chùdàochǎng jì zì kāi jiě fù wèi rén shuō yòu dé wú jìn
无依处道场；既自开解，复为人说。又得无尽
sānmèi fēi bǐ sānmèi fǎ yǒu jìn wú jìn yǐ néngchūshēng yī qiè
三昧，非彼三昧法有尽、无尽，以能出生一切

[40] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辩

zhì xìngyǎn wú jìn gù yòunéngchūshēng yī qiè zhì xìng ěr wú jìn gù
智性眼无尽故，又能出生一切智性耳无尽故，

yòunéngchūshēng yī qiè zhì xìng bí wú jìn gù yòunéngchūshēng yī qiè
又能出生一切智性鼻无尽故，又能出生一切

zhì xìngshé wú jìn gù yòunéngchūshēng yī qiè zhì xìngshēn wú jìn gù
智性舌无尽故，又能出生一切智性身无尽故，

yòunéngchūshēng yī qiè zhì xìng yì wú jìn gù yòunéngchūshēng yī qiè
又能出生一切智性意无尽故，又能出生一切

zhì xìnggōng dé bō tāo wú jìn gù yòunéngchūshēng yī qiè zhì xìng zhì
智性功德波涛无尽故，又能出生一切智性智

huì guāngmíng wú jìn gù yòunéngchūshēng yī qiè zhì xìng sù jí shén
慧光明无尽故，又能出生一切智性速疾神

tōng wú jìn gù
通无尽故。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ wú yī chùdàochǎng jiě tuō rú
“善男子！我唯知此无依处道场解脱。如

zhū pú sà mó hē sà yī qiè wú zhuógōng dé xíng ér wǒ yún hé jìn néng
诸菩萨摩诃萨一切无著功德行，而我云何尽能

zhī shuō
知说？

shànnán zǐ nánfāngyǒuchéng míngwéi wò tián bǐ yǒu
“善男子！南方有城，名为沃田；彼有

zhǎngzhě míngjiān gù jiě tuō rǔ kě wǎngwèn pú sà yún hé xué pú sà
长者，名坚固解脱。汝可往问菩萨云何学菩萨

xíng xiū pú sà dào
行、修菩萨道？”

ěr shí shàn cái lǐ xiánshèng zú rào wú shù zā liàn mù zhān
尔时，善财礼贤胜足，绕无数匝，恋慕瞻

yǎng cí tuì nánxíng
仰，辞退南行。

dào yú bǐ chéng yì zhǎngzhě suǒ lǐ zú wéirào hé zhǎng
到于彼城，诣长者所，礼足围绕，合掌

gōngjìng yú yī miàn lì bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē
恭敬，于一面立，白言：“圣者！我已先发阿

nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà
耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨

xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhěshànnéngyòu huì yuàn
行？云何修菩萨道？我闻圣者善能诱诲，愿

wèi wǒ shuō
为我说！”

zhǎngzhě dá yán shànnán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō míng
长者答言：“善男子！我得菩萨解脱，名

wú zhuóniànqīngjìngzhuāngyán wǒ zì dé shì jiě tuō yǐ lái yú shí fāng
无著念清净庄严。我自得是解脱已来，于十方

fó suǒ qín qiú zhèng fǎ wú yǒu xiū xī
佛所勤求正法无有休息。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ wú zhuóniàn jìng zhuāngyán jiě tuō
“善男子！我唯知此无著念净庄严解脱。

rú zhū pú sà mó hē sà huò wú suǒ wèi dà shī zǐ hǒu ān zhù guǎng
如诸菩萨摩诃萨，获无所畏大师子吼，安住广

dà fú zhì zhī jù ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
大福智之聚；而我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ jí cǐ chéngzhōng yǒu yī zhǎngzhě míngwéi
“善男子！即此城中，有一长者，名为

miàoyuè qí zhǎngzhězhái chángyǒuguāngmíng rǔ yì bǐ wèn pú
妙月；其长者宅，常有光明。汝诣彼问菩

sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
萨云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ lǐ jiān gù zú rào wú shù zā cí tuì ér
时，善财童子礼坚固足，绕无数匝，辞退而

xíng
行。

xiàngmiàoyuèsuǒ lǐ zú wéirào hé zhǎnggōngjìng yú yī miàn
向妙月所，礼足围绕，合掌恭敬，于一面

lì bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān
立，白言：“圣者！我已先发阿耨多罗三藐三

pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà
菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨

dào wǒ wénshèngzhěshànnéngyòu huì yuànwèi wǒ shuō
道？我闻圣者善能诱诲，愿为我说！”

miàoyuè dá yán shànnán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō míng
妙月答言：“善男子！我得菩萨解脱，名

jìng zhì guāngmíng
净智光明。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ zhì guāng jiě tuō rú zhū pú sà
“善男子！我唯知此智光解脱。如诸菩萨

mó hē sà zhèng dé wú liàng jiě tuō fǎ mén ér wǒ yún hé néng zhī néng
摩诃萨证得无量解脱法门，而我云何能知能
shuō bǐ gōng dé xíng
说彼功德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu chéngmíng chūshēng bǐ
“善男子！于此南方，有城名出生；彼
yǒu zhǎngzhě míng wú shèng jūn rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà
有长者，名无胜军。汝诣彼问菩萨云何学菩萨
xíng xiū pú sà dào
行、修菩萨道？”

shì shí shàn cái lǐ miàoyuè zú rào wú shù zā liànyǎng cí
是时，善财礼妙月足，绕无数匝，恋仰辞
qù
去。

jiànxiàng bǐ chéng zhì zhǎngzhě suǒ lǐ zú wéi rào hé zhǎng
渐向彼城，至长者所，礼足围绕，合掌
gōngjìng yú yī miàn lì bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē
恭敬，于一面立，白言：“圣者！我已先发阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà
耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨
xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhě shànnéngyòu huì yuàn
行？云何修菩萨道？我闻圣者善能诱诲，愿
wèi wǒ shuō
为我说！”

zhǎngzhě dá yán shànnán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō míng
长者答言：“善男子！我得菩萨解脱，名
wú jìn xiàng wǒ yǐ zhèng cǐ pú sà jiě tuō jiàn wú liàng fó dé wú
无尽相。我以证此菩萨解脱，见无量佛，得无
jìn zàng
尽藏。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ wú jìn xiàng jiě tuō rú zhū pú
“善男子！我唯知此无尽相解脱。如诸菩
sà mó hē sà dé wú xiàn zhì wú ài biàn cái ér wǒ yún hé néng zhī néng
萨摩诃萨得无限智无碍辩才，而我云何能知能
shuō bǐ gōng dé xíng
说彼功德行？

shànnán zǐ yú cǐ chéngnán yǒu yī jù luò míng zhī wéi
“善男子！于此城南，有一聚落，名之为

fǎ bǐ jù luò zhōng yǒu pó luó mén míng zuì jì jìng rǔ yì bǐ
法；彼聚落中，有婆罗门，名最寂静。汝诣彼
wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ lǐ wú shèng jūn zú rào wú shù zā liàn
时，善财童子礼无胜军足，绕无数匝，恋
yǎng cí qù
仰辞去。

jiàn cì nánxíng yì bǐ jù luò jiàn zuì jì jìng lǐ zú wéi rào
渐次南行，诣彼聚落，见最寂静，礼足围绕，
hé zhǎnggōng jìng yú yī miàn lì bó yán shèng zhě wǒ yǐ
合掌恭敬，于一面立，白言：“圣者！我已
xiān fā ē nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé
先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何
xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn néng yòu
学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善能诱
huì yuàn wèi wǒ shuō
诲，愿为我说！”

pó luó mén dá yán shàn nán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō
婆罗门答言：“善男子！我得菩萨解脱，
míng chéng yuàn yǔ guò qù xiàn zài wèi lái pú sà yǐ shì yǔ gù
名诚愿语；过去、现在、未来菩萨，以是语故，
nǎi zhì yú ē nòuduō luó sān miǎo sān pú tí wú yǒu tuì zhuǎn wú yǐ
乃至于阿耨多罗三藐三菩提，无有退转，无已
tuì wú xiàn tuì wú dāng tuì
退、无现退、无当退。

shàn nán zǐ wǒ yǐ zhù yú chéng yuàn yǔ gù suí yì suǒ
“善男子！我以住于诚愿语故，随意所
zuò mò bù chéng mǎn shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ chéng yǔ jiě tuō
作，莫不成满。善男子！我唯知此诚语解脱。
rú zhū pú sà mó hē sà yǔ chéng yuàn yǔ xíng zhǐ wú wéi yán bì
如诸菩萨摩诃萨，与诚愿语，行止无违，言必
yǐ chéng wèi céng xū wàng wú liàng gōng dé yīn zhī chū shēng ér wǒ
以诚，未曾虚妄，无量功德因之出生；而我
yún hé néng zhī néng shuō
云何能知能说？

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu chéng míng miào yì huā mén
“善男子！于此南方，有城名妙意华门；

bǐ yǒutóng zǐ míngyuē dé shēng fù yǒutóng nǚ míngwéiyǒu dé
彼有童子，名曰德生；复有童女，名为有德。

rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ yú fǎ zūnzhòng lǐ pó luó mén zú rào
时，善财童子于法尊重，礼婆罗门足，绕

wú shù zā liànyǎng ér qù
无数匝，恋仰而去。

大方广佛华严经卷第七十六

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

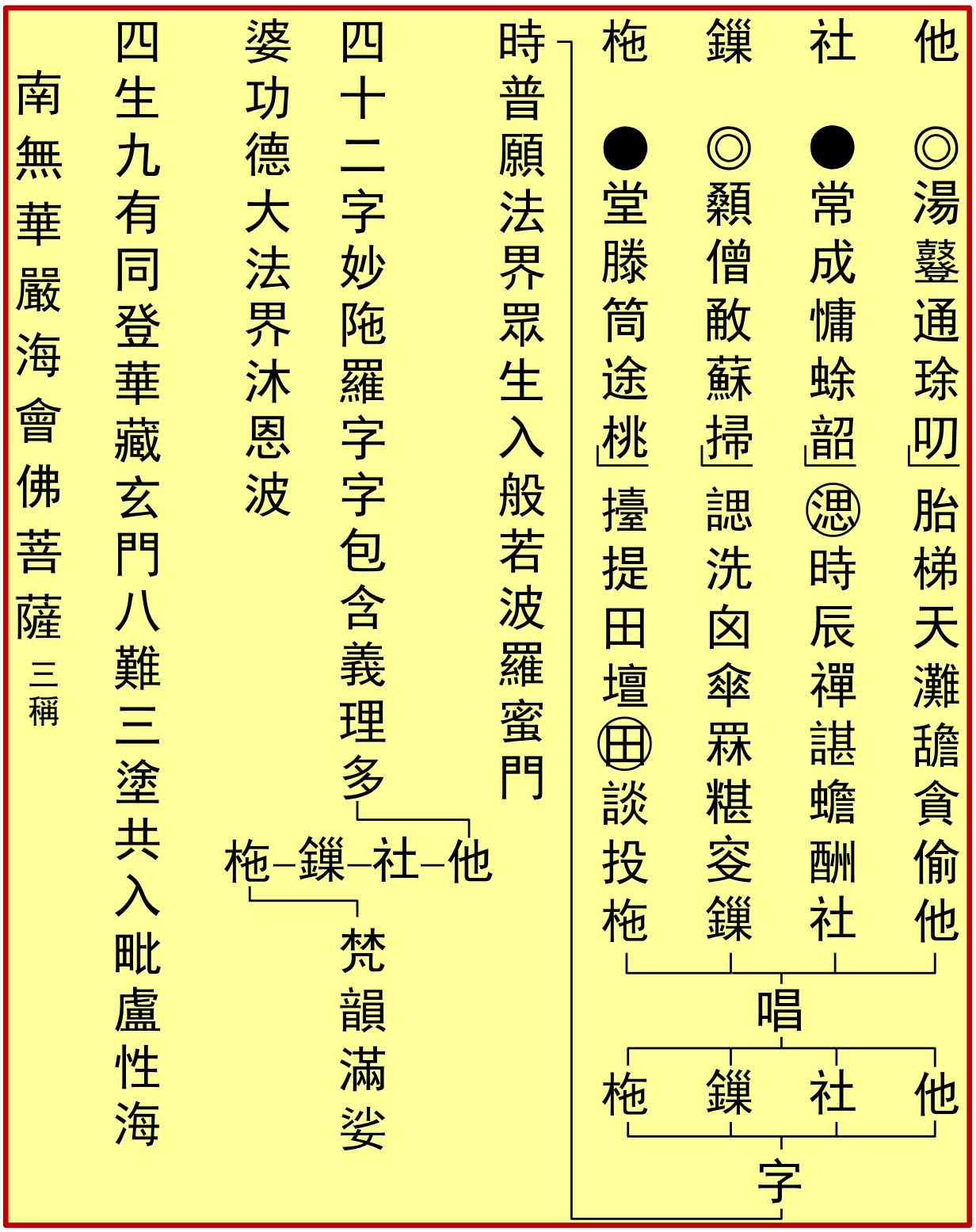

tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao

19. 他 湯 鼜 通 珗 叨 胎 梯 天 灘 醓 貪 偷 他

chàng tao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě bō luó mì

唱 他 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若 波 罗 蜜

mén

门.

chao chang cheng chong chu chao chai chi chin chan chin
20. 社 常 成 慵 蜍 韶 淝 時 辰 禪 諶
chanchouchao chàngchao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù
蟾 酬 社 唱 社 字时. 普 愿 法 界 众 生 . 入
bō rě bō luó mì mén
般若波罗蜜门.

sao sang seng song su sao sai si sin san sin san sou sao
21. 鏁 顙 僧 敵 蘇 掃 諰 洗 囟 傘 罧 糂 窔 鏁
chàng sao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 鏁 字时. 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门.

tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao
22. 柂 堂 滕 筒 途 桃 擡 提 田 壇 田 談 投 柂
chàng tao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 柂 字时. 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō tao chao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 他. 社 .
sao tao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
鏁. 柂. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九有. 同 登 华 藏 玄 门. 八难三途.
gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切
wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂

www.renhuicaotang.com